

Місцевий план управління відходами Звягельської міської територіальної громади до 2034 року

Звягель – 2026

ЗМІСТ

Розділ І.	ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	7
1.1.	Адміністративно-територіальний устрій, демографічна та соціальна характеристика територіальної громади	7
1.2.	Характеристика природно-географічного стану територіальної громади	15
1.3.	Економічна характеристика територіальної громади	25
Розділ ІІ.	АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	31
2.1.	Загальна характеристика управління відходами в територіальній громаді	31
2.1.1	Параметри управління відходами та наявна інфраструктура	31
2.1.2.	Інституційна структура управління відходами	34
2.1.3.	Фінансово-економічне забезпечення управління відходами	36
2.2.	Опис поточного стану за видами відходів	39
2.2.1.	Побутові відходи	39
2.2.2.	Небезпечні відходи	52
2.2.2.1.	Відпрацьовані нафтопродукти	52
2.2.2.2.	Відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі	56
2.2.2.3.	Відходи, що містять ртуть	58
2.2.2.4.	Відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли	59
2.2.2.5.	Інші небезпечні відходи	61
2.2.3.	Відходи промисловості	63
2.2.3.1.	Промислові відходи	63
2.2.3.2.	Відходи видобувної промисловості	66
2.2.3.3.	Відходи будівництва та знесення	68
2.2.4.	Рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи	70
2.2.5.	Відходи упаковки	74
2.2.6.	Відходи електричного та електронного обладнання	79
2.2.7.	Відходи батарей і акумуляторів	82
2.2.8.	Медичні відходи	86
2.2.9.	Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився	88
2.2.10.	Осади стічних вод від комунальних очисних споруд	90
2.2.11	Відходи, що біологічно розкладаються	91
2.3.	Аналіз ефективності управління відходами територіальної громади	93

РОЗДІЛ ІІІ.	ПЛАНУВАННЯ УПРАВЛІННЯМ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	96
3.1.	Цілі та цільові показники	96
3.2.	Управління потоками відходів	98
3.2.1.	Управління побутовими відходами	98
3.2.2.	Управління небезпечними відходами	121
3.2.3.	Управління відходами промисловості	126
3.2.4.	Управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами	130
3.2.5.	Управління відходами упаковки	133
3.2.6.	Управління відходами електричного та електронного обладнання	134
3.2.7.	Управління відходами батарей і акумуляторів	135
3.2.8.	Управління медичними відходами	136
3.2.9.	Управління транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився	137
3.2.10.	Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд	139
3.2.11.	Управління відходами, що біологічно розкладаються	141
3.3.	Інструменти забезпечення виконання МПУВ	143
3.4.	Фінансово-економічне забезпечення управління відходами територіальної громади	143
3.5.	План заходів МПУВ	150
РОЗДІЛ ІV.	МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВОГО ПЛАНУ	151
РОЗДІЛ V.	ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ	153
	ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА	154
	ДОДАТКИ	156

СКОРОЧЕННЯ

РПУВ – Регіональний план управління відходами у Житомирській області до 2034 року;
МПУВ – Місцевий план управління відходами;
Звягельська МТГ – Звягельська міська територіальна громада;
СЕО – стратегічна екологічна оцінка;
ДДП – документи державного планування;
КП – комунальні підприємства;
МВВ - місце видалення відходів;
СПС - сміттєперевантажувальна станція;
полігон ТПВ – полігон твердих побутових відходів

ВСТУП

Місцевий план управління відходами (МПУВ) – документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Мета розроблення МПУВ: оцінити поточний стан сфери управління відходами Звягельської міської територіальної громади та визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Розроблення документа державного планування «Місцевий план управління відходами Звягельської міської територіальної громади» (далі – МПУВ) здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами».

Порядок розроблення, погодження та затвердження МПУВ здійснюється відповідно до положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

Зміст та обсяг МПУВ визначається вимогами Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходами, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України №288 від 15.03.2024.

У МПУВ враховуються положення та заходи, передбачені в нормативно-правових документах та документах державного планування національного, регіонального та місцевого рівнів у сфері управління відходами:

– «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р;

– «Національний план управління відходами до 2033 року», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р. № 1353-р;

– «Регіональний план управління відходами у Житомирській області до 2034 року», затверджений Розпорядженням Житомирської ОДА № 567 від 30.03.2026 р.

Згідно положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку

розроблення, погодження та затвердження місцевих планів», місцеві плани управління відходами розробляються протягом одного року з дня набрання чинності регіональним планом управління відходами у відповідній області.

Місцевий план управління відходами оновлюється протягом шести місяців з дня внесення змін до регіонального плану управління відходами.

Місцеві плани управління відходами мають узгоджуватися з регіональними планами управління відходами. Цільові показники, встановлені регіональними планами управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані управління відходами.

Місцевий план управління відходами розробляють на основі даних, отриманих у результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також даних обліку та звітності, наданих підприємствами, установами, організаціями.

Проєкт місцевого плану управління відходами підлягає стратегічній екологічній оцінці відповідно до положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та після затвердження оприлюднюється шляхом розміщення на офіційному веб-сайті органу, що його затверджує.

Обов'язок розроблення місцевого плану управління відходами, згідно чинного законодавства, покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад.

Місцевий план затверджується сільськими, селищними, міськими радами для кожної територіальної громади.

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснює оцінку ефективності реалізації місцевого плану управління відходами та оприлюднює її результати на своєму офіційному веб-сайті.

Передбачається, що система управління відходами у Звягельській міській територіальній громаді буде створюватися на засадах стратегічного планування, що передбачатиме виконання ряду заходів, спрямованих на реформування та удосконалення системи управління відходами, вибір оптимальних методів збирання, перевезення і оброблення відходів.

Основними завданнями розроблення МПУВ є визначення конкретних організаційних, економічних, технічних, суспільних, освітньо-просвітницьких заходів; відповідальних виконавців заходів; строків здійснення заходів; джерел та обсягів фінансового забезпечення; засобів контролю за станом здійснення заходів та проведення моніторингу результатів реалізації плану.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Адміністративно-територіальний устрій, демографічна та соціальна характеристика територіальної громади

Звягельська міська територіальна громада розташована у Звягельському районі Житомирської області, у північній частині України.

Загальна площа громади становить 25 411 га.

Площа міста Звягель – 3276 га.

До складу Звягельської громади входять 1 місто та 14 сіл, розподілених у 5 старостинських округів:

- Великомолодьківський (с. Великий Молодьків, с. Багате, с. Груд);
- Дідовицький (с. Дідовичі, с. Борисівка);
- Майстрівський (с. Майстрів, с. Маковиці, с. Майстрова Воля);
- Наталівський (с. Наталівка, с. Олександрівка);
- Пилиповицький (с. Пилиповичі, с. Анета, с. Городище, с. Степове).

Звягельська громада створена 1 листопада 2018 року (спочатку як Новоград-Волинська міська об'єднана територіальна громада) шляхом об'єднання Майстрівської сільської ради Новоград-Волинського району до Новоград-Волинської міської ради Житомирської області, а потім, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 711-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Житомирської області», до складу громади були включені території та населені пункти Великомолодьківської, Дідовицької, Наталівської та Пилиповицької сільських рад Новоград-Волинського району. 16 листопада 2022 року Верховна Рада України прийняла постанову №2779-IX про перейменування міста Новоград-Волинський у місто Звягель.

Таблиця 1.1.1 Перелік населених пунктів на території громади та кількість населення (станом на 01.08.2026), площа

№ з/п	Населений пункт	Старостинський округ	Кількість населення, осіб	Площа, га
1	2	3	4	5
1.	м. Звягель	Центр громади	50554	3276,5419
2.	с. Наталівка	Наталівський старостинський округ	1124	418,2008
3.	с. Олександрівка		425	168,237
4.	с. Майстрів	Майстрівський старостинський округ	463	222,9
5.	с. Майстрова Воля		412	180,07
6.	с. Маковиці		315	177,4
7.	с. Пилиповичі	Пилиповицький старостинський округ	1067	463,5
8.	с. Городище		190	73,9
9.	с. Анета		153	105,3
10.	с. Степове		116	24,0

11.	с. Великий Молодьків	Великомолодьківський старостинський округ	660	262,0
12.	с. Груд		479	174,3
13.	с. Багате		23	26,4
14.	с. Дідовичі	Дідовицький старостинський округ	453	198,1
15.	с. Борисівка		289	137,6

Громада має вдале географічне та вигідне економічне положення. Розташована за 218 км на захід від Києва та за 312 км на схід від Львова, які з'єднує траса міжнародного значення Київ-Львів-Чоп.

До найближчого аеропорту міжнародного значення «Бориспіль» – 250 км. У громаді розташована вузлова залізнична станція 2-го класу Коростенської дирекції Південно-Західної залізниці з відгалуженням на три лінії: Коростень, Житомир та Шепетівку.

Також планується, що через Звягель буде прокладено євроколію в рамках стратегічного проєкту міждержавної Ініціативи трьох морів (3SI).

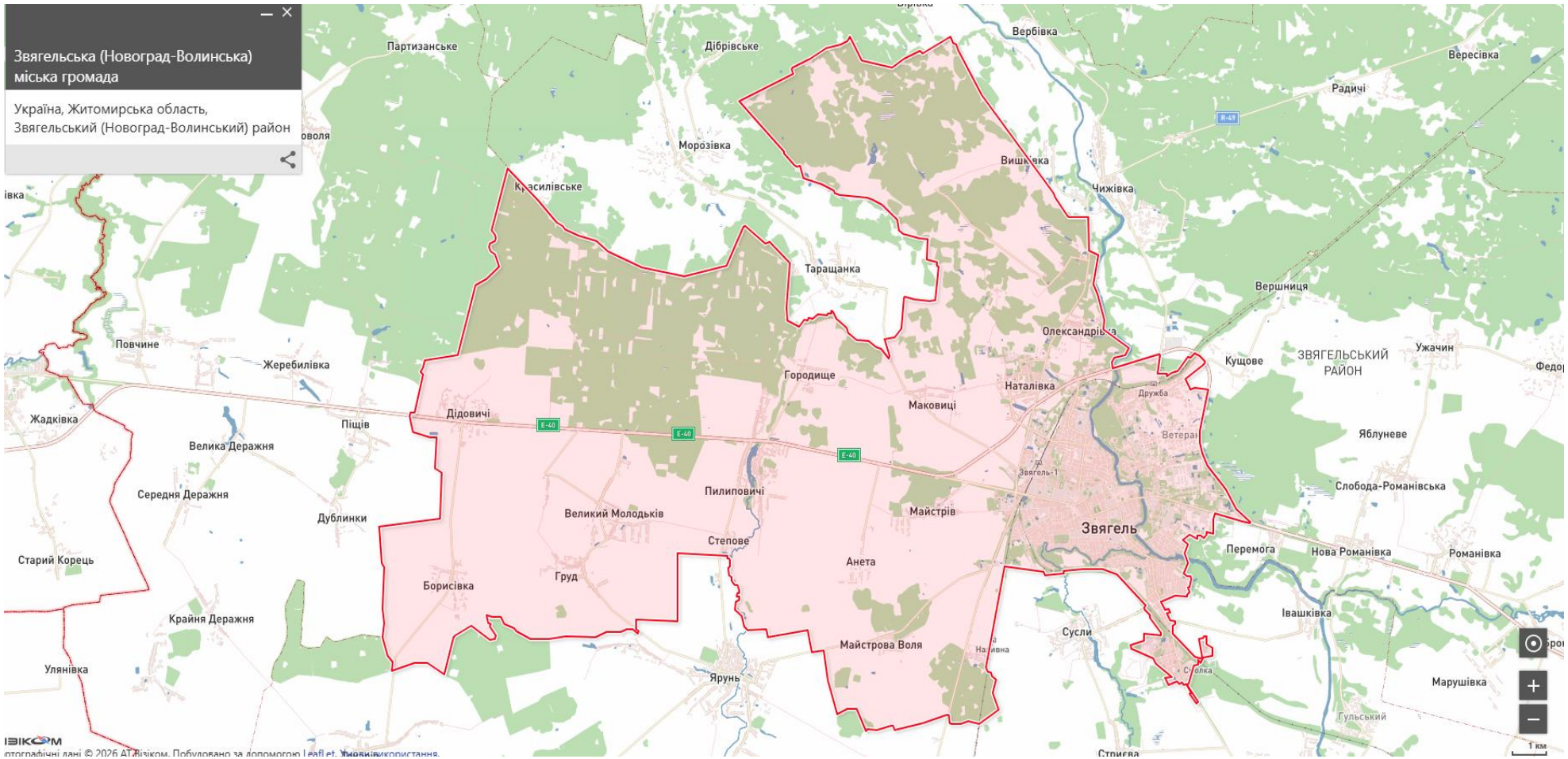

Рис. 1.1.1. Звягельська міська територіальна громада

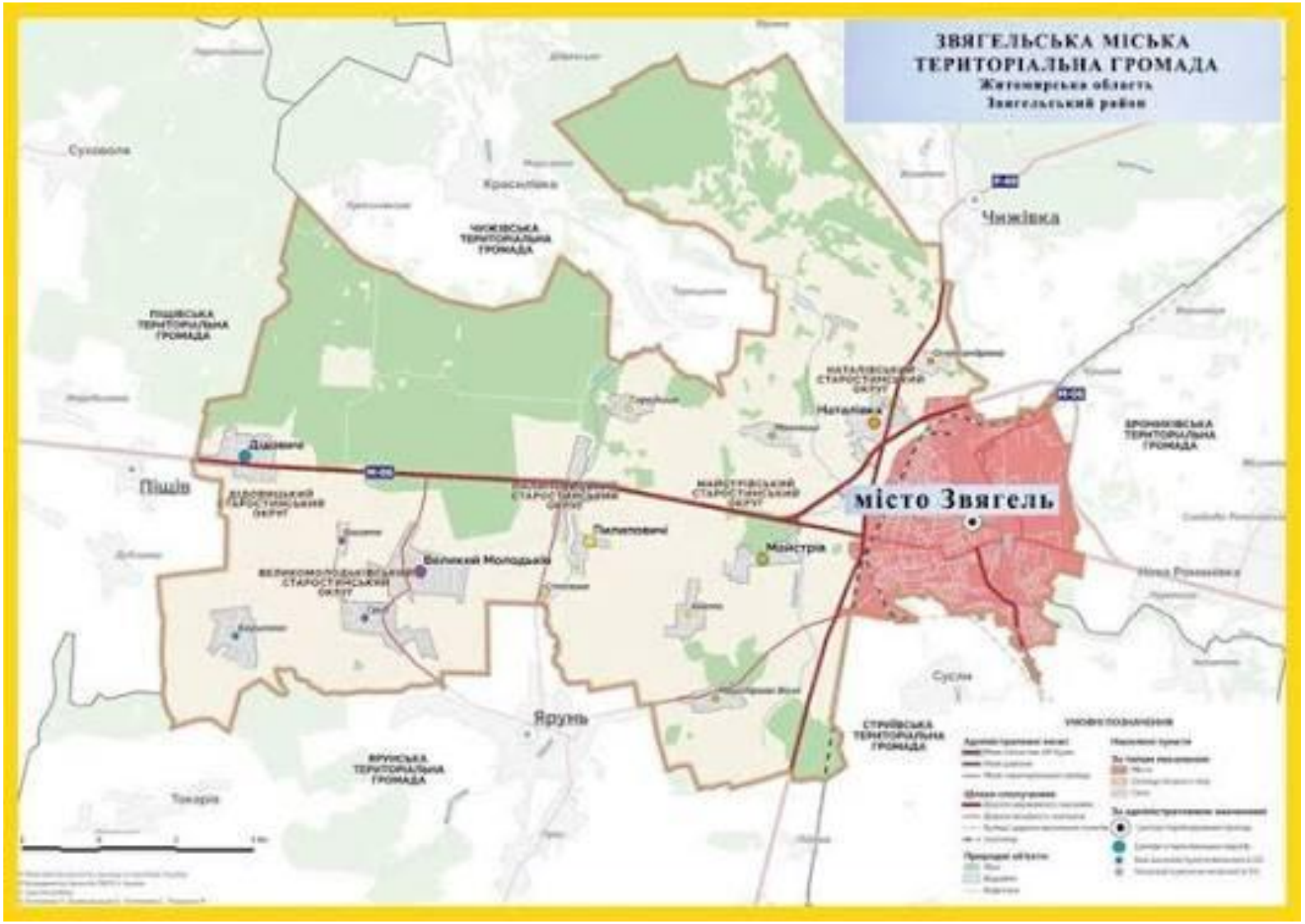

Рис. 1.1.2. Звягельська міська територіальна громада

Станом на 01.08.2026р. чисельність населення Звягельської міської територіальної громади складає 56723 чоловік. За статевою структурою переважають чоловіки – 28852 осіб, чисельність жінок складає– 27871 осіб.

За типом населення у громаді переважає міське населення, що складає близько 89%.

Станом на 01.04.2026р. кількість внутрішньо переміщених осіб складає 2 180 чол.

Протягом 2021-2026 років спостерігається зменшення чисельності населення громади. Основні демографічні тенденції в громаді типові для країни під час воєнного часу, пов'язані з міграцією, участю у воєнних діях, а також природним старінням.

Таблиця 1.1.2 Чисельність населення Звягельської міської територіальної громади

Рік / Назва показника	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6
Всього, тис. осіб у тому числі:	59,720	56,856	56,865	57,387	57,307
міського, тис. осіб	53,511	51,164	51,167	51,296	51,128
сільського, тис. осіб	6,209	5,692	5,698	6,091	6,179

Таблиця 1.1.3 Чисельність населення Звягельської міської територіальної громади по населених пунктах

Населений пункт	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Темп приросту населення, %
м. Звягель	53511	51164	51167	51296	51128	-5,53%
с. Наталівка	1144	1042	1049	1123	1147	-1,75%
с. Олександрівка	431	424	424	452	436	-1,39%
с. Майстрів	469	428	427	460	465	- 1,28%
с. Майстрова Воля	419	408	408	418	420	- 1,67%
с. Маковиці	320	311	310	328	323	- 1,56%
с. Пилиповичі	1032	923	923	1007	1060	+3,39%
с. Городище	195	173	173	186	189	-2,56%
с. Степове	148	107	107	112	110	+3,38%
с. Анета	119	136	136	147	152	-2,52
с. Великий Молодьків	672	580	582	634	643	- 1,79%

с. Груд	482	424	424	473	483	-0,62%
с. Багате	24	24	23	27	26	-4,17
с. Дідовичі	458	433	434	430	431	- 1,09%
с. Борисівка	296	279	278	294	294	- 2,36%

Згідно РПУВ, офіційних даних щодо прогнозу кількості населення Житомирської області на період до 2034 року на час розроблення РПУВ немає. У РПУВ застосований прогноз кількості населення Житомирської області, виходячи з тенденцій зміни демографічної ситуації за даними до 2022 року. Зменшення загальної кількості населення в середньому складає 1% за рік.

Для прогнозування чисельності населення у МПУВ застосований прогноз кількості населення громади, виходячи з прийнятих значень РПУВ – зменшення на 1%.

Таблиця 1.1.4 Прогноз чисельності населення Звягельської міської територіальної громади

Рік / Назва показника	2026 рік	2030 рік	2034 рік
1	2	3	4
Всього, тис. осіб у тому числі:	56,723	54,488	52,340
міського, тис. осіб	50,554	48,562	46,648
сільського, тис. осіб	6,169	5,926	5,692

За віковою структурою у населених пунктах громади переважає населення віком 18-59 років, а також 60 та більше років. Найменша кількість населення віком 0-6 років.

Таблиця 1.1.5 Вікова структура населення Звягельської міської територіальної громади

Назва населеного пункту	Населення віком 0-6 років	Населення віком 7-18 років	Населення віком 18-59 років	Населення віком 60+ років
м. Звягель	2146	6686	28606	13116
с. Наталівка	33	151	635	305
с. Олександрівка	16	56	230	123
с. Майстрів	25	81	259	98
с. Майстрова Воля	15	52	199	146
с. Маковиці	11	46	189	69
с. Пилиповичі	49	134	617	267
с. Городище	12	24	96	58
с. Степове	4	13	67	32
с. Анета	6	19	85	43

с. Великий Молодьків	31	85	383	161
с. Груд	51	80	262	86
с. Багате	1	6	10	6
с. Дідовичі	24	56	256	117
с. Борисівка	8	25	165	91

Житловий фонд громади представлений в основному одноквартирними житловими будинками. В основному багатоквартирні будинки зосереджені у м. Звягель.

Таблиця 1.1.6 Характеристика житлового фонду

№ з/п	Населений пункт	Площа житлового фонду, км^2	Кількість одноквартирних житлових будинків	Кількість багатоквартирних житлових будинків
1.	м. Звягель	0,590965	9419	245
2.	с. Наталівка	0,0266	444	7
3.	с. Олександрівка	0,011697	192	1
4.	с. Майстрів	0,011802	205	-
5.	с. Майстрова Воля	0,027766	137	2
6.	с. Маковиці	0,007949	126	-
7.	с. Пилиповичі	0,0196	326	-
8.	с. Городище	0,0035	58	-
9.	с. Степове	0,0022	35	3
10.	с. Анета	0,0026	44	-
11.	с. Великий Молодьків	0,01356	226	-
12.	с. Груд	0,0087	145	-
13.	с. Багате	0,0009	15	-
14.	с. Дідовичі	0,01086	181	1
15.	с. Борисівка	0,00684	114	-

За даними Мінфіну https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/zhitomirskaya/, середня зарплата по Житомирській області загалом росла та на початку 2026 року тримається в межах 22 400 – 24 700 грн.

За даними https://www.zt.ukrstat.gov.ua/, середньомісячна заробітна плата штатних працівників по Звягельському району в І кв. 2026 року є найменшою по області та складає 19313 грн. але, водночас, по району спостерігається щорічне зростання середньомісячної заробітної плати: з 10878 грн. у 2021 році до 18077 грн. у 2025 році.

Протягом 2021-2025 років на території Звягельської громади також спостерігається щорічне зростання рівня середньомісячної заробітної плати, і як наслідок – збільшення наявного доходу на 1 особу. Дані щодо сукупних ресурсів на одне домогосподарство у громаді відсутні.

Таблиця 1.1.7 Динаміка показників наявного доходу на одну особу та сукупні ресурси на одне домогосподарство

№ з/п	Рік / Назва показника	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7
1	Сукупні ресурси на одне домогосподарство					
2	грн. на рік	-	-	-	-	-
3	грн. на місяць	-	-	-	-	-
4	Наявний дохід на одну особу					
5	грн. на рік	138 000	162 000	198 000	216 000	234 000
6	грн. на місяць	11500	13500	16500	18000	19500

Згідно РПУВ, прогноз доходів на одне домогосподарство прорахований із врахуванням загальноукраїнських трендів на основі усереднених прогнозів Національного банку України (10,1%) та економічних показників Уряду України на 2023-2025 роки (4,6%). У таблиці 1.1.8. спрогнозовано, що середні наявні доходи на одне домогосподарство зростатимуть на 7.3 %.

Однак значення середнього наявного доходу населення Житомирської області, як і всіх українців, будуть залежити від багатьох чинників, але перед усім від розвитку подій на фронті, інтенсивності дій ворога, економічної стабільносі держави, фінансової підтримки України державами-партнерами.

Таблиця 1.1.8 Прогноз показників середнього наявного доходу на одне домогосподарство

Рік	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2034
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Середній наявний дохід на одну особу								
грн. на рік	133008,5	142718,1	153136,5	164315,5	176310,5	189181,2	202991,4	217809,8
грн. на місяць	11084,04	11893,17	12761,38	13692,96	14692,54	15765,1	16915,95	18150,82

Однією з важливих складових життєдіяльності громади є соціальний захист, адже кожна людина повинна відчути підтримку та повагу у ставленні до себе.

З метою соціальної підтримки малозабезпечених громадян, ветеранів війни та праці міською територіальною громадою затверджено та діють програми соціального захисту, за якими найбільш вразливим категоріям громадян надається матеріальна допомога, оплачуються пільги за користування житлово-комунальними послугами, здійснюються видатки на фінансування пільг з

перевезення пільгових категорій, за надані послуги електрозв'язку пільговій категорії осіб та інші пільги та компенсації, а саме:

- Комплексна програма «Соціальний захист» на 2022-2026 роки, затверджена рішенням міської ради від 21.10.2021 №326.
- Програма соціальної підтримки та забезпечення перебування внутрішньо переміщених осіб на території Звягельської міської територіальної громади на 2025 рік, затверджена рішенням міської ради від 19.12.2024 № 1372.
- Комплексна програма підтримки ветеранів війни, членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України та деяких інших категорій осіб у Звягельській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки, затверджена рішенням міської ради від 18.12.2025 № 1650.
- Програма підтримка діяльності та розвитку Новоград-Волинської міськрайонної організації Товариства червоного Хреста України на 2022-2026 роки, затверджена рішенням міської ради від 23.12.2021 № 425.

1.2 Характеристика природно-географічного стану Звягельської МТГ

Звягельська міська територіальна громада розташована у західній частині Житомирської області.

Звягельська громада межує з півночі з Чижівською громадою; з півдня – Ярунською та Стриєвською громадою; із заходу – Піщівською громадою; зі сходу – Романівською громадою.

Рельєф території громади слаборозчленований. Висота поверхні коливається в межах 190-220 м із збільшенням в західному напрямку. Територія громади розташована на Українському кристалічному щиті, який є частиною Східно – Європейської платформи. В геоморфологічній структурі переважають алювіальні та водольодовикові рівнини.

За схемою геоморфологічного районування територія громади розташована в межах Житомирської акумулятивно-денудаційної рівнини на докембрійських породах і кайнозойських відкладах.

В геологічній будові головну роль відіграють докембрійські кристалічні породи й антропогенові відклади. Кристалічні породи представлені гнейсами, мігматитами, гранітами, що перекриті окремими островами неогенових і четвертинних відкладів. У понижених частинах кристалічного фундаменту залягає древня кора вивітрювання, що представлена первинними каолінами і дресвою потужністю 14-15 м. Четвертинні відклади мають широке розповсюдження. Вони залягають на різних гіпсометричних рівнях і покривають суцільним чохлом нерівномірної потужності більш давні утворення. Відсутні лише у місцях їх виходу на поверхню, переважно у долині р. Случ.

Місцевість славиться цінними породами природного каменю – гранітами. Також присутні корисні копалини: граніт, торф, пісок, глина.

Гідрологічна мережа представлена р. Случ, р. Смолка, р. Церем, р. Кропивня, р. Титиж та рядом струмків.

Найбільшою річкою громади є р. Случ. Довжина річки 451 км, площа басейну 13 900 км². Похил річки 0,4 м/км. Ширина долини до 0,8 км (у верхів'ї) до 5 км (у нижній течії). Ширина річища до 50 м, найбільша - 110 м. Живлення переважно снігове і дощове. Замерзає в грудні, скресає в березні.

Іхтіофауна річки представлена 37 видами круглоротих риб. Найчисленнішими видами є щука, плітка, краснопірка, верховодка, плоскирка, лящ, в'юн, окунь.

Довжина Смолки 71 км, площа басейну 646 км². Долина терасована, завширшки до 2-3 км. Заплава на окремих ділянках заболочена. Річище звивисте, пересічна ширина його у нижній течії 20-25 м, глибина до 1,5-1,7м. Похил річки 0,82 м/км. На річці є чимало ставків. У річці Смолка водиться карась, короп, плітка, лящ, окунь, щука та верховодка.

Річка Церем має довжину 58 км, площа водозбірного басейну 611 км². Похил річки 0,8м/км. Річкова долина рівнинна. Заплава широка, заболочена. Річище слабкозвивисте. Поширені типові мешканці заболочених рівнинних річок Полісся - щука звичайна та карась звичайний, а також дрібна річкова риба (окунь, плітка)

Довжина річки Кропивня 17 км, похил річки 1,2 м/км, площа басейну 62,6 км². Формується з багатьох безіменних струмків. Річку перетинає 1 газопровід. У річці водяться щука звичайна, карась звичайний, окунь, пічкур та плітка звичайна.

Клімат району помірно-континентальний з вологим літом та м'якою зимою. Середня температура січня - 3,1 °С, липня +25,7 °С. Середньорічна швидкість вітру 1,9м/с. Річна кількість опадів ≈570 мм.

У структурі земель громади переважають ліси та інші лісовкриті площі- 5262,4497 га, сільськогосподарські землі - 1574,2914 га.

Таблиця 1.2.1 Структура земельного фонду громади

Всього земель:	га	25 411
Сільськогосподарські землі	га	1574,2914
Ліси та інші лісовкриті площі	га	5262,4497
Відкриті заболочені землі	га	504,5580
Водний фонд (річки, озера, ставки)	га	922,3078
Забудовані землі	га	1549,8624
Відкриті землі без рослинного покриву	га	1549,3287
В тому числі: землі природоохоронного призначення	га	0,13

Ґрунти на території громади в основному дерново-підзолисті з різним ступенем опідзолення та різного механічного складу, здебільшого супіщані та легкосуглинкові. Рідше зустрічаються лучні та лучно-чорноземні, сірі опідзолені ґрунти.

Дерново-підзолисті ґрунти характеризуються низьким вмістом гумусу та елементів живлення, мають кислу реакцію, несприятливі фізичні властивості, короткий верхній горизонт, за яким залягає підзолистий (Е) горизонт із дуже

несприятливими властивостями. Товщина гумусового шару – до 24 см. Вміст гумусу – до 2%. Ґрунтовий розчин містить сполуки алюмінію та заліза і дає кислу реакцію

Лучні та лучно-чорноземні ґрунти поєднують ознаки чорноземів і лучних ґрунтів, що робить їх дуже цінними для аграрного сектору. Вони мають глибокий гумусовий шар (40-80 см), що є характерним для чорноземів, забезпечуючи високу родючість ґрунту. У порівнянні з чистими чорноземами, ці ґрунти мають ознаки оглеєності в нижніх шарах, що вказує на вплив високого рівня ґрунтових вод. Близьке залягання ґрунтових вод сприяє збереженню вологості в ґрунті, що покращує умови для рослинності.

Сірі опідзолені ґрунти мають кращий поживний режим, але вміст як загальних, так і рухомих форм азоту й калію невеликі. Це пов'язано як з незначною кількістю гумусу, так і з кислою реакцією, яка пригнічує процеси нітрифікації й азотфіксації. Товщина гумусового шару - до 30 см. Вміст гумусу – до 3%. Насичені кальцієм.

На території громади знаходиться 3 території та об'єкти природно-заповідного фонду.

Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скеля Кам'яний гриб». Площа 0,1 га. Розташована в межах міста Звягель Житомирської області, у східній частині міста. Утворено рішенням Житомирського облвиконкому 20.11.1967 р.

Пам'ятка природи створена з метою охорони мальовничої скелі з рожево-сірого граніту. Складається з двох монолітів, які утворюють величезний кам'яний гриб.

Гідрологічний заказник місцевого значення «Дідовицький». Площа 8,5 га. Об'єкт розташований у межах Звягельського району Житомирської області, на території ДП «Новоград-Волинський лісгосп АПК».

Утворено рішенням Житомирської обласної ради 12.09.2018р.

Заказник являє собою окреме болотне урочище в замкнутій безстічній улоговині серед відкритих ландшафтів. Рослинність заказника представлена ценозами очерету південного, осоки побережної та щільних угрупувань чагарникових верб — верби попелястої, верби вушкатої, верби козячої, верби тритичинкової. Саме цей фітоценоз занесений до Бернської конвенції і становить пріоритет охорони у заказнику. Значну цінність становлять види, занесені до Червоної книги України (2009), зокрема, малого комонника зігнутого та пальчатокорінника м'ясо-червоного.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Богданів Дуб». Площа 0,03 га.

Розташована в межах Звягельського району Житомирської області, неподалік від села Пилиповичі (Пилиповицьке л-во, кв. 2, вид. 10). Утворено рішенням Житомирської облради 14.12.2010 року № 21, з метою збереження унікального в історичному й пізнавальному сенсі дуба черешчатого, орієнтовний вік якого 490 років, висота понад 29 м, діаметр понад 6 м.

За легендою під цим деревом розташувався військовий табір Богдана Хмельницького під час походу на Польщу.

Частково територія громади входить до складу сполучних територій регіонального рівня екологічної мережі Житомирської області, що затверджена рішенням Житомирської обласної ради від 11.05.2010р. №1080:

- Новоград-Волинська Надслучанська (долинна) сполучна територія регіонального рівня. Згідно стислої характеристики природоохоронної цінності, основу фауністичного комплексу цього екологічного коридору складають представники, які певним чином пов'язані з долиною р. Случ. Під час міграції спостерігаються «червонокнижні» гоголь (Bucephala clangula), скопа (Pandion haliaetus), шуліка рудий (Milvus milvus), орлан-білохвіст (Haliaetus albicilla), підорлик великий (Aquila clanga), беркут (Aquila chrisaetos), лунь польовий (Circus cyaneus). Зрідка відмічаються зграї журавля сірого (Grus grus), також до рідкісних пролітних належать коловодник ставковий (Tringa stagnatilis), кульон великий (Numenius arguata), в осінньо-зимовий період спостерігається сорокопуд сірий (Lanius excybitor) (Рідкісні і зникаючі 2002).
- Черемська (долинна) сполучна територія регіонального рівня. Види рослин на території, занесені до Червоної книги України судинні рослини: цибуля ведмежа (Allium ursinum), коручка темно-червона (Epipactis atrorubens), коручка морозниковидна (E. helleborine), гніздівка звичайна (Neottia nidus-avis), лілія лісова (Lilium martagon), зозулині сльози яйцевидні (Listera ovata), любка дволиста (Platanthera bifolia), любка зеленоквіткова (P. chorantha) (Орлов, 2005). У гніздовий період з малочисельних та регіонально рідкісних видів в межах регіону зустрічаються чапля сіра (Ardea cinerea), чепура велика (Egretta alba), бугай (Botaurus stellaris), бугайчик (Ixobrychus minutus), лебідь-шипун (Cygnus olor), осоїд (Pernis apivorus), яструб великий (Accipiter gentilis) та малий (Accipiter nisus), підсоколика великого (Falco subbuteo), тетерук (Lyrurus tetrix), орябок (Tetrastes bonasia), пастушок (Rallus aquaticus), баранець малий (Lymnocryptes minimus), мартин звичайний (Larus ridibundus), крячок річковий (Sterna hirundo), дрімлюга (Caprimulgus europaeus), рибалочка (Alcedo atthis), жовна сива (Picus canus), жовна зелена (Picus canus), жовна чорна (Dryocopus martius), дятел середній (Dendrocopos medius) та білоспинний (Dendrocopos leucotos), посмітюха (Galerida cristata), кобилочка-цвіркун (Locustella naevia), мухоловка мала (Ficedula parva), дрізд білобровий (Turdus iliacus), просянка (Emberiza calandra).

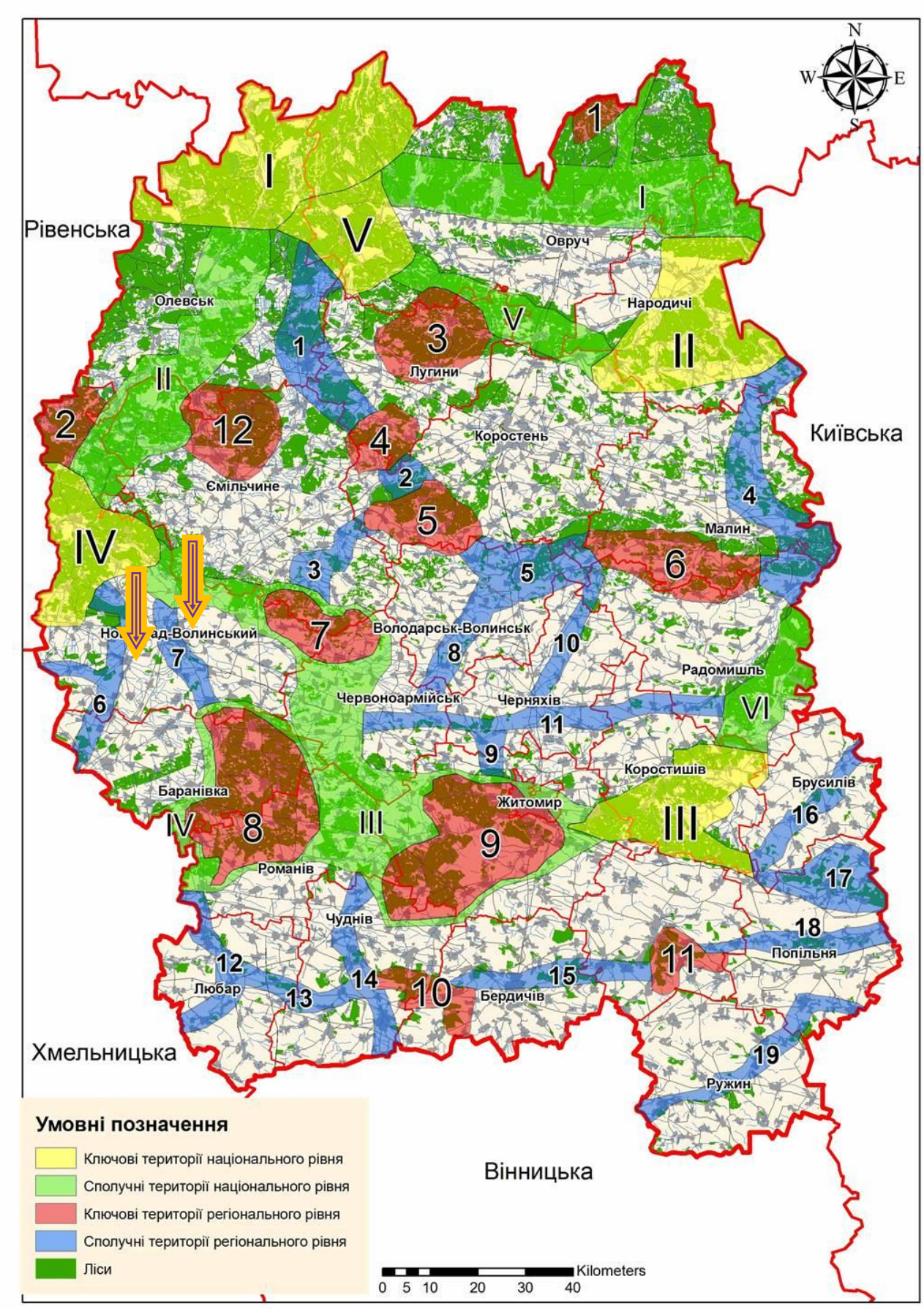

Рис. 1.2.1 Схема Регіональної екомережі Житомирської області

Територією громади проходить Смарагдова мережа UA0000335 Sluch river valley. Площа Смарагдової мережі долини річки Случ становить 7746,09 га. На її території знаходяться 11 видів тварин, рослин та оселищ. Смарагдова мережа належить до континентального біогеографічного регіону.

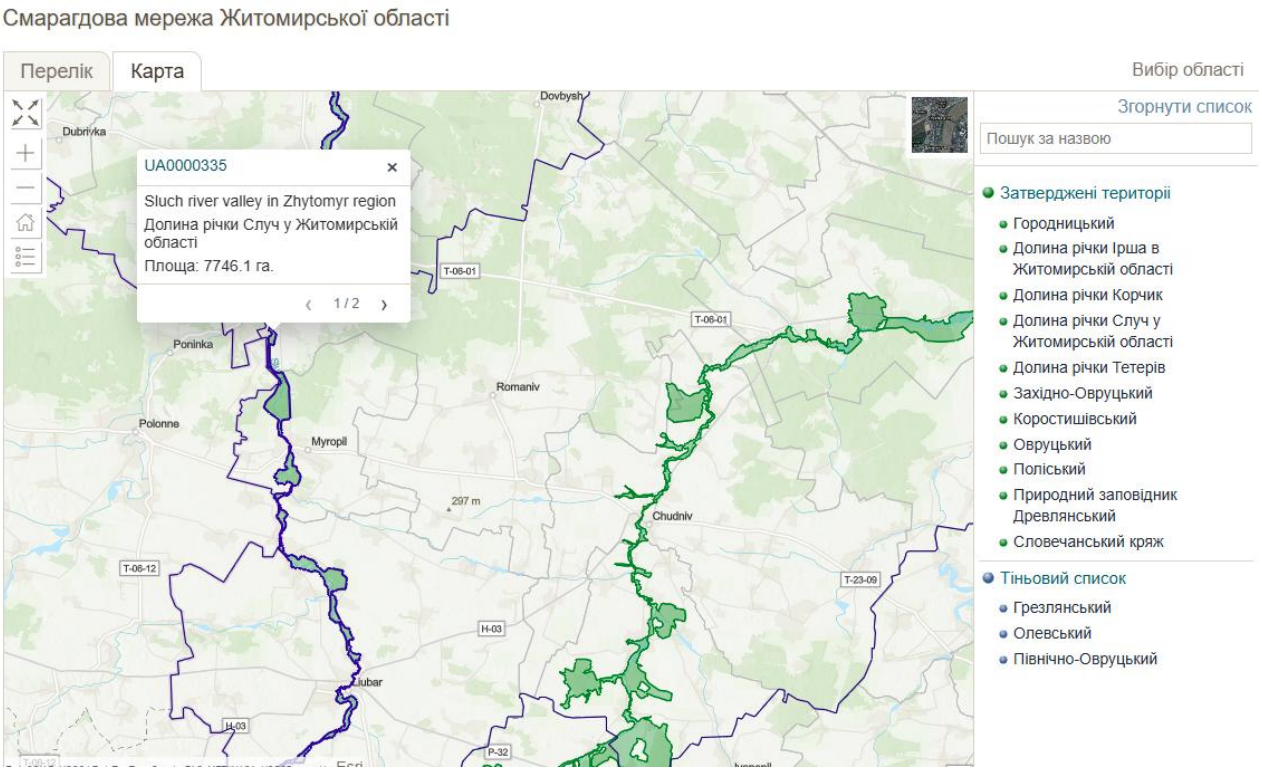

Рисунок 1.2.2 Смарагдова мережа UA0000335 Sluch river valley

На території громади (м. Звягель) знаходиться пам’ятка історії національного значення - «Будинок, в якому народилася і жила поетеса та громадська діячка Леся Українка», внесена до Реєстру нерухомих пам'яток України національного значення Постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 928.

Таблиця 1.2.2 Нерухомі пам'ятки України місцевого значення

№ з.п.	Назва об’єкта	Датування	Місцезнаходження	Вид об’єкта	№ та дата наказу МКТ/Мінкультури про занесення до Реєстру
1	2	3	4	5	6
307.	Пам'ятний знак на честь робітників міського водопроводу, які загинули під час Другої світової війни	1975 р	вул Водопровідна, 48	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
308.	Приміщення колишньої в'язниці, в якій під час Другої світової війни загинуло 7200 осіб	1941-1943 рр. 1975 р.	вул. Волі, 52	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
309.	Пам’ятний знак на честь працівників хлібозаводу, які загинули під час Другої світової війни	1941-1943 рр. 1975 р.	вул. Героїв Майдану, 10	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
310.	Братська могила жертв нацизму. Поховано 3200 осіб	1941 р., 1944 р.	вул. Герцена, 22	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
311.	Братська могила радянських воїнів Поховано 11 осіб	1941 1944 1960 1985	вул. Гетьмана Сагайдачного, 152	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
312.	Пам’ятник вчителям та учням, які загинули під час Другої світової війни	1941-1945, 1975	вул. Гоголя, 9	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
313.	Пам’ятник на честь 25-річчя визволення України	1941-1944, 1969	вул. Житомирська, 97	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
314.	Пам’ятний знак на честь визволення міста	1941-1944, 1975	вул. Житомирська, 98	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
315.	Братська могила радянських військовополонених Поховано близько 15 тисяч чоловік	1941-1943, 1949, 1993	вул.Івана Франка, 30	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
316.	Братська могила жертв фашизму, Поховано близько 800 осіб	1941, 1973, 1996	вул. Леваневского, 25	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715

317.	Братська могила радянських військовополонених. Кількість похованих невідома	1941-1943, 1995	вул. Лесі Українки, 2-а	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
318.	Братська могила мирних жителів	1943, 1991	вул. Лідівський шлях, 30	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
319.	Братська могила радянських воїнів	1941—1944, 1955, 1982	вул. Макаренка, 50	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
320.	Братська могила радянських воїнів	1943-1944, 1975, 1982	вул. Макаренка, 73	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
321.	Будинок, в якому жила Леся Українка та пам'ятник Українки.	1872-1879, 1966	вул. Родини Косачів, 5-а	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
322.	Пам'ятник нап честь 20-ти річчя Перемоги у Другій світовій війні	1941-1945, 1965	вул. Соборності, 5	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
323.	Пам'ятник Лесі Українки	1871-1913, 1971	вул. Соборності 76/2	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
324.	Братська могила жертв нацизму. Поховано понад 100 осіб	1941, 1975	вул. Чехова, 4	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
325.	Військове кладовище	1943-1960, 1970, 1975	вул. Чехова, 7	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
326.	Братська могила жертв фашизму Поховано 75 осіб	1941-1945, 1967	вул. Чехова, 7	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
327.	Пам'ятнний знак на честь зв'язківців, які загинули під час Другої світової війни	1941-1945, 1965	вул. Шевченка, 14	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
328.	Пам'ятнний знак на честь робітників зміщторгу, які загинули під час Другої світової війни	1941-1945, 1975	вул. Шевченка, 35	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
329.	Пам'ятнний знак на честь робітників заводу сільгоспмашин, які загинули під час Другої світової війни	1941-1945, 1985	вул. Шевченка, 54	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715

330.	Вокзал залізничний	1914-15 рр.	вул. Вокзальна, 17	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
331.	Будинок-садиба Мезенцева	1890-1900- ті рр.	вул Леваневского, 19	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
332.	Житловий будинок	1933-34 рр.	вул. Соборності, 2	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
333.	Кінотеатр	1941 р. 1951 р.	вул Шевченка, 5/1	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
334.	Поштова станція	1850-ті рр.	вул Шевченка, 50	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
335.	Замок	1507-1595 рр.	Площа Лесі Українки 7-а	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
336.	Пам'ятник Лесі Українки	1871-1913, 1987	Площа Лесі Українки	пам'ятка монументального мистецтва	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
337.	Городище	IX-X ст.	с. Городище плато на березі р. Церем	пам'ятка археології	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
338.	Братська могила радянських партизанів	1943, 1968	с. Великій Молодьків, на кладовищі в центральній частині	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
339.	Михайлівська церква	1913 р.	с. Груд	пам'ятка архітектури	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
340.	Братська могила радянських воїнів	1941, 2013	с. Дідовичи, кладовище	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
341.	Братська могила радянських воїнів Поховано 26 осіб	1941,1944, 1960	с. Майстрів, , біля с/р	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
342.	пам'ятник воїнам-односельчанам	1941-1945, 1957	с. Майстрів, біля школи	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
343.	Братська могила радянських воїнів	1955, 2015	с. Наталівка, південно-західна околиця міста	пам'ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715

344.	Група могил (2) радянських воїнів	1944, 1959, 1979	с. Олександрівка, західна околиця села	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715
345.	Братська могила радянських воїнів та мирних житилів	1941, 1944, 2014	с. Пилиповичі, кладовище	пам’ятка історії	Наказ МКІП від 07.09.2021 № 715

1.3 Економічна характеристика Звягельської МТГ

Стратегічно важливим для розвитку економіки, наповнення бюджету територіальної громади та забезпечення зайнятості населення міської громади є діяльність промислових підприємств, зокрема хімічної, машинобудівної, харчової, легкої, деревообробної промисловості, що є найбільшими бюджетоутворюючими промисловими підприємствами громади. Продукція підприємств промисловості є конкурентоспроможною і користується попитом на зовнішніх ринках.

У 2025 році промисловими підприємствами громади вироблено продукції у діючих цінах на суму 1329,1млн. грн, що на 3,5 млн.грн., або 0,3% менше ніж у 2024 році.

Протягом 2025 року збільшили обсяги виробництва:

- ТОВ «Факро – ТЛ» – на 119,5 млн.грн, виробництво збільшилося в 3,3 рази до 2024 року (кількість працюючих – 57 осіб)
- ПП «Меблева фабрика «Мірт» на 52,1 млн. грн., що становить 80,3 % до 2024 року (кількість працюючих – 155 особи)
- ПрАТ «Звягельсільмаш» – на 52,4 млн.грн. (кількість працюючих 152 осіб), або 44,8 %(до 2024р.)
- ПрАТ «Звягельхліб» (кількість працюючих – 149 особи) майже на 8,0 млн.грн. або 7,6 % до 2024р.

За видами економічної діяльності обсяги виробництва продукції підприємствами розділились наступним чином: 18,4% – хімічна промисловість, 33,3% – харчова промисловість, 12,7% – машинобудування, 13,2% – легка промисловість, 22,4% – деревообробна промисловість.

Протягом 2025 року підприємствами реалізовано промислової продукції на суму 1917,8 млн. грн., за 2024 рік – 1332,6,0 млн. грн, що на 585,3 млн. грн., або на 43,9 % більше.

У загальному обсязі реалізованої промислової продукції громади найбільше займає хімічна промисловість – 29,0% (556,0 млн.грн.), харчова промисловість, а саме (454,1 млн.грн.), 23,7 %, деревообробна – (403,6 млн.грн.) 21 %, легка промисловість – (337,4 млн. грн.), або 17,6 %, машинобудування – 8,7% (138 млн.грн.)

У структурі промисловості продовжує переважати деревообробна галузь. Обсяги реалізації за 2025 рік склали 403,6 млн.грн., що на 237,5 млн.грн., або у 2,4 рази більше аналогічного періоду 2024 року та 186,1 млн.грн., більше 2021 року.

У легкій промисловості обсяги реалізації склали 337,4 млн.грн., що більше відповідного періоду 2024 року на 154,9 млн.грн., а до 2021 року обсяги реалізації зросли на 213,9 млн.грн.

У хімічній галузі обсяги реалізації склали 556,0 млн.грн. що більше проти відповідного періоду минулого року на 169,8 млн.грн., або 44 % та на 77,4 млн.грн., або 16,2 % до 2021 року.

У галузі машинобудування обсяги реалізації склали 166,7 млн.грн. що більше проти відповідного періоду минулого року на 117,0 млн.грн., або 42,5 % та на 65,1 млн.грн., або 64,1 % до 2021 року.

Враховуючи прогноз економічного і соціального розвитку України на 2026 рік в промисловому комплексі громади очікується приріст виробництва продукції в межах 5-6%.

Основне коло промислових підприємств забезпечує понад 1,7 тис. робочих місць жителям громади, рівень заробітної плати в яких складає 16-20 тис.грн.

Промислове виробництво у 2025 році забезпечувало зайнятість працездатного населення та наповнення бюджету громади. Спад виробництва продукції відбувся по ТОВ «Укрмедпак» (кількість працюючих – 12 осіб) – на 44,5 %, або 17,9 млн.грн. до 2024 року. ТОВ «Новофарм-Біосинтез» (кількість працюючих – 178 осіб) – на 36,5 %, або 124,2 млн.грн. до 2024 року, по ТОВ «Нові ласощі – Житомир» (кількість працюючих – 331 осіб) на 12,4%, на 46,7 млн.грн до 2024р.

За 2025 рік промисловими підприємствами громади реалізовано споживачам продукції на суму 1 917,9 млн. грн. В порівнянні з аналогічним періодом 2024 року реалізація збільшилась на 43,9%, що в сумі 585,2 млн.грн.
У 2025 році промисловими підприємствами основного кола громади до бюджету міської територіальної громади сплачено 47113,1 тис. грн, що більше показника, за відповідний період 2024 року на 9165,9 тис.грн., або 24,2% До бюджету міської територіальної громади 2024 року надійшло 37947,2 тис. грн.

Станом на 12.08.2026 рік у територіальній громаді зареєстровано, функціонують і є платниками податків до місцевого бюджету 4324 суб'єкти господарювання. З них 1153 є юридичними особами та 3171 самозайнята особа.

Таблиця 1.3.2 Суб'єкти господарювання в розрізі населених пунктів Звягельської МТГ

Населений пункт	Кількість суб'єктів господарювання	З них:			
		Юридичні особи		Самозайнята особа	
		кількість, од	частка, %	кількість, од	частка, %
м. Звягель	3968	1006	25,35	2962	74,65
с. Наталівка	85	47	55,29	38	44,71
с. Олександрівка	12	2	16,67	10	83,33
с. Майстрів	88	42	47,73	46	52,27
с. Майстрова Воля	21	7	33,33	14	66,67
с. Маковиці	18	4	22,22	14	77,78
с. Пилиповичі	58	18	31,03	40	68,97
с. Городище	6	1	16,67	5	83,33
с. Степове	11	5	45,45	6	54,55
с. Анета	6	2	33,33	4	66,67
с. Великий Молодьків	20	11	55,00	9	45,0
с. Груд	13	3	23,08	10	76,92

с. Багате	-	-	-	-	-
с. Дідовичі	16	4	25,00	12	75,00
с. Борисівка	25	1	50,00	1	50,00

На території громади виробничу діяльність здійснюють потужні промислові підприємства:

- ПП «Меблева фабрика «Мірт». Основний вид діяльності: 31.09 Виробництво інших меблів.
- ПрАТ ВКФ «Леся». Основний вид діяльності: 14.13 Виробництво іншого верхнього одягу.
- ТОВ «РГТ-Україна». Основний вид діяльності: 14.13 Виробництво іншого верхнього одягу.
- ПрАТ «Звягельхліб». Основний вид діяльності: 10.71 Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання.
- ТОВ «Нові ласощі – Житомир». Основний вид діяльності: 10.82 Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів.
- ТОВ фірма «Новофарм-Біосинтез». Основний вид діяльності: 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів.
- ПрАТ «Звягельсільмаш». Основний вид діяльності: 28.30 Виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства.
- ПрАТ «Біоветфарм». Основний вид діяльності: 20.20 Виробництво пестицидів та іншої агрохімічної продукції.
- ТОВ «Укрмедпак». Основний вид діяльності: 25.92 Виробництво легких металевих паковань.
- ТОВ «Факро- ТЛ». Основний вид діяльності: 16.23 Виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів.
- ТОВ «Ековудс». Основний вид діяльності: 16.22 Виробництво щитового паркету.

Найбільшими платниками податків до бюджету громади у 2025 році залишаються: ПрАТ ВКФ «Леся», ТОВ «Нові ласощі- Житомир», ПрАТ «Звягельхліб», ТОВ «Новофарм-Біосинтез», ТОВ «Факро-ТЛ» та ПрАТ «Звягельсільмаш». Вони забезпечують значну частку надходжень до міського бюджету та є базовими роботодавцями громади.

Агропромисловий комплекс Звягельської міської територіальної громади представлений суб’єктами господарювання, що спеціалізуються на вирощуванні зернових, бобових та олійних культур, розведенні великої рогатої худоби та бджіл.

Порівняно з 2024 роком, у 2025 році сільське господарство громади зберегло стабільні темпи розвитку та продемонструвало позитивну динаміку за основними напрямками.

У громаді здійснюють діяльність наступні аграрні підприємства:

- ПП «Галекс Агро». Основний вид діяльності: 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід.
- Приватне (приватно-орендне) сільськогосподарське підприємство «Світоч». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Фермерське господарство «Золотий Нектар». Основний вид діяльності: 01.50 Змішане сільське господарство.
- Фермерське господарство «БАУР-ММ». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Сільськогосподарське фермерське господарство «Хлібороб». Основний вид діяльності: 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід.
- ПСГП «Граніт». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Приватно-орендне сільськогосподарське підприємство ПОСП «Колос». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Фермерське господарство «Агросила». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Приватне сільськогосподарське підприємство «Агро Лідер». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- ТОВ «Агросоюз». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- СТОВ «Птахівник». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- ФОП «Прокопчук Микола Миколайович». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- ФОП «Ольшевський Петро Іванович». Основний вид діяльності: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

Медичну допомогу населенню громади надають наступні медичні заклади: КНП «Звягельська багатопрофільна лікарня» ЗМР, КНП «Стоматологічна поліклініка» ЗМР, КНП «Центр первинної медико -санітарної допомоги» ЗМР (амбулаторії загальної практики – сімейної медицини № 1-11, медичні пункти тимчасового базування с. Груд, с. Олександрівка, с. Городище, с. Дідовичі, с. Майстрів, с. Борисівка, с. Маковиці, с. Майстрова Воля).

На території громади 16 закладів загальної середньої освіти: ліцей № 1 імені Лесі Українки, гімназія № 2, гімназія № 3, ліцей № 4, гімназія № 5, гімназія № 6, гімназія № 7, гімназія № 8, гімназія № 9, гімназія № 10, ліцей № 11, Наталівська гімназія, Великомолодьківська гімназія, Пилиповицький ліцей, Дідовицька філія Пилиповицького ліцею, Майстрівська філія Пилиповицького ліцею.

Дошкільну освіту в громаді надають 17 закладів, а саме: заклад дошкільної освіти № 1 «Джерельце», заклад дошкільної освіти № 2 «Калинка», заклад дошкільної освіти № 4 «Сонечко», заклад дошкільної освіти № 5 «Віночок», заклад дошкільної освіти № 6 «Дзвіночок», заклад дошкільної освіти № 8 «Пролісок», заклад дошкільної освіти № 9 «Перлинка», Центр розвитку дитини «Дельфін», заклад дошкільної освіти № 13 «Ромашка», заклад дошкільної освіти № 14 «Золотий ключик», заклад дошкільної освіти № 15 «Грайлик», заклад дошкільної освіти № 16 «Веселка», Великомолодьківський заклад дошкільної освіти «Сонечко», Дідовицький заклад дошкільної освіти «Краплинка», Наталівський заклад дошкільної освіти «Барвінок», Пилиповицький заклад дошкільної освіти «Калинка», ДЮКФП

Централізоване водопостачання та водовідведення Звягельської МТГ

Централізованим водопостачанням та водовідведенням на території громади охоплено 2 населені пункти: м.Звягель, с.Наталівка.

Джерелом питного та господарсько-побутового водопостачання в м.Звягель є поверхневий водозабір р.Случ. На території міста послуги із водопостачання надає Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал». Потужність водозабору 18000 м^3/добу; 6580,0 тис. м^3/рік.

На території с.Наталівка водопостачання здійснюється з двох підземних артезіанських свердловин. Послуги з водопостачання надає Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка. Потужність водозабору 0,04 м^3/добу; 0,1314 тис. м^3/рік.

Підприємства, що надають послуги з централізованого водовідведення: Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал»; Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка».

Каналізаційні стоки м. Звягель відводяться на каналізаційні очисні споруди с. Чижівка. Потужність каналізаційних очисних споруд становить 17 000 м^3/добу. Каналізаційні стоки с.Наталівка - на каналізаційні очисні споруди Дочірнього підприємства «Новоград- Волинський сиркомбінат».

Водокористувачі одноквартирних житлових будинків здійснюють скид стічних вод у вигрібні прибудинкові ями, для відкачки стоків мешканці користуються послугами асенізаційного автотранспорту.

Теплопостачання Звягельської МТГ

Централізоване опалення наявне в м.Звягель та с.Наталівка. Теплозабезпечення здійснює Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельтепло».

КП ЗМР «Звягельтепло» має на балансі 27 котелень, загальною встановленою потужністю 76,895 Гкал/годину (в т.ч. 75,584 Гкал/годину потужність котлів на природному газу), які забезпечують централізоване теплопостачання для міських споживачів теплової енергії. Паливом для 25-ти котелень є природний газ, для 1-ї пелети, на одній встановлений теплогенератор модульний, який працює на дровах. Котельня, яка працює на пелетах, передана в оренду. Кофіцієнт використання встановленої потужності котелень становить 51,2 %. В автоматизованому режимі управління без операторів працюють 24 котельні.

В одноквартирних житлових будинках та частини багатоквартирних житлових будинків централізоване опалення відсутнє.

Індивідуальне теплопостачання населення здійснюється газовими, електричними та твердопаливними котлами, пічним опаленням. Як паливо використовується природний газ, дрова та електроенергія.

РОЗДІЛ ІІ. АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МТГ

Місцевий план управління відходами територіальної громади передбачає план управління наступними категоріями відходів:

- побутові відходи;
- небезпечні відходи (відпрацьовані нафтопродукти, відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі, відходи, що містять ртуть, а також відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли);
- відходи промисловості (промислові відходи, відходи видобувної промисловості, відходи будівництва та знесення);
- рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи;
- відходи упаковки;
- відходи електричного та електронного обладнання;
- відходи батарей і акумуляторів;
- медичні відходи;
- транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився;
- осади стічних вод від комунальних очисних споруд;
- відходи, що біологічно розкладаються.

2.1. Загальна характеристика управління відходами в Звягельській МТГ

2.1.1. Параметри управління відходами та наявна інфраструктура

Органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

Відповідно до статті 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту 1 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», рішенням Звягельської міської ради від 21.12.2023 № 1095 затверджено Схему санітарного очищення населених пунктів Звягельської міської територіальної громади.

Рішенням Звягельської міської ради від 19.12.2024 № 1381 затверджено Програму благоустрою населених пунктів Звягельської міської територіальної громади на 2025-2027 роки.

Норми утворення побутових відходів затверджено рішенням виконавчого комітету Звягельської міської ради від 13.05.2026 №1885.

Вивезенням побутових відходів охоплені всі населені пункти громади (м. Звягель; с. Наталівка; с. Олександрівка; с. Майстрів; с. Майстрова Воля; с. Маковиці; с. Пилиповичі; с. Городище; с. Анета; с. Степове; с. Великий Молодьків; с. Груд; с. Дідовичі; с. Борисівка), окрім с.Багате.

Відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради №1957 від 24.06.2026 визначено 2 суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення відходів на території Звягельської міської територіальної громади:

Лот І - Територія м. Звягель, крім багатоквартирних житлових будинків, які увійшли до Лоту ІІ – ТОВ «Міськкомунсервіс».

Лот ІІ - Багатоквартирні житлові будинки на території м. Звягель, згідно переліку: вул. Гетьмана Сагайдачного, 238; вул. Гетьмана Сагайдачного, 240; вул. Гетьмана Сагайдачного, 242; вул. Василя Карпенка 14; вул. Василя Карпенка, 40; вул. Василя Карпенка, 42; вул. Василя Карпенка, 59; вул. Василя Карпенка, 63; вул. Гранітна, 2; вул. Гранітна, 4; вул. Гранітна, 6; вул. Гранітна, 8; вул. Гранітна, 12; вул. Гранітна, 14; вул. Гранітна, 16; вул. Гранітна, 18; вул. Гранітна, 20; вул.Соборності, 11; вул.Соборності, 20; вул.Соборності, 39; вул.Соломії Крушельницької, 2; вул. Надслучанська, 20; вул. Ярослава Остапчука, 2; вул. Ярослава Остапчука, 2-а; вул. Ярослава Остапчука, 2-б; вул. Ярослава Остапчука, 2-в; вул.Івана Франка, 15; вул. Дружби, 127; вул.Дружби, 129; вул. Дружби, 131; вул. Василя Стуса, 4; вул. Василя Стуса, 4-А; вул. Звягельська,16; вул.Звягельська,18; вул.Спортивна 2; вул.Спортивна 4; вул.Спортивна 6 – КП ЗМР «Звягельсервіс».

Лот ІІІ – Території сіл Звягельської міської територіальної громади: Майстрів, Майстрова Воля, Маковиці, Наталівка, Олександрівка, Степове, Пилиповичі, Городище, Анета, Великий Молодьків, Груд, Багате, Дідовичі, Борисівка – КП ЗМР «Звягельсервіс».

На території громади наявні 3 місця МВВ: полігон твердих побутових відходів м. Звягель (зона складування 6,46 га/загальна площа11,1982 га), звалище побутових відходів с. Наталівка (0,5 га), звалище побутових відходів с. Борисівка (0,2 га).

Вивезення побутових відходів громади здійснюється на полігон ТПВ м.Звягель.

Загальна кількість побутових відходів, що зібрані та вивезені на захоронення за 2025 рік становить – 63959м^3/14264т.

На території міста Звягель застосовуються контейнерна та безконтейнерна системи збирання і вивезення побутових відходів.

Контейнерна система застосовується для багатоквартирних житлових будинків, а також підприємств, установ та організацій. Вона передбачає розміщення побутових відходів споживачами (населенням) або власниками джерел їх утворення у спеціально встановлених контейнерах на контейнерних майданчиках. З контейнерних майданчиків перевізник за допомогою спеціалізованих сміттєвозів здійснює регулярне збирання та вивезення відходів.

Безконтейнерна система використовується для одноквартирних житлових будинків (приватного сектору) та передбачає збирання побутових відходів без використання стаціонарних загальних контейнерів. Відходи передаються

мешканцями перевізнику відповідно до встановленого графіка та маршрутів руху спеціалізованого транспорту.

На території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади, зокрема в селах громади, застосовується контейнерна система збирання та вивезення побутових відходів. Для цього встановлені контейнери у визначених місцях, з яких перевізником здійснюється збирання та вивезення побутових відходів, відповідно до графіка.

На об'єктах вулично-дорожньої мережі та громадських спорудах громади встановлено 293 урни для сміття об'ємом 12-50 л.

Таблиця 2.1.1.1.Перелік урн в розрізі населених пунктів Звягельської міської територіальної громади

№ з/п	Назва населеного пункту	Кількість урн для сміття, шт.	Об'єм урн, л
1	м. Звягель	250	50
2	с. Наталівка	6	25
3	с. Олександрівка	2	25
4	с. Майстрів	2	25
5	с. Майстрова Воля	2	25
6	с. Маковиці	-	-
7	с. Пилиповичі	12	12
8	с. Городище	3	25
9	с. Анета	1	25
10	с. Степове	1	25
11	с. Великий Молодьків	10	25
12	с. Груд	2	25
13	с. Багате	-	-
14	с. Дідовичі	-	-
15	с. Борисівка	2	25
ВСЬОГО:		**293**	**-**

Роздільне збирання та сортування відходів на території Звягельської громади наразі не здійснюється. Однак на території міста Звягель функціонують пункти прийому вторинної сировини за адресами:

- вул. Юрія Глухова, 80 (район ринку «Урожай»);
- вул. Ніколаєва, 10Б (район магазину «Добриня»);
- вул. Яновського, 4 (район «Базарчика», центр);
- вул. Житомирська, 100 (АТБ, район «Зелені»).

У зазначених пунктах здійснюється прийом: макулатури; пластикових пляшок та поліетилену; скляних пляшок і банок; алюмінієвих банок.

2.1.2. Інституційна структура управління відходами

Управління відходами на місцевому рівні відноситься до компетенції органів місцевого самоврядування та територіальних громад. Органи місцевого самоврядування у сфері управління відходами, реалізують свої повноваження згідно з вимогами ст. 26 Закону України «Про управління відходами».

До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

1) участь у реалізації державної політики у сфері управління відходами;

2) участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами;

3) затвердження місцевих планів управління відходами;

4) вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів;

5) створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

1) розроблення та реалізація місцевих планів управління відходами;

2) організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення;

3) визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів;

4) визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами;

5) запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;

6) організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів;

7) забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів;

8) передача відходів, власник яких не встановлений, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення;

9) надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами;

10) визначення одиниці вимірювання обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами;

11) затвердження норм надання послуги з управління побутовими відходами;

12) затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами;

13) встановлення тарифів на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні);

14) укладення договорів з організаціями розширеної відповідальності виробників щодо запровадження приймання та роздільного збирання видів побутових відходів, на які поширюється розширена відповідальність виробника.

Органи місцевого самоврядування здійснюють й інші повноваження у сфері управління відходами відповідно до закону.

Ієрархія управління відходами впроваджується центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями шляхом:

1) запобігання утворенню відходів;

2) підготовки до повторного використання відходів;

3) рециклінгу;

4) відновлення, за винятком рециклінгу (у тому числі відновлення з виробленням енергії);

5) видалення.

Підприємства, установи та організації, діяльність яких призводить до утворення відходів, забезпечують дотримання ієрархії управління відходами шляхом:

1) планування та здійснення своєї діяльності таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище під час проектування продукції, її виробництва, під час і після використання продукції;

2) здійснення відновлення відходів, утворенню яких не вдалося запобігти, забезпечуючи підготовку відходів до повторного використання, рециклінг або проведення інших операцій з відновлення, включаючи виробництво енергії;

3) видалення лише тих відходів, що непридатні з технологічних чи економічних причин до рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів.

Адміністратор послуги з управління побутовими відходами

1. У територіальних громадах з чисельністю населення понад 500 тисяч осіб рішенням міської, сільської, селищної ради визначається адміністратор послуги з управління побутовими відходами.

В інших територіальних громадах адміністратор послуги з управління побутовими відходами визначається рішенням міської, сільської, селищної ради.

2. Адміністратором послуги з управління побутовими відходами визначається виключно комунальне підприємство.

3. У рамках співробітництва територіальних громад органи місцевого самоврядування можуть прийняти рішення про визначення єдиного адміністратора послуги з управління побутовими відходами для декількох територіальних громад.

4. Адміністратор послуги з управління побутовими відходами не може здійснювати іншу діяльність, крім діяльності, пов'язаної з адмініструванням послуги з управління побутовими відходами.

Адміністратор послуги з управління побутовими відходами:

1) забезпечує функціонування муніципальної системи управління побутовими відходами;

2) укладає за дорученням органу місцевого самоврядування договори із суб'єктами господарювання на виконання окремих операцій з управління побутовими відходами;

3) укладає договори із споживачами про надання послуги з управління побутовими відходами;

4) створює єдину інформаційну базу споживачів для здійснення нарахувань за надану послугу з управління побутовими відходами, обліку стану оплати та заборгованості;

5) проводить претензійно-позовну роботу з боржниками та інформаційні заходи щодо дотримання споживачами вимог нормативних документів у сфері управління побутовими відходами;

6) проводить розрахунок середньозваженого тарифу і подає його у встановленому порядку до органу місцевого самоврядування.

Інформаційне забезпечення функціонування системи управління відходами в Звягельській міській територіальній громаді включає:

– обов'язкові заходи – інформування органом місцевого самоврядування про прийняті рішення у сфері управління відходами на офіційному веб-сайті Звягельської міської ради;

– планові повідомлення та оприлюднення матеріалів, проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо культури поводження з побутовими відходами.

2.1.3. Фінансово-економічне забезпечення управління відходами

За даними управління державної казначейської служби України у 2025 році до бюджету Звягельської міської територіальної громади, з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 908млн. 563,3тис.грн або 122,5% до уточненого плану, з них до загального фонду – 742млн. 040,8 тис. грн та 166 млн. 522,5 тис. грн до спеціального фонду.

Загальний обсяг надходжень бюджету міської територіальної громади складається з:

- власних доходів загального фонду – 55,2%;
- міжбюджетних трансфертів – 27,4 %;
- доходів спеціального фонду – 17,4 %.

Бюджет міської територіальної громади за доходами загального фонду виконано на 104 %, що становить 742млн. 040,8 тис. грн.

У порівнянні з 2024 роком надходження загального фонду бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) зросли на 48млн. 184,6 тис. грн або на 110,6 %.

Надходження міжбюджетних трансфертів до загального та спеціального фондів у 2025 році зменшилися порівняно з 2024 роком на 16млн. 268,3 тис. грн,

або на 8 %.

Власних доходів до бюджету громади у 2025 році отримано у сумі 501млн. 757,6 тис. грн або 107 % до уточненого плану.

Питома вага основних видів надходжень у обсязі власних доходів загального фонду бюджету (без врахування трансфертів) становить:

- податок на доходи фізичних осіб – 56%;
- єдиний податок – 18,6%;
- акцизний податок – 10,8%;
- плата за майно – 10,4%
- інші податкові та неподаткові платежі – 4,2%.

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) залишається базовим джерелом наповнення загального фонду бюджету міської територіальної громади.

Фінансово-економічне забезпечення управління відходами здійснюється з бюджету громади, в т.ч. з фонду охорони навколишнього природного середовища.

У 2023 році придбано та встановлено урни антивандальні металеві оцинковані в кількості 115 шт. на суму 498 тис. грн та урни гранітні в кількості 35 шт. на суму 173,775 тис. грн. Також придбано 273 контейнери для сміття об’ємом 1,1 $м^3$ в кількості 258 шт. на суму 2 100 тис. грн.

У 2024 році придбано урни антивандальні металеві оцинковані в кількості 82 шт. на суму 351,996 тис грн, які встановлені в місцях загального користування.

У 2025 році КП «Звягельсервіс» закуплено самоскид на суму 3,174 млн. грн.

Таблиця 2.1.3.1. Фінансування заходів з управління відходами

Джерела фінансування	Одиниці виміру	2021	2022	2023	2024	2025
Фінансування усього у т.ч.:	тис. грн.					
1. З державного бюджету	тис. грн.	-	-	-	-	-
2. З бюджету області	тис. грн.	-	-	-	-	-
3. З бюджету територіальної громади* у т.ч.	тис. грн.	449,511	497,88	12958,26	351,996	3211,335
з фонду ОНПС територіальної громади	тис. грн.	199,411	-	-	78,367	115,777
4. З бюджетів інших територіальних громад (у т.ч. за договорами співробітництва територіальних громад)	тис. грн.	-	-	-	-	-
5. Фінансові внески сплачені виробниками організації розширеної відповідальності виробника для виконання своїх зобов'язань	тис. грн.	-	-	-	-	-
6. За рахунок коштів суб'єктів господарювання	тис. грн.	-	-	-	-	-
7. З інших джерел**	тис. грн.	-	-	-	-	-

Таблиця 2.1.3.2 Надходження до бюджету територіальної громади

Бюджет територіальної громади	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6
Загальний бюджет (дохідна частина), тис. грн.	607129,4	1369264,2	1365155,1	867767,5	908563,3
Бюджет розвитку (дохідна частина), тис. грн.	18875,7	1751,3	3768,9	5126,9	9966,7
Фонд охорони навколишнього природного середовища, тис.грн.	86,30	82,10	98,2	236,4	78,1

2.2. Опис поточного стану за видами відходів

2.2.1 Побутові відходи

Побутові відходи - змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.

Система управління відходами

Органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

Відповідно до статті 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту 1 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», рішенням Звягельської міської ради від 21.12.2023 № 1095 затверджено Схему санітарного очищення населених пунктів Звягельської міської територіальної громади.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Звягельської міської ради №1957 від 24.06.2026 визначено 2 суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення відходів на території Звягельської міської територіальної громади: ТОВ «Міськкомунсервіс» та Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Таблиця 2.2.1.1 Суб'єкти господарювання, що здійснюють операції із збирання та перевезення відходів на території Звягельської МТГ

№ з/п	Назва	Адреса	Місцезнаходження бази зберігання техніки
1	ТОВ «Міськкомунсервіс» ЄДРПОУ 37808214	вул. Житомирська,79 м. Звягель	вул. Василя Стуса,5, м. Звягель
2	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» ЄДРПОУ 36229211	вул. Житомирська, 45, м. Звягель	вул. 2-га Зелена, 29, м. Звягель

Вивезенням побутових відходів охоплені всі населені пункти громади (м. Звягель; с. Наталівка; с. Олександрівка; с. Майстрів; с. Майстрова Воля; с. Маковиці; с. Пилиповичі; с. Городище; с. Анета; с. Степове; с. Великий Молодьків; с. Груд; с. Дідовичі; с. Борисівка), окрім с.Багате.

Згідно звіту 1-ТПВ, відсоток охоплення населення послугами зі збирання ТПВ за даними 2025 року склав 74%.

Таблиця 2.2.1.2 Наявність договорів на вивезення побутових відходів по населених пунктах громади

Назва населеного пункту	Охоплення договорами на послуги із збирання та перевезення побутових відходів					Тариф на послуги з управління побутовими відходами		Відсоток охоплення населення послугами зі збирання ТПВ
	Багатоквартирні будинки		Одноквартирні будинки		Кількість установ, організацій та промислових підприємств	Тарифи ТОВ «Міськкомунсервіс»	КП «Звягельсервіс»	
	Кількість будинків	Чисельність мешканців, що в них проживає	Кількість будинків	Чисельність мешканців, що в них проживає				
м. Звягель	245	21670	8866	17732	483	*Оплата на одну особу на місяць*: - для мешканців багатоповерхових будинків - 51,40 грн; - для мешканців приватного сектору - 49,33 грн; *Тарифи для юридичних осіб* - вартість послуги з управління змішаними побутовими відходами - 307,17 грн за 1 м³.	*Оплата на одну особу на місяць*: - для мешканців багатоповерхових будинків - 48,23 грн; - для мешканців приватного сектору - 43,28 грн; *Тарифи для юридичних осіб* - вартість послуги з управління змішаними побутовими відходами - 288,22 грн за 1 м³.	74%
с. Наталівка	7	201	183	639	1			
с. Олександрівка	-	-	43	91	-			
с. Майстрів	-	-	105	180	-			
с. Майстрова Воля	2	67	64	77	2			
с. Маковиці	-	-	55	110	-			
с. Пилиповичі	-	-	275	524	1			
с. Городище	-	-	54	97	-			
с. Анета	-	-	27	54	-			
с. Степове	-	-	21	24	-			
с. Великий Молодьків	-	-	168	190	3			
с. Груд	-	-	113	158	1			
с. Багате	-	-	-	-	-			
с. Дідовичі	-	-	96	129	1			
с. Борисівка	-	-	68	84	-			

На території міста Звягель застосовуються контейнерна та безконтейнерна системи збирання і вивезення побутових відходів.

Контейнерна система застосовується для багатоквартирних житлових будинків, а також підприємств, установ та організацій. Вона передбачає розміщення побутових відходів споживачами (населенням) або власниками джерел їх утворення у спеціально встановлених контейнерах на контейнерних майданчиках. З контейнерних майданчиків перевізник за допомогою спеціалізованих сміттєвозів здійснює регулярне збирання та вивезення відходів.

Безконтейнерна система використовується для одноквартирних житлових будинків (приватного сектору) та передбачає збирання побутових відходів без використання стаціонарних загальних контейнерів. Відходи передаються мешканцями перевізнику відповідно до встановленого графіка та маршрутів руху спеціалізованого транспорту.

На території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади, зокрема в селах громади, застосовується контейнерна система збирання та вивезення побутових відходів. Для цього встановлені контейнери у визначених місцях, з яких перевізником здійснюється збирання та вивезення побутових відходів, відповідно до графіка (таблиця 2.2.1.4).

Таблиця 2.2.1.3 Наявність контейнерних майданчиків та контейнерів в розрізі населених пунктів

Назва населеного пункту	Кількість контейнерних майданчиків	Кількість загальних контейнерів	Характеристики контейнера (об'єм, $м^3$)
м. Звягель	63	404	1,1
с. Наталівка	-	56	1,1
с. Олександрівка	-	9	1,1
с. Майстрів	-	14	1,1
с. Майстрова Воля	-	12	1,1
с. Маковиці	-	18	1,1
с. Пилиповичі	-	35	1,1
с. Городище	-	12	1,1
с. Анета	-	8	1,1
с. Степове	-	4	1,1
с. Великий Молодьків	-	23	1,1
с. Груд	-	20	1,1
с. Багате	-	-	-
с. Дідовичі	-	29	1,1
с. Борисівка	-	6	1,1

Таблиця 2.2.1.4 Графік вивезення побутових відходів

Назва населеного пункту	День тижня	Об'єкти, що охоплені вивезенням
м. Звягель	Понеділок, середа, п'ятниця, субота	Багатоквартирні будинки (ОСББ), підприємства, тощо
	2-й та 4-й понеділок місяця	Приватний сектор р-н «Дружба»
	2-й та 4-й вівторок місяця	Приватний сектор р-н «М'ясокомбінат»
	2-а та 4-а середа місяця	Приватний сектор «Центр»
	2-й та 4- й четвер місяця	Приватний сектор р-н «Смолка» та «Кар'єр»
	2-а та 4-а п'ятниця місяця	Приватний сектор р-н «Ринок «Урожай»
	2-а та 4-а субота місяця	Приватний сектор р-н «Лубчиця»
с. Наталівка	1-й та 3-й понеділок місяця	Усі домогосподарства населеного пункту, з якими укладено договори
с. Олександрівка	1-й та 3-й понеділок місяця	
с. Майстрів	2-а середа місяця	Усі домогосподарства населеного пункту, з якими укладено договори
с. Майстрова Воля	2-а середа місяця	
с. Маковиці	2-а середа місяця	
с. Пилиповичі	4-а середа місяця	Усі домогосподарства населеного пункту, з якими укладено договори
с. Городище	4-а середа місяця	
с. Анета	4-а середа місяця	
с. Степове	4-а середа місяця	
с. Великий Молодьків	4-й вівторок місяця	Усі домогосподарства населеного пункту, з якими укладено договори
с. Груд	4-й вівторок місяця	
с. Багате	-	-
с. Дідовичі	4-й понеділок місяця	Усі домогосподарства населеного пункту, з якими укладено договори
с. Борисівка	4-й понеділок місяця	

Вивезення побутових відходів здійснюється на полігон ТПВ м.Звягель.

Ремонтні відходи вивозяться КП «Звягельсервіс» та приватним транспортом на полігон. Відходи використовуються для облаштування ізоляційного слою, що передбачається інструкцією експлуатації полігону, а також для підсипання під'їзних шляхів.

Збирання та вивезення великогабаритних відходів із домогосподарств та підприємств, установ, організацій здійснюється лише на території м. Звягель.

Великогабаритні відходи вивозяться приватним транспортом та складуються на робочій карті полігону на спеціально відведеному місці.

Збирання великогабаритних відходів на території інших населених пунктів громади не здійснюється.

Облік вивезення побутових відходів:

- змішані: 2025 рік – 63959м^3/14264т; 2024 рік – 60301 м^3/12632 т; 2023 рік – 62070 м^3/14107 т,

у т.ч:

- великогабаритні: 2025 рік – 1300 м^3/295 т;
- ремонтні: 2025 рік – 1200 м^3/545т; 2024 рік – 2100 м^3/1550 т; 2023 рік – 2650 м^3/602 т;
- ресурсоцінні (у тому числі папір, скло, метал, пластик): збір не проводився;
- небезпечні відходи у складі побутових: збір не проводився.

Опис системи управління відходами у відповідності до РПУВ і рішення, передбачені РПУВ

Як зазначено у РПУВ, відповідно до Закону України «Про управління відходами» органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

Організація роздільного збирання побутових відходів здійснюється виконавчим органом сільських, селищних, міських рад згідно з Методикою роздільного збирання побутових відходів, затвердженою наказом Мінінфраструктури від 13 грудня 2023 року № 1130.

Великогабаритні, ремонтні, небезпечні відходи, відходи зелених насаджень збираються окремо від інших побутових відходів.

Під час проєктування житлових та нежитлових будинків передбачаються будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання побутових відходів, урн для збирання побутових відходів.

Житлові масиви і внутрішньодворові території, дороги загального користування, зупинки громадського транспорту та інші об’єкти благоустрою населених пунктів, а також місця проведення масових заходів обладнуються контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів, урнами для збирання побутових відходів.

Територіальні громади в області на засадах співробітництва можуть спільно фінансувати будівництво, реконструкцію та/або утримання об’єктів оброблення побутових відходів, реалізовувати спільні проєкти, спільно фінансувати (утримувати) підприємства, установи та організації комунальної форми власності, утворювати спільні комунальні підприємства, установи та організації, спільний орган управління.

Послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних

та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).

Суб'єкти господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування відповідно до регіонального та місцевих планів управління відходами.

Управління побутовими відходами в Житомирській області здійснюється відповідно до наявних систем управління відходами шляхом збирання, сортування (там де є сортувальні лінії), перевезення та захоронення цих відходів з урахуванням щільності забудови, наявного парку сміттєвозів, сміттєзбірників.

За даними Департаменту регіонального розвитку Житомирської ОДА показник охоплення населення послугами з вивезення побутових відходів у Житомирській області становить 72 %.

Роздільним збиранням побутових відходів від загальної кількості охоплено тільки 1,2 % населених пунктів. Обсяг надходження ресурсоцінних відходів для оброблення за 2023рік склав 50,135 тис. м кубічних, що складає 1,67 % від загального обсягу утворення відходів. Роздільним збиранням побутових відходів охоплено 436,752 тис. чол.

У 2025 році в області функціонують 52 підприємства, що надають послуги у сфері управління побутових відходів, які зазначені в додатку 3 РПУВ, з яких: 14 підприємств – комунальної власності, 9 – приватної, 2 - з часткою комунальної власності.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника у сфері управління побутовими відходами на момент розроблення МПУВ в Україні не запроваджена.

Джерела утворення та обсяги відходів

Кількісні та якісні характеристики побутових відходів не є постійними та залежать від джерел їх утворення. У загальному вигляді до складу побутових відходів входять: харчові відходи (овочі, фрукти, відходи садівництва тощо); папір та картон; полімери (пластик, пластмаси); скло; чорні метали; кольорові метали; текстиль; дерево; небезпечні відходи (батарейки, сухі та електролітичні акумулятори, тара від розчинників, фарб, ртутні лампи, телевізійні кінескопи тощо); кістки, шкіра, гума; залишок побутових відходів після вилучення компонентів (дрібні будівельні відходи, каміння, вуличний змет тощо).

Відповідно до наказу Мінінфраструктури від 03.05.2024 № 409 «Про затвердження Методичних рекомендацій з визначення морфологічного складу побутових відходів» у формах для заповнення даних досліджень морфологічного складу побутові відходи із сміттєвозів та у контейнерах розподіляються таким чином: папір та картон; скло; пластик; деревина; текстиль; метали; композитна упаковка; біовідходи; відходи електричного та електронного обладнання; відходи батарей та акумуляторів; небезпечні відходи; великогабаритні побутові відходи; ремонтні побутові відходи; залишок побутових відходів.

Точна інформація про склад побутових відходів в населених пунктах громади та кількісні показники управління побутовими відходами на момент розроблення місцевого плану немає. Дослідження морфологічного складу побутових відходів громади не проводилися.

Для розроблення МПУВ показники щодо морфологічного складу було використано з Схеми санітарного очищення населених пунктів Звягельської міської територіальної громади та з урахуванням узагальнених даних за іншими населеними пунктами області.

Зокрема, орієнтовний морфологічний склад побутових відходів Житомирської області наведено в РПУВ Житомирської області.

Таблиця 2.2.1.5 Орієнтовний морфологічний склад побутових відходів

Компонент відходів	Звягельська МТГ,%	м. Житомир, %	Орієнтовне середнє значення для Житомирської області,%
Органічні відходи (харчові, рослинні)	40	32,50	42,5
Папір, картон	7	16,00	22,25
Метал	2	-	5,25
Полімерна упаковка	9	21,98	14,49
Скло	10,7	0,24	6,18
Небезпечні відходи	1	-	-
Інше	30,3	29,28	20,39
Усього	100,00	100,00	100,00

Згідно даних звіту 1-ТПВ, протягом 2025 року на території Звягельської громади зібрано та вивезено 14808 т побутових відходів.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Відповідно до рішення виконавчого комітету Звягельської міської ради №1957 від 24.06.2026 визначено 2 суб'єкта господарювання на здійснення

операцій із збирання та перевезення відходів на території Звягельської міської територіальної громади: ТОВ «Міськкомунсервіс» та Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Дані підприємства забезпечені відповідними технічними засобами.

Таблиця 2.2.1.6 Технічні засоби

№ з/п	Назва підприємства	Марка техніки	Об'єм кузова (бунк.)	Реєстраційний номер	Рік випуску
1	2	3	4	5	7
1	ТОВ «Міськ-комунсервіс»	SEDDON/ATKINSON	16 м^3	АМ2135ВІ	2003
		ВКК СПЕЦМАШ	12 м^3	АМ8739НР	2024
		SEDDON/ATKINSON	16 м^3	АМ7374ВВ	2003
		SEDDON/ATKINSON	16 м^3	АМ2141ВІ	2004
		RENAULT	18 м^3	АМ6048НМ	2010
		ГАЗ САЗ-53Б	5 м^3	АМ7806АР	1990
2	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс»	Сміттєвоз із заднім завантаженням IVEKO AT 5011	18 м^3	АМ6713НК	2023
		JAC №200	12 м^3	ВХ3129	2025
		Камаз 43253-А3	13 м^3	АМ0865ВН	2012

На території громади наявні 3 місця МВВ: полігон твердих побутових відходів м. Звягель, звалище побутових відходів с. Наталівка, звалище побутових відходів с. Борисівка.

Вивезення побутових відходів громади здійснюється на полігон ТПВ м.Звягель.

Таблиця 2.2.1.7 Характеристики місць/об'єктів розміщення відходів (у т.ч. полігони та звалища)

№	Найменування об'єкту	Власник об'єкту	Адреса	Площа місця розміщення відходів, га	Право власності на землю	Цільове призначення земельної ділянки
1	2	3	4	5	6	7
1	Полігон твердих побутових відходів м. Звягель	КП ЗМР «Звягельсервіс»	50.641719, 27.661720; 3,3 км на північний схід передмістя м. Звягель	зона складування 6,46 га / загальна площа 11,1982 га	Землі запасу Чижівської сільської ради	Для розміщення «Полігону утилізації твердих побутових відходів міста Звягель»
2	Звалище побутових відходів с. Наталівка № 15.1 від 22.12.03	Наталівська сільська рада	50.625029, 27.585178; 0,5 км від села Наталівка (північно-західна частина)	0,5 га	Землі запасу Наталівської сільської ради	Землі запасу
3	Звалище побутових відходів с. Борисівка №15.54 від16.11.05	Дідовицька сільська рада	700 метрів від села Борисівка	1 га	Землі запасу Дідовицької сільської ради	Землі запасу

Таблиця 2.2.1.8 Технічні характеристики місць / об'єктів розміщення відходів (у т.ч. полігони та звалища)

Найменування об'єкту	Місце розташу-вання	Види відходів, що розмі-щуються	Утворювачі, відходи від яких приймаються	Наявність проєкту, так/ні	Проєктна потужність, тис. м^3 або тис. тонн	Рік введення в експлуата-цію	Щорічне розмі-щення відходів, тис. тонн/рік	Накопичено відходів, тис. тонн або тис. тонн	Залишковий ресурс експлуатації, років	Відповідність РПУВ та іншим вимогам
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Полігон твердих побутових відходів м. Звягель	50.641719, 27.661720; 3,3 км на північний схід передмістя м. Звягель	Змішані побутові	Населені пункти громади	Так	573,214 тис. м^3	2009 рік - початок експлуатації першої карти першої черги полігону	14,264	65,169 тис. м^3	Проектний термін експлуатації - 16 років	функціонуватиме за сценарієм № 1 та сценарієм № 2 РПУВ
Звалище побутових відходів с. Наталівка № 15.1 від 22.12.03	50.625029, 27.585178; 0,5 км від села Наталівка (північно-західна частина)	Змішані побутові	-	ні	-	1999	-	-	Не експлуатується	паспортизовані звалища відходів, що не є небезпечними, мають бути закриті до 2030 року
Звалище побутових відходів с. Борисівка №15.54 від16.11.05	700 метрів від села Борисівка	Змішані побутові	-	ні	-	1998	-	-	Не експлуатується	

Нові тарифи у сфері управління побутовими відходами для мешканців громади переглянуто у 2026 році.

Тарифи ТОВ «Міськкомунсервіс», що надає послуги мешканцям багатоповерхівок та приватного сектору міста:

Оплата на одну особу на місяць:

- для мешканців багатоповерхових будинків - 51,40 грн;
- для мешканців приватного сектору - 49,33 грн;

Тарифи для юридичних осіб:

- вартість послуги з управління змішаними побутовими відходами - 307,17 грн за 1 м³.

КП «Звягельсервіс» надає послуги для мешканців сіл та для мешканців будинків, що обслуговуються підприємством:

Оплата на одну особу на місяць:

- для мешканців багатоповерхових будинків - 48,23 грн;
- для мешканців приватного сектору - 43,28 грн;

Тарифи для юридичних осіб:

- вартість послуги з управління змішаними побутовими відходами - 288,22 грн за 1 м³.

Проблеми та загрози

Проблеми та загрози санітарно-екологічного характеру:

- перевантаження місць захоронення побутових відходів;
- вплив місць захоронення побутових відходів на довкілля; полігони та звалища побутових відходів можуть здійснювати значний негативний вплив на довкілля;
- більшість полігонів та звалищ побутових відходів не облаштовані системами захисту підземних вод, атмосферного повітря, ґрунтів у відповідності з вимогами чинного законодавства.

Фактичний вплив більшості місць захоронення побутових відходів залишається невідомим із причини відсутності системи моніторингу впливу місць захоронення побутових відходів на довкілля.

Проблеми та загрози соціально-економічного характеру:

- розвиток системи управління побутовими відходами передбачає необхідність розташування на території окремих громад об'єктів оброблення відходів, що будуть обслуговувати потреби кластеру. На етапі реалізації РПУВ можуть виникати загрози, пов'язані з сприйняттям населенням або іншими зацікавленими сторонами окремих рішень, що мають прийматися у зв'язку із зазначеним вище;
- для сільських населених пунктів, характерними є низький рівень укладання договорів на надання послуг із управління побутовими відходами та низький рівень проплати за надані послуги, що є наслідком недостатнього

дієвого механізму притягнення до відповідальності осіб, які не уклали договори та низького рівня свідомості населення щодо управління побутовими відходами.

Проблеми та загрози інституційного характеру:

Інформаційне забезпечення системи управління побутовими відходами; наявність оперативної, повної та достовірної інформації є запорукою прийняття ефективних управлінських рішень.

Сьогодні в області в цій сфері існують такі проблеми:

- немає інформації про фактичний морфологічний склад побутових відходів; немає інформації про фактичні обсяги утворення побутових відходів; більшість місць захоронення побутових відходів не обладнані вагами;
- немає інформації (за результатами зважування) про обсяги захоронення відходів на полігонах для відходів, що не є небезпечними, на яких встановлені ваги, або вона є недоступною;
- немає обліку обсягів відходів, що надходять на інші об'єкти управління побутовими відходами в області або дані цього обліку є недоступними;

Однією з причин такої ситуації може бути низька інституційна спроможність органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами.

Небезпечні відходи у складі побутових

Небезпечні відходи у складі побутових відходів - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках і мають такі фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, які створюють або можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища або здоров'я людини та які потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними.

Система управління відходами

Системи управління небезпечними відходами у складі побутових здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами».

Небезпечні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів, а також відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері управління з небезпечними відходами.

Із метою здачі на оброблення населенням непридатних до використання побутових термометрів, люмінесцентних ламп, іншого обладнання, що містять ртуть, у РПУВ запропоновано встановити спеціальні контейнери тимчасового зберігання з подальшим проведенням заходів з їх оброблення в населених пунктах області (обласному та районних центрах).

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерела утворення небезпечних побутових відходів - це повсякденна життєдіяльність людини, обслуговування житла, догляд за здоров'ям, ремонт техніки та ін.

До даної групи можна віднести наступні відходи:
- батарейки та акумулятори;
- люмінесцентні лампи;
- ртутні термометри;
- фарби, клеї, розчинники (в тарі);
- електричне та електронне обладнання;
- миючі засоби, побутова хімія, косметика (в тарі);
- протерміновані медикаменти.

Згідно РПУВ, немає даних про утворення та облік небезпечних компонентів у складі побутових відходів за формою 1-ТПВ. Були зроблені припущення щодо їх утворення в обсязі 1% від загального обсягу утворення побутових відходів. Проведено математичні розрахунки та зазначено, що однією особою в рік утворюється близько 2 кг небезпечних відходів.

Для розрахунку приймаються аналогічні параметри.

Таблиця 2.2.1.9 Розрахункові дані утворення небезпечних відходів У складі побутових

Рік / Назва показника	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6
Чисельність населення, чол.	59720	56856	56865	57387	57307
Кількість утворених небезпечних відходів, т	119,44	113,712	113,73	114,774	114,614

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Небезпечні відходи збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

На території громади встановлені місця для збору побутових батарейок.

Таблиця 2.2.1.10 Місця збирання батарейок

№ з/п	Назва місць масового збирання батарейок (магазин, установа та ін.)	Адреса
1	2	3
1	Магазин «Аврора»	вул. Медична, 2, м. Звягель
2	Магазин «Аврора»	вул. Шевченка, 30, м. Звягель
3	Магазин «Аврора»	вул. Шевченка, 54, м. Звягель
4	Магазин «Аврора»	площа Лесі Українки, 3, м. Звягель
5	Магазин «Аврора»	вул. Дмитра Герасимчука, 2, м. Звягель
6	Магазин «Аврора»	вул. Житомирська, 100, м. Звягель

Проблеми та загрози

Недостатність та недостовірність інформації в сфері управління небезпечними відходами ускладнює прийняття рішень.

Немає інформації про фактичні обсяги утворення небезпечних відходів у побуті та систему управління ними, звітність про рух небезпечних відходів між суб'єктами господарювання, дані щодо місць видалення та постійного зберігання небезпечних відходів.

У цілому низька інституційна спроможність органів місцевого самоврядування у сфері управління небезпечними відходами веде до відсутності стратегічного планування області в цій сфері.

2.2.2 Небезпечні відходи

Небезпечні відходи - відходи, що мають одну чи більше властивостей, що роблять їх небезпечними, наведених у Переліку властивостей, що роблять відходи небезпечними (додаток 3 Закону України «Про управління відходами»).

2.2.2.1. Відпрацьовані нафтопродукти

Відпрацьовані нафтопродукти - нафтопродукти, під час експлуатації яких відбулися зміни деяких властивостей, регламентованих нормативною документацією.

Система управління відходами

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів (відпрацьовані нафтопродукти) здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Опис системи управління відходами у відповідності до РПУВ і рішення, передбачені РПУВ

Відповідно до РПУВ, утворення цих відходів зосереджено переважно у місцях, де розміщені промислові підприємства, які і є джерелами їх утворення.

Суб'єкти господарювання, зобов'язані: забезпечувати роздільне збирання (накопичення) відпрацьованих мастил (олив) згідно із законодавством у сфері управління небезпечними відходами та умовами відповідних договорів із переробниками відпрацьованих мастил (олив) на їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення або знешкодження; забезпечувати здавання відпрацьованих мастил (олив) на приймальні пункти або безпосередньо переробникам відпрацьованих мастил (олив)ю

Перевірки та державний контроль за дотриманням законодавства у цій сфері суб'єктами господарювання (споживачів мастил) проводяться Держекоінспекцією - видаються приписи щодо: ведення первинного обліку, відпрацьованих мастил (олив) та їх передачі; забезпечення роздільного збирання (накопичення) відпрацьованих мастил (олив); забезпечення здавання відпрацьованих мастил спеціалізованим організаціям.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника встановлюється законом щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та запроваджується, у тому числі шляхом створення систем

розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законом.

Виробники виконують свої зобов'язання:

1) колективно - через організацію колективної розширеної відповідальності виробників;

2) індивідуально - через організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробника.

Система розширеної відповідальності виробника включає:

1) приймання та/або збирання на всій території України відходів, що утворилися внаслідок використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів відходів від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, яких вони можуть вживати для запобігання утворенню відходів, про придатність відходів до повторного використання та рециклінгу, про наявні системи для приймання та роздільного збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

3) здійснення заходів для розроблення продукції та її складових (компонентів) з урахуванням мінімізації негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, запобігання та зменшення обсягів утворення відходів у процесі виробництва та використання продукції, виробництва довговічної продукції, придатної для ремонту та повторного використання, а також максимального залучення у виробництво вторинної сировини.

Організація, яка виконує зобов'язання з розширеної відповідальності від імені виробника (далі - організація розширеної відповідальності виробника):

1) забезпечує утворювачів відходів послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

2) забезпечує досягнення встановлених законодавством цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів;

3) повинна мати достатню фінансову та організаційну спроможність для виконання таких зобов'язань;

4) забезпечує щорічне проведення зовнішнього незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до законодавства та оприлюднює відповідні аудиторські звіти;

5) оприлюднює інформацію про стан досягнення цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення;

6) оприлюднює інформацію про своїх засновників та членів, розмір фінансових внесків, сплачених виробниками на одиницю або на тонну виробленої продукції, введеної в обіг, процедуру відбору суб'єктів господарювання, що надають послуги із збирання та оброблення відходів;

7) проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення, у тому числі в закладах освіти, щодо управління відходами від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника.

Джерела утворення та обсяги відходів

Основними джерелами утворення відпрацьованих нафтопродуктів є підприємства, що здійснюють:

- обслуговування автотранспорту (заміна автомобільних мастил);
- обслуговування механічного та гідравлічного промислового обладнання (заміна мастил);
- обслуговування електротрансформаторів та іншого силового електрообладнання (заміна мастил).

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 0,345т відходів нафтопродуктів.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території Звягельської громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

На підприємствах управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами», щодо управління небезпечними відходами.

Відходи збираються роздільно, зберігаються на об'єктах збирання в спеціально відведених місцях та протягом звітного року передаються на оброблення організаціями, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами (в т.ч. відпрацьовані нафтопродукти) доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

До основних проблем, пов'язаних з відпрацьованими нафтопродуктами, можна віднести наступні:

- погано розвинена інфраструктура з оброблення відходів;
- неналежний нагляд та контроль за підприємствами, що надають послуги з управління відпрацьованими нафтопродуктами;
- недотримання чи ігнорування суб'єктами господарювання необхідності подання статистичної звітності.

Злив відходів на ґрунт, у водойми чи каналізаційні системи призводить до накопичення та розповсюдження різноманітних шкідливих хімічних елементів, у тому числі і важких металів.

Сучасні практично безвідходні (щодо вуглецевої фракції) технології дозволяють отримувати кондиційні вторинні нафтопродукти, які за рівнем якості не поступаються свіжим, отриманим у процесі первинної обробки із сирої нафти.

Таким чином, реформування галузі вторинної обробки нафтовідходів в Україні повинно ґрунтуватися на концепції абсолютної переваги регенерації відпрацьованих масел, що забезпечить підвищення еколого-економічної безпеки регіонів та країни в цілому.

Сьогодні у більшості регіонів України створені відповідні підприємницькі структури, що можуть забезпечити збирання, зберігання та перевезення нафтовідходів.

Для організації виробничого процесу необхідно створити регіональні комплекси, розміщені за принципом територіальної цілісності регіонів збору нафтовідходів, оптимізації маршрутів їх перевезення, виробничих потужностей підприємств з обробки.

2.2.2.2. Відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі

Згідно з Стокгольмською конвенцією стійкі органічні забруднювачі (СОЗ) - речовини, які мають токсичні властивості, виявляють стійкість до розкладання, характеризуються біоакумуляцією і є об’єктом транскордонного перенесення через повітря, воду і мігруючі види, а також осаджуються на великій відстані від джерела їхнього викиду, накопичуються в екосистемах суші та водних екосистемах.

Більшість СОЗ належать до пестицидів та інсектицидів, а частина використовується як розчинники, фармацевтичні препарати чи промислові хімікати. Деякі виникають природним шляхом, проте основна маса створена людиною.

Система управління відходами

Україна є однією зі сторін Стокгольмської конвенції про СОЗ (ратифікованої Законом України від 18.04.2007 р. № 949-V), згідно з якою вона має перелік зобов’язань у сфері управління ними та чітко зазначені терміни їх виконання.

Згідно РПУВ, детальну комплексну інвентаризацію та ідентифікацію складів непридатних пестицидів можна провести, забезпечивши їх безпечне зберігання; розробку та впровадження безпечних альтернативних технологій знищення. Необхідно також організувати систему контролю та оповіщення за використанням пестицидів.

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров’я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов’язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелами утворення СОЗ є промислові підприємства, а також процеси переробки відходів (агропромислових, побутових, медичних тощо), хлорування питної води та інші операції з хлором. Значна кількість забруднювальних речовин потрапляє у навколишнє природне середовище у процесі сільськогосподарської діяльності. Частина хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) містять СОЗ.

Відповідно до Актів інвентаризації місць накопичення, зберігання заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин від 24.10.2023, на території Звягельської громади такі засоби не виявлені.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території Звягельської громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами (що містять СОЗ).

Згідно РПУВ, на сьогодні в Україні немає промислових потужностей для повного відновлення та видалення відходів, що містять СОЗ.

Збір та зберігання має здійснюватися компаніями, що мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

Основною проблемою є відсутність потужностей з екологічного, безпечного відновлення відходів, що містять СОЗ; низький рівень обізнаності та поінформованості суб'єктів господарювання та громадян – утворювачів небезпечних відходів щодо подальшого управління ними.

Збільшення обсягів накопичення відходів, що призводить до збільшення негативного впливу на навколишнє середовище та веде до погіршення здоров'я населення; неконтрольоване видалення небезпечних відходів на МВВ.

2.2.2.3. Відходи, що містять ртуть

Ртуть — єдиний метал, що перебуває у рідкому стані за нормальних умов температури й тиску. Вона є небезпечною хімічною речовиною та належить до числа небагатьох елементів, які при кімнатній температурі залишаються рідкими (після брому). Пари ртуті та її сполуки дуже отруйні і є особливо небезпечними для організму через те, що викликають порушення слуху, зору, неврологічні розлади та накопичуються в організмі людини.

Система управління відходами

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелами утворення відходів, що містять ртуть є: установи, організації, медичні заклади, промислові підприємства, домогосподарства.

Найпоширенішими приладами, що містять ртуть, є лампи та термометри. Усі люмінесцентні лампи відносять до небезпечних відходів, оскільки містять отрутні сполуки ртуті у своєму складі у кількості, що залежить від виду виробу (у лампи, в цілому від 2 до 10 мг ртуті, у термометрах - 2 г).

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 0,016т відпрацьованих люмінесцентних ламп та інших ртутьвмісних відходів.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

На підприємствах управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами», щодо управління небезпечними відходами.

Відходи збираються роздільно, зберігаються на об'єктах збирання в спеціально відведених місцях та протягом звітного року передаються на оброблення організаціями, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Згідно РПУВ, у Житомирській області також немає підприємств, які мають ліцензію на оброблення відходів, що містять ртуть.

Однак реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами, у тому числі з відходами, що містять ртуть, доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

Основною проблемою є відсутність організації системного збору даних відходів, зокрема від населення, та ризики їх потрапляння на звалища, що в подальшому спричиняють забруднення ґрунту та довкілля.

У багатьох населених пунктах немає доступних контейнерів для збору небезпечних відходів.

2.2.2.4. Відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли

Поліхлоровані дифеніли/ поліхлоровані терфеніли — це вкрай токсичні та стійкі органічні забруднювачі, що належать до небезпечних відходів і містяться переважно у трансформаторних мастилах, старих конденсаторах та важкому електротехнічному обладнанні.

Система управління відходами

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Джерела утворення та обсяги відходів

Згідно РПУВ, джерелами утворення відходів, у Житомирській області є промислові підприємства, які працюють з обладнанням, яке містить ПХД. Відповідно до Національного переліку відходів, зазначені відходи відносяться до групи 16, підгрупи 16 02, код 16 02 09* трансформатори і конденсатори, що містять поліхлоровані дифеніли (ПХД) та поліхлоровані терефталати (ПХТ).

У Таблиці 2.2.5.5.2 РПУВ наведено перелік підприємств, в експлуатації яких перебуває обладнання, що містить поліхлоровані дифеніли.

На території Звягельської громади такі підприємства відсутні.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами (що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли).

На підприємствах управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами», щодо

управління небезпечними відходами. Відходи збираються роздільно, зберігаються на об'єктах збирання в спеціально відведених місцях та протягом звітного року передаються на оброблення організаціями, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Згідно РПУВ, на сьогодні у Житомирській області немає підприємств, які мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, що містять поліхлоровані дифеніли. Така ліцензія є в ТОВ «Тарком Екосервіс» м. Київ, ТОВ «Втормаг» с. Семиполки Київська область.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами (в т.ч. що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли) також можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

Відсутність інформаційної бази щодо утворення та оброблення даного виду відходу. Відсутність контролю наявності обладнання та відходів, що містять ПХД/ ПХТ, управління ними.

Загроза для навколишнього природного середовища та здоров'я населення через можливість попадання даного виду відходів на звалища, полігони ТПВ.

2.2.2.5. Інші небезпечні відходи

До інших небезпечних відходів може бути віднесено небезпечні відходи промисловості; відходи агрохімічної продукції, що містять небезпечні речовини; відходи, що містять азбест; відходи тари та упаковки, забруднені небезпечними речовинами; інші небезпечні відходи.

Система управління відходами

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або

шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелами утворення відходів, є: промислові підприємства, СТО та ін.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено:

- металева упаковка, що містить тверду пористу матрицю із небезпечних речовин (наприклад, азбесту), включаючи пусті газові балони – 1т;
- абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг, забруднені небезпечними речовинами - 0,046т,
- масляні фільтри – 0,04 т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

На підприємствах управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами», щодо управління небезпечними відходами.

Відходи збираються роздільно, зберігаються на об'єктах збирання в спеціально відведених місцях та протягом звітного року передаються на оброблення організаціями, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

Основною проблемою є відсутність організації системного збору даних відходів, зокрема від населення, та ризики їх потрапляння на звалища, що в подальшому спричиняють забруднення ґрунту та довкілля.

У багатьох населених пунктах немає доступних контейнерів для збору небезпечних відходів.

2.2.3 Відходи промисловості

2.2.3.1. Промислові відходи

Промислові відходи (відходи виробництва) — це побічні продукти, залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів чи хімічних речовин, які утворюються на різних технологічних етапах промислового виробництва і повністю або частково втратили свої початкові споживчі властивості.

Система управління відходами

Системи управління промисловими відходами здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника встановлюється законом щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та запроваджується, у тому числі шляхом створення систем розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законом.

Виробники виконують свої зобов'язання:

1) колективно - через організацію колективної розширеної відповідальності виробників;

2) індивідуально - через організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробника.

Система розширеної відповідальності виробника включає:

1) приймання та/або збирання на всій території України відходів, що утворилися внаслідок використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів відходів від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, яких вони можуть вживати для запобігання утворенню відходів, про придатність відходів до повторного використання та рециклінгу, про наявні системи для приймання та роздільного збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

3) здійснення заходів для розроблення продукції та її складових (компонентів) з урахуванням мінімізації негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, запобігання та зменшення обсягів утворення відходів у процесі виробництва та використання продукції, виробництва довговічної продукції, придатної для ремонту та повторного використання, а також максимального залучення у виробництво вторинної сировини.

Організація, яка виконує зобов'язання з розширеної відповідальності від імені виробника (далі - організація розширеної відповідальності виробника):

1) забезпечує утворювачів відходів послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

2) забезпечує досягнення встановлених законодавством цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів;

3) повинна мати достатню фінансову та організаційну спроможність для виконання таких зобов'язань;

4) забезпечує щорічне проведення зовнішнього незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до законодавства та оприлюднює відповідні аудиторські звіти;

5) оприлюднює інформацію про стан досягнення цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення;

6) оприлюднює інформацію про своїх засновників та членів, розмір фінансових внесків, сплачених виробниками на одиницю або на тонну виробленої продукції, введеної в обіг, процедуру відбору суб'єктів господарювання, що надають послуги із збирання та оброблення відходів;

7) проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення, у тому числі в закладах освіти, щодо управління відходами від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелами утворення є підприємства шкіряної, хутрової та текстильної, хімічної промисловості та ін.

Згідно даних Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворювалися наступні групи відходів:

- відходи шкіряної, хутрової та текстильної промисловості – 74,243 т;
- відходи процесів органічної хімії – 1,08 т;
- відходи, що утворюються під час формування та фізичної і механічної поверхневої обробки металів та пластмас – 1,146 т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

Проблеми та загрози

Основні проблеми:

- використання застарілих технологій та обладнання, що спричиняє значну кількість промислових відходів;
- значні обсяги видалення промислових відходів на полігони для відходів, що не є небезпечними;
- відсутність дієвих економічних важелів заохочення підприємств до самостійного вирішення власних екологічних проблем.

Загрози:

- видалення відходів у спеціально відведені місця чи об'єкти, створює загрозу збільшення площі зайнятих земель;
- забруднення прилеглих територій при закінченні терміну експлуатації місць видалення відходів за відсутності будь-яких дій стосовно управління цим видом відходів;
- соціальна напруга серед населення, яке проживає поблизу промислових підприємств, при невирішені проблем значного накопичення відходів виробництва.

Задля прийняття управлінських рішень необхідно забезпечити належне функціонування системи обліку промислових відходів, що відображатиме повну інформацію про утворення та подальші операції з управління промисловими відходами.

Зокрема особливої уваги потребує питання підвищення якості даних та процедур ведення статистичної звітності задля можливості прогнозування показників управління відходами та прийняття управлінських рішень на регіональному рівні.

2.2.3.1. Відходи видобувної промисловості

Відходи видобувної промисловості — відходи, що утворюються в результаті здійснення суб'єктами господарювання геологічного вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробки, видобування (промислової розробки родовищ), переробки та зберігання корисних копалин.

Наразі проєкт Закону України від 05.11.2024 № 12180 «Про управління відходами видобувної промисловості» знаходиться на розгляді у Верховній Раді України.

Системи управління видобувними відходами здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів

України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Джерела утворення та обсяги відходів

Основними підприємствами - джерелами утворення відходів видобувної промисловості є гірничодобувні підприємства.

Згідно даних Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), на території Звягельської громади у 2025 році таких відходів не утворювалося.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Наразі відходи гірничодобувної промисловості (розкривні породи) зберігаються у спеціально відведених місцях (відвалах) на території, де

здійснюється діяльність. В подальшому вони використовуються для рекультивації порушених земель.

Проблеми та загрози

Внутрішні слабкі сторони та загрози:

- низька якість обліку, узагальнення та аналізу даних щодо потоків відходів на усіх етапах утворення, оброблення відходів та управління відходами;
- необхідність значних фінансових капіталовкладень у закупівлю спеціального обладнання для оброблення відходів видобутку природного каменю та каменю будівельного та значні енерговитрати існуючих технологій;
- відсутність в області спеціалізованих підприємств з переробки відходів обробки природного каменю (пульпо-шламових відходів), що працюють за розвиненою та замкнутою технологією утилізації мінеральних відходів;

вилучення значних земельних ділянок під місця видалення промислових відходів.

2.2.3.3. Відходи будівництва та знесення

Відходи будівництва та знесення - відходи, що утворилися внаслідок діяльності з капітального ремонту, будівництва або знесення будівель і споруд.

Система управління

Згідно РПУВ, сьогодні в області не створено систему управління відходами будівництва та знесення. Управління цією категорією відходів здійснюється на загальних засадах управління промисловими відходами. Відповідальність за оброблення і видалення несуть підрядники, що здійснюють будівництво нових та знесення старих будівель.

На сьогодні в Україні діє ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проєктної документації на будівництво» відповідно до вимог якого, на кожне нове будівництво, реконструкцію, розширення чи технічне переоснащення будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів або їх частин, має бути розроблена проєктна документація, що містить оцінку впливу на навколишнє середовище при будівництві, в тому числі встановлення вимог щодо вивозу або оброблення будівельних відходів.

На території громади управління ремонтними відходами здійснюється в частині управління побутовими відходами.

Рішенням Звягельської міської ради №1238 від 28.08.2024 відповідальним суб'єктом господарювання за поводження з відходами від руйнувань, що утворилися в особливих умовах, забезпечення їх збирання, перевезення, сортування, облік кількості, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення таких відходів визначено Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Джерела утворення

Основними джерелами утворення відходів будівництва та знесення є процеси зведення, реконструкції, капітального ремонту, а також демонтажу чи руйнування будівель і споруд.

Згідно даних Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), на території Звягельської громади у 2025 році таких відходів не утворювалося.

Однак ремонтні відходи утворювалися у складі побутових, про що зазначено у відповідному розділі.

Облік вивезення ремонтних відходів:

- 2023 рік – 2650 м^3/602 т;
- 2024 рік – 2100 м^3/1550 т;
- 2025 рік – 1200 м^3/545т.

Відходи руйнувань окремо складають 108м^3.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Згідно РПУВ, у регіоні за даними реєстру МВВ є 2 місця видалення відходів будівництва та знесення, але фактично ці відходи вивозяться на полігони для відходів, що не є небезпечними:

- сміттєзвалище ДП «Червоненський завод продтоварів», Бердичівський р-н, с. Червоне (обсяг 0,09 тис. т, площа 0,82 га, відкрите заглиблене в землю, насипне).

- полігон для відходів, що не є небезпечними ВАТ «Бердичівське шкіроб'єднання ім. Ілліча», Бердичівський район, с. В. Низгірці (обсяг 8,543 тис. т, площа 26,9 га, наземне).

Послуги з управління побутовими відходами (збирання та вивезення будівельних відходів) надають підприємства сфери управління відходами, що здійснюють вивезення побутових відходів, на основі укладених договорів, ураховуючи прогнозну кількість відходів та відстань від будівельного майданчика до визначеного місця складування будівельних відходів.

На території громади ремонтні відходи вивозяться КП «Звягельсервіс» та приватним транспортом на полігон. Відходи використовуються для облаштування ізоляційного слою, що передбачається інструкцією експлуатації полігону, а також для підсипання під'їзних шляхів.

Рішенням Звягельської міської ради №1238 від 28.08.2024 визначено місцем тимчасового зберігання відходів від руйнувань полігон ТПВ м. Звягель.

Відповідальним суб'єктом господарювання за поводження з відходами від руйнувань визначено Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Проблеми та загрози

Питання відходів будівництва та знесення дуже актуальне. У результаті воєнних дій, було зруйновано або пошкоджено значну кількість об'єктів цивільної та транспортної інфраструктури. Велика кількість з цих об'єктів не

підлягає відновленню та має бути демонтована, а відходи, що утворилися, мають бути вивезені у безпечні місця для подальшого їх оброблення.

Необхідно проводити заходи щодо популяризації та стимулювання раціонального управління ліквідацією відходів будівництва та знесення. У межах такого підходу деякі відходи можна запропонувати розглядати як товар, який можна використовувати в нових будівельних проєктах, усуваючи тим самим необхідність видобутку і виробництва первинних матеріалів.

До основних проблем, пов'язаних із відходами будівництва та знесення, можна віднести наявність великої кількості неврахованих джерел утворення будівельних відходів (приватні підприємства та особи, які здійснюють будівництво і ремонт будинків, приміщень) та низький рівень використання вторинної сировини з відходів будівництва та знесення.

Це призводить до ускладнення визначення фактичних об'ємів утворення відходів будівництва та знесення в місті, труднощів в розробці ефективних заходів у сфері управління цими відходами та до збільшення потреби у відкритті нових місць для розміщення таких відходів і до втрати ресурсноцінних матеріалів.

Оброблені будівельні відходи мають досить широке застосування, а саме: повторне будівництво, ремонт доріг, засипка болотистих місцевостей, отримання високоякісного щебеню, скловолокна та піноскла.

У процесі демонтажу будівель утворюються будівельні відходи, які можна використовувати повторно при спорудженні інших інфраструктурних об'єктів, в іншому випадку ці відходи підлягають захороненню.

Вторинний матеріал підлягає глибокій сепарації (розділенню) відходів та класифікується для подальшого використання.

Перед початком робіт із демонтажу (за відсутності загрози аварійного обвалення об'єкта або його окремих конструктивних елементів) підрядником (виконавцем) робіт із демонтажу повинно бути забезпечено видалення (відокремлення) складових, що можуть містити небезпечні відходи (небезпечні складові відходи будівництва та знесення, зокрема азбестовмісні відходи).

Під час виконання робіт із демонтажу слід ужити заходів щодо мінімізації небезпечних для здоров'я людей та навколишнього природного середовища впливів, зокрема, пов'язаних із можливими викидами азбестового пилу, водночас слід забезпечити сортування відходів будівництва та знесення для їх подальшого оброблення.

На сьогодні в Україні немає компаній, здатних надавати комплексну послугу з демонтажу та вивезення відходів. Тому необхідно залучати різні компанії, які спільними зусиллями можуть надати цілісну послугу.

2.2.3.4. Рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи

До даної групи відходів належать рослинні відходи сільського господарства; рослинні відходи лісового господарства (деревні відходи лісового

господарства та лісозаготівлі); рослинні відходи харчопереробної промисловості (виробництва та переробки харчових продуктів); деревні відходи (відходи оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини); біовідходи (інші біовідходи виробництва та переробки харчових продуктів).

Система управління відходами

Системи управління відходами здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Частина відходів сільського господарства та залишків використовується на

потреби самого сільського господарства (органічне добриво, підстилка та корм худоби), частина - іншими секторами економіки, а решта біомаси залишається невикористаною і часто спалюється в полі, вивозиться на звалище без принесення користі. Найбільш раціональним способом переробки відходів є створення паливних пелет. Їх можна застосовувати як самостійне паливо або добавку до вугілля.

Деревообробні виробництва є джерелом утворення відходів, водночас і сировиною для деревного палива. Деревина, як паливо, може застосовуватись в кількох варіантах: у вигляді кусків, тріски, стружки і тирси, порошку, гранул і брикетів, а після хімічної обробки – у вигляді деревного вугілля, газу і горючої рідини.

На сьогодні доцільно використовувати вторинне деревне паливо у вигляді гранул та брикетів, що дозволить в перспективі створити більше об'єктів оброблення відходів (у т.ч. з отриманням палива).

У процесі деревообробки важливим напрямом раціонального використання відходів деревини є виробництво паливних пелет, які слугують екологічно чистим та енергоефективним джерелом тепла.

Лісові відходи розглядають як перспективне джерело альтернативної енергії.

Суб'єктами з відновлення/рециклінгу або видалення харчових відходів, у тому числі продуктів харчування, є компанії, підприємства, установи та організації, які використовують (мають на балансі) такі відходи, в тому числі виробляють, імпортують чи продають продукти харчування.

Харчові відходи знищуються відповідно до норм діючого законодавства.

Згідно з вимогами щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР), затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 жовтня 2012 року № 590 програма-передумова системи НАССР щодо управління відходами виробництва та відходів, їх збору та видалення з потужності повинна забезпечити:

виконання операторами ринку в усіх передбачених законодавством вимог щодо оброблення відходів;

інформацію про місця збору відходів у зонах поводження з харчовими продуктами;

визначення графіків та способів видалення відходів із приміщень, у яких здійснюється поводження з харчовими продуктами, з метою уникнення їх накопичення. При цьому має враховуватися можливість перехресного забруднення продуктів під час їх збору та транспортування;

місця зберігання відходів за межами приміщень, де здійснюються операції з харчовими продуктами, вимоги щодо зберігання;

стан контейнерів, ємностей для відходів, їх маркування, очищення, миття та дезінфекцію;

збір відходів з території потужності та їх оброблення, у тому числі за укладеними відповідними угодами.

Прибирання, миття та дезінфекцію контейнерів, ємностей для зовнішнього зберігання відходів проводять окремо від іншої тари. Контейнери для внутрішнього зберігання відходів можуть бути одноразовими або повертатися у приміщення після їх очищення, миття та дезінфекції.

Захоронення на спеціалізованих полігонах. Найпоширеніший, але далеко не найраціональніший спосіб. Відведені під зберігання території діють в якості накопичування відходів. Видалення відбувається шляхом природного розкладання. Однак слід враховувати, що хоча відходи, що розкладаються, самі по собі безпечні, але вуглекислоти і метан, які виділяються при розкладанні, значно ускладнюють екологічну обстановку в даному районі. Також розширення площі полігонів безпосередньо впливає на ситуацію з хронічними захворюваннями, а також на клімат місцевості.

Біометрична деструкція (біопереробка). Суть цього методу полягає в компостуванні харчових відходів з метою повного перегнивання або сушіння відходів. Цей спосіб малоекономічний і не дає належного ефекту. Застосовується лише в разі незначних обсягів оброблення (переробки). Корисність способу полягає в отриманні біомаси, здатної змінити паливо. Також перегній або компост застосовують в сільському господарстві в якості альтернативи добривам.

Термічне оброблення. Спалювання харчових відходів проводиться в котлах або печах, із відновленням утворюваного при горінні тепла (із утворенням енергії) або без такого. Енергія в залежності від нагальної потреби може бути перетворена в теплову (опалення), електричну або газову. Негативним чинником термообробки є викиди в атмосферу шкідливих елементів, але їх відсоток істотно нижче, ніж при обробленні (переробці) відходів неорганічного походження.

Статтею 31 Закону України «Про управління відходами» для утворювачів відходів визначено право самостійно шляхом компостування обробляти біовідходи на присадибних, дачних і садових ділянках згідно з Правилами компостування біовідходів в Україні затверджених наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13 червня 2023 року № 489, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 липня 2023 року.

Відповідно до Правил компостування біовідходів в Україні утворювачі біовідходів самостійно організовують їх компостування на присадибних, дачних і садових ділянках з метою отримання компосту та його використання для власних потреб або передають їх на пункти компостування.

Пункти компостування утворюються за рішенням керівних органів дачних або садівничих кооперативів (товариств) з метою організації централізованого компостування біовідходів, що утворилися на загальних територіях таких кооперативів (товариств) з метою отримання компосту та його використання для благоустрою їх територій.

Пункти компостування, утворені керівними органами дачних або садівничих кооперативів (товариств) мають відповідати вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища та про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Джерела утворення

Джерелами утворення є сільськогосподарські, лісогосподарські, харчопереробні, деревообробні підприємства та ін.

Згідно даних Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворилося 921,17 т відходів оброблення деревини та виробництва панелей і меблів, целюлози, паперу та картону, з яких:

- Відходи кори та корка – 62,31 т.
- Тирса, стружка, обрізки, деревина, ДСП і шпон інші, ніж зазначені за кодом 03 01 04 – 834,9 т.
- Інші відходи цієї підгрупи – 23,96 т.

Протягом 2025 року відновлено 714т даних відходів.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 48,705 т некондиційних партій продуктів та невикористаних продуктів (органічних відходів).

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території Звягельської громади суб'єкти господарювання, що утворюють зазначену групу відходів, здійснюють управління ними.

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

Проблеми та загрози

Основною проблемою, що потребує особливої уваги, при організації системи управління даними відходами є недостатній рівень застосування

технологій перероблення відходів задля використання їх ресурсної цінності та відповідно втрата ресурсів, що мають як матеріальну, так й енергетичну цінність.

2.2.3.5. Відходи упаковки

Відходи упаковки – упаковка чи пакувальний матеріал, що належить до відходів, за винятком відходів виробництва упаковки та відходів, що утворюються в процесі пакування товару.

Система управління відходами

Системи управління відходами упаковки здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та

організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника встановлюється законом щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та запроваджується, у тому числі шляхом створення систем розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законом.

Виробники виконують свої зобов'язання:

1) колективно - через організацію колективної розширеної відповідальності виробників;

2) індивідуально - через організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробника.

Система розширеної відповідальності виробника включає:

1) приймання та/або збирання на всій території України відходів, що утворилися внаслідок використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів відходів від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, яких вони можуть вживати для запобігання утворенню відходів, про придатність відходів до повторного використання та рециклінгу, про наявні системи для приймання та роздільного збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

3) здійснення заходів для розроблення продукції та її складових (компонентів) з урахуванням мінімізації негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, запобігання та зменшення обсягів утворення відходів у процесі виробництва та використання продукції, виробництва довговічної продукції, придатної для ремонту та повторного використання, а також максимального залучення у виробництво вторинної сировини.

Організація, яка виконує зобов'язання з розширеної відповідальності від імені виробника (далі - організація розширеної відповідальності виробника):

1) забезпечує утворювачів відходів послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

2) забезпечує досягнення встановлених законодавством цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів;

3) повинна мати достатню фінансову та організаційну спроможність для виконання таких зобов'язань;

4) забезпечує щорічне проведення зовнішнього незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до законодавства та оприлюднює відповідні аудиторські звіти;

5) оприлюднює інформацію про стан досягнення цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення;

6) оприлюднює інформацію про своїх засновників та членів, розмір фінансових внесків, сплачених виробниками на одиницю або на тонну виробленої продукції, введеної в обіг, процедуру відбору суб'єктів господарювання, що надають послуги із збирання та оброблення відходів;

7) проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення, у тому числі в закладах освіти, щодо управління відходами від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника.

Джерела утворення

Утворювачами відходів упаковки є домогосподарства, підприємства, установи та організації всіх форм власності, якщо утворювані ними відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств. Відходи упаковки утворюються на всіх рівнях ланцюга постачання продукції (комерційна, групова та транспортна упаковки).

Згідно даних Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), на території Звягельської громади у 2025 році утворилося 12,618 т відходів упаковки, з яких:

- паперова та картонна упаковка –2,377 т;
- пластмасова упаковка – 2,89 т;
- скляна тара (упаковка) – 6,351 т;
- металева упаковка, що містить тверду пористу матрицю із небезпечних речовин (наприклад, азбесту), включаючи пусті газові балони – 1т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Згідно РПУВ, провідними підприємствами області з виготовлення картонної продукції є – ТОВ «Житомирський картонний комбінат», яке протягом року здатне обробити 9,8 тис. тонн 81 макулатури та ТОВ «ЕКО-Папір Україна» виробнича потужність устаткування, якого здатна за рік обробити орієнтовно

9,5-10,5 тис. тонн макулатури. У Житомирській області провідними підприємствами у скляній галузі є ТДВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ», ПРАТ «МАР'ЯНІВСЬКИЙ СКЛОЗАВОД», ПРАТ «БІО МЕД СКЛО», які виробляють продукцію із скла.

Пляшки з поліетилентерефталату виробляють здебільшого самостійно виробники безалкогольних напоїв, пива, молочної продукції, для яких є важливою максимальна локалізація тари. Провідними підприємствами є ТОВ «БЕРДИЧІВСЬКИЙ ПИВОВАРНИЙ ЗАВОД», ПРАТ «ПБК «РАДОМИШЛЬ», ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МОЛОЧНИК» ТОВ «ОРГАНІК МІЛК», ДП «РАДОМІЛК», ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «РУЖИНМОЛОКО» тощо. Сировина (гранулят) для видування пластикових пляшок імпортується. За 2024 рік підприємством ТОВ «Жерок-Альфа» (м. Житомир, вул. Промислова, 1/154) оброблено полімерної сировини 48,4 тонн.

На території міста Звягель функціонують пункти прийому вторинної сировини (макулатури; пластикових пляшок та поліетилену; скляних пляшок і банок; алюмінієвих банок) за адресами:

- вул. Юрія Глухова, 80 (район ринку «Урожай»);
- вул. Ніколаєва, 10Б (район магазину «Добриня»);
- вул. Яновського, 4 (район «Базарчика», центр);
- вул. Житомирська, 100 (АТБ, район «Зелені»).

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

Проблеми та загрози

Значні обсяги утворення цих відходів та неорганізоване належним чином і, як наслідок, безконтрольне управління ними призводять до виникнення проблем санітарно-екологічного характеру, а також до захаращеності довкілля, погіршення естетичного вигляду територій населених пунктів та поза їхніми межами.

Проблемою інституційного характеру в сфері управління відходами упаковки є відсутність діючої системи управління цією категорією відходів. Із метою запобігання негативного впливу цих відходів на здоров'я людей і навколишнє природне середовище особливої уваги потребує проведення інформаційних кампаній серед населення та створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до роздільного збирання відходів упаковки, а також надання підтримки в організації роздільного збирання та оброблення відходів упаковки, які здійснюються за рахунок організацій розширеної відповідальності виробників.

2.2.3.6. Відходи електричного та електронного обладнання

Згідно Директиви 2012/19/ЄС, відходи електричного та електронного обладнання» або «ВЕЕО» означає електричне або електронне обладнання, яке є відходами, включно з усіма компонентами, вузлами та витратними матеріалами, які є частиною продукту на момент, коли його позбуваються.

Системи управління відходами

Системи управління відходами електричного та електронного обладнання здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника встановлюється законом щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та запроваджується, у тому числі шляхом створення систем розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законом.

Виробники виконують свої зобов'язання:

1) колективно - через організацію колективної розширеної відповідальності виробників;

2) індивідуально - через організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробника.

Система розширеної відповідальності виробника включає:

1) приймання та/або збирання на всій території України відходів, що утворилися внаслідок використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів відходів від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, яких вони можуть вживати для запобігання утворенню відходів, про придатність відходів до повторного використання та рециклінгу, про наявні системи для приймання та роздільного збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

3) здійснення заходів для розроблення продукції та її складових (компонентів) з урахуванням мінімізації негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, запобігання та зменшення обсягів утворення відходів у процесі виробництва та використання продукції, виробництва довговічної продукції, придатної для ремонту та повторного використання, а також максимального залучення у виробництво вторинної сировини.

Організація, яка виконує зобов'язання з розширеної відповідальності від імені виробника (далі - організація розширеної відповідальності виробника):

1) забезпечує утворювачів відходів послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

2) забезпечує досягнення встановлених законодавством цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів;

3) повинна мати достатню фінансову та організаційну спроможність для виконання таких зобов'язань;

4) забезпечує щорічне проведення зовнішнього незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до законодавства та оприлюднює відповідні аудиторські звіти;

5) оприлюднює інформацію про стан досягнення цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення;

6) оприлюднює інформацію про своїх засновників та членів, розмір фінансових внесків, сплачених виробниками на одиницю або на тонну виробленої продукції, введеної в обіг, процедуру відбору суб'єктів господарювання, що надають послуги із збирання та оброблення відходів;

7) проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення, у тому числі в закладах освіти, щодо управління відходами від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника.

Джерела утворення

Основними утворювачами відходів електричного та електронного обладнання є споживачі домогосподарства, підприємства, установи та організації всіх форм власності, які використовують електричне та електронне обладнання.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території громади такі відходи не утворювались.

Згідно РПУВ, наразі немає достовірних даних про фактичні обсяги утворення таких відходів. Державною службою статистики та її підрозділами узагальнюються дані за позицією «непридатне обладнання», та становлять 34,9 тонн за 2020 рік; непридатне велике побутове обладнання; інше непридатне електричне та електронне обладнання, серед нього одноразові фотоапарати без та з батареями; викинуті машини та компоненти обладнання, серед них гальмівні колодки, масляні фільтри, надувні подушки, компоненти, зняті зі списаного обладнання, компоненти, що містять ртуть, люмінесцентні лампи.

Таким чином не можна весь обсяг відходів за групою «непридатне обладнання» віднести до відходів електричного та електронного обладнання. Можна припустити, що відходів електричного та електронного обладнання будуть складати приблизно 80%-85% відходів цієї групи.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Згідно РПУВ, на території області Товариство з обмеженою відповідальністю «АБМ РЕЦИКЛІНГ» передбачає впровадження своєї діяльності у сфері управління відходами (збирання, зберігання, оброблення, видалення).

На підприємстві працюватиме лінія подрібнення відходів (пластика, плат друкованих, великогабаритних контейнерів); лінія для ручного демонтажу (розборки) та сортування ВЕЕО; лінія для демонтажу кінескопів монітори телевізорів і комппютерів); обладанання для оброблення елементів, які містять кольорові метали; лінія з оброблення відпрацьваного холодильного обладнання;

лінія для оброблення відпрацьованих джерел світла; лінія для сортування відходів відпрацьованих батарей та акумуляторів.

Товариство з обмеженою відповідальністю «АБМ РЕЦИКЛІНГ» пройшло процедуру оцінки впливу на довкілля.

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

Проблеми та загрози

Відсутність діючої системи управління цією категорією відходів, включаючи інформаційне забезпечення, призводить до того, що електричне та електронне обладнання після використання часто викидається без належного контролю. У результаті небезпечні речовини можуть потрапляти в навколишнє середовище, що шкодить природі та здоров'ю людей, а цінні матеріали втрачаються замість повторного використання.

2.2.3.7. Відходи батарей і акумуляторів

Згідно Директиви 2006/66/ЄС, відходи батарей чи акумуляторів» означає будь-яку батарею або акумулятор, яка є відходами.

Система управління відходами

Системи управління відходами батарей і акумуляторів здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища. Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;

2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Відповідно до ст. статті 44 Закону «Про управління відходами», господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Розширена відповідальність виробника

Розширена відповідальність виробника встановлюється законом щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та запроваджується, у тому числі шляхом створення систем розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законом.

Виробники виконують свої зобов'язання:

1) колективно - через організацію колективної розширеної відповідальності виробників;

2) індивідуально - через організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробника.

Система розширеної відповідальності виробника включає:

1) приймання та/або збирання на всій території України відходів, що утворилися внаслідок використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів відходів від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, яких вони можуть вживати для запобігання утворенню відходів, про придатність відходів до повторного використання та рециклінгу, про наявні системи для приймання та роздільного збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

3) здійснення заходів для розроблення продукції та її складових (компонентів) з урахуванням мінімізації негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, запобігання та зменшення обсягів утворення відходів у процесі виробництва та використання продукції, виробництва довговічної продукції, придатної для ремонту та повторного використання, а також максимального залучення у виробництво вторинної сировини.

Організація, яка виконує зобов'язання з розширеної відповідальності від імені виробника (далі - організація розширеної відповідальності виробника):

1) забезпечує утворювачів відходів послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції;

2) забезпечує досягнення встановлених законодавством цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів;

3) повинна мати достатню фінансову та організаційну спроможність для виконання таких зобов'язань;

4) забезпечує щорічне проведення зовнішнього незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до законодавства та оприлюднює відповідні аудиторські звіти;

5) оприлюднює інформацію про стан досягнення цільових показників щодо збирання, підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення;

6) оприлюднює інформацію про своїх засновників та членів, розмір фінансових внесків, сплачених виробниками на одиницю або на тонну виробленої продукції, введеної в обіг, процедуру відбору суб'єктів господарювання, що надають послуги із збирання та оброблення відходів;

7) проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед населення, у тому числі в закладах освіти, щодо управління відходами від продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелами утворення батарей та акумуляторів як відходів є домогосподарства, підприємства, установи, організації, а також транспортний і промисловий сектори, де використовується електричне та електронне обладнання.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 0,517 т батарей та акумуляторів, з яких:

- свинцеві батареї – 0,457 т;
- інші батареї та акумулятори – 0,06 т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території м. Звягель встановлені місця для збору побутових батарейок та наведено в таблиці 2.2.1.10.

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

На промислових підприємствах управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами», щодо управління небезпечними відходами.

Відходи збираються роздільно, зберігаються на об'єктах збирання в спеціально відведених місцях та протягом звітного року передаються на оброблення організаціями, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Проблеми та загрози

Питання збирання та оброблення відпрацьованих батарейок та акумуляторів в Україні залишається неврегульованим. Збирання таких відходів здійснюється на добровільних засадах громадськими організаціями, але у зв'язку з відсутністю інфраструктури з їх оброблення вони зберігаються для подальшого оброблення.

2.2.3.8 Медичні відходи

Медичні відходи — відходи, пов'язані з доглядом за новонародженими, діагностикою, лікуванням чи профілактикою захворювань у людей.

Медичні відходи поділяються на такі категорії:

категорія А - побутові відходи (безпечні відходи);

категорія В - епідемічно (інфекційно) небезпечні відходи;

категорія С - токсикологічно небезпечні відходи;

категорія D - радіологічно небезпечні відходи.

Система управління відходами

Управління медичними відходами складається з таких етапів: збір в медичних закладах; сортування відходів при збиранні; маркування; знезараження; транспортування і перенесення відходів у накопичувальні контейнери в межах закладу та їх тимчасове зберігання; транспортування відходів транспортом спеціалізованих організацій, з якими укладено договори, у місця оброблення. Збирання та тимчасове зберігання медичних відходів здійснюється безпосередньо медичними закладами, де утворюються відповідні відходи.

Управління медичними відходами регулюється Законом України «Про управління відходами», Державними санітарними нормами та правилами «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо

безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України 31 жовтня 2024 року № 1827.

Провадження господарської діяльності з видалення та оброблення небезпечних відходів проводиться суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які отримали дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів ліцензію на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Закладами охорони здоров'я Звягельської міської територіальної громади небезпечні медичні відходи передають ТОВ «НВК «УКРЕКОПРОМ», що має відповідну ліцензію (https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy).

Джерела утворення та обсяги відходів

Утворювачами відходів є заклади охорони здоров'я, фізичні особи - підприємці, які зареєстровані в установленому законом порядку та одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 8,75 т медичних відходів, з яких:

- відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції - 7,82 т.
- частини тіла та органи, включаючи посудини з кров'ю та консервовану кров (крім зазначених за кодом 18 01 03) - 0,93 т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

На території громади відсутні підприємства та організації, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними медичними відходами.

У закладах охорони здоров'я управління небезпечними відходами здійснюється у відповідності до Закону України «Про управління відходами», Державних санітарних норм та правил «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів», затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України 31 жовтня 2024 року № 1827.

Закладами охорони здоров'я Звягельської громади небезпечні медичні відходи передаються ТОВ «НВК «УКРЕКОПРОМ», що має відповідну ліцензію.

Проблеми та загрози

Основними проблемами у сфері управління медичними відходами є обмеженість бюджетного фінансування закладів охорони здоров'я щодо забезпечення повною мірою:

- матеріальної бази всіх закладів охорони здоров'я; технологічного процесу збирання, перевезення, зберігання, сортування, маркування, оброблення, видалення, знезараження, захоронення, знищення медичних відходів;

- спеціального санітарно-гігієнічного обладнання, інвентарю, витратних матеріалів для знезараження/знешкодження медичних відходів та їх упаковки (одноразових ємностей, спеціальних пакетів); спеціального транспорту для перевезення відходів з території закладів охорони здоров'я до місць захоронення та знешкодження відходів.

Проблемою є також безпечне оброблення колючих і ріжучих предметів (голок від шприців, систем, лабораторних скарифікаторів тощо) та використаного матеріалу зокрема, ватних тампонів, серветок тощо.

2.2.3.9. Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився

Даний вид відходів включає непридатні до використання автомобілі та інші механізми, які потребують особливого збору, розбирання та переробки.

Система управління відходами

Системи управління промисловими відходами здійснюється суб'єктами господарювання відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій».

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

- забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;
- мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Джерела утворення та обсяги відходів

Джерелом утворення транспортних засобів, строк експлуатації яких закінчився (зношених або непридатних до використання авто), є діяльність підприємств, організацій та приватних осіб, які використовують техніку.

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 3,411 т транспортних засобів, строк експлуатації яких закінчився.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Реєстр суб'єктів господарювання у сфері оброблення відходів доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://my.eco.gov.ua/processor-register.

Реєстр Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів переглянути за посиланням https://my.eco.gov.ua/registry?keyId=195.

Проблеми та загрози

В Україні питання управління відпрацьованими авто та їх частинами, зокрема регульовано Законом України «Про утилізацію транспортних засобів» та «Про управління відходами». Але обов'язку утилізувати авто не існує, як і практичних механізмів притягнення до відповідальності за неправильне управління списаними автомобілями.

На жаль на сьогодні норми діючого законодавства України в сфері управління транспортними засобами з виробленим ресурсом як відходами є недосконалими та не забезпечують належне функціонування такої системи, у зв'язку з чим потребують змін та доповнень з метою врахування положень Директиви 2000/53/ЄС.

Водночас, слід зауважити, що впровадження системи рециклінгу та відновлення не обмежується тільки створенням відповідної законодавчої бази в цій сфері. Зокрема, в подальшому необхідно приділити увагу економічним, технологічним та інноваційним питанням, які пов'язані з цим процесом, а саме: визначити доходи та витрати від впровадження, встановити існуючі в державі технології переробки, рециклінгу та відновлення використання матеріалів і деталей транспортних засобів з виробленим ресурсом та розробити нові, на зразок вже тих, що використовуються в державах–членах ЄС, дослідити доступні інновації в цій сфері

2.2.3.10. Осади стічних вод від комунальних очисних споруд

Осади стічних вод - осади, що утворюються на очисних спорудах систем водовідведення в процесі очищення стічних вод.

Система управління відходами

Суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водовідведення здійснюють вивіз та оброблення осадів стічних вод згідно з вимогами Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та місцевих правил приймання, затверджених наказом Мінрегіону № 316 від 01.12.2017 року.

Джерела утворення

Джерелами утворення осадів стічних вод є суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод). На території громади такі послуги надає Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал».

За даними Держстату (https://stat.gov.ua/uk/explorer), протягом 2025 року на території Звягельської громади утворено 40,656 т осаду стічних вод, з яких видалено - 37,586 т.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Каналізаційні стоки м. Звягель відводяться на каналізаційні очисні споруди с. Чижівка. Потужність каналізаційних очисних споруд становить 17 000 м^3/добу. Каналізаційні стоки с.Наталівка - на каналізаційні очисні споруди Дочірнього підприємства «Новоград- Волинський сиркомбінат».

Водокористувачі одноквартирних житлових будинків здійснюють скид стічних вод у вигрібні прибудинкові ями, для відкачки стоків мешканці користуються послугами асенізаційного автотранспорту.

Очисні споруди каналізації (ОСК) є комплексом споруд механічної та біологічної очистки, призначених для повного очищення стічних вод перед їх скиданням у водойму.

До складу споруд механічної очистки входять грабельні решітки в кількості 2 шт. та пісколовки в кількості 4 шт., які забезпечують затримання грубих домішок та мінеральних речовин перед подачею стоків на біологічну очистку.

До складу споруд біологічної очистки входять блоки ємностей 3 шт по 4 секції. Склад кожної секції блоку ємностей:

- первинні відстійники - затримують та вилучають з потоку стічних вод нерозчинені завислі речовини органічного походження;
- аеробні стабілізатори - це споруди де обробляється осад стічних вод в умовах безперервної примусової аерації (насичення кисню;
- регенератори - призначені для відновлення очисної здатності зворотного активного мулу перед його повторним введенням у контакт із сирою стічною водою;
- аеротенки - технологічні споруди біологічної очистки стічних вод, в них суміш стічної води та активного мулу безперервно перемішується та насичується киснем за допомогою штучної аерації;
- вторинні відстійники – забезпечують розділення мулової суміші;
- контактні камери - це завершальні споруди в технологічному ланцюзі очисних споруд водовідведення, призначені для знезараження (дезінфекції) очищеної стічної води перед її безпосереднім скиданням у водойму.

Осад стічних комунальних вод від комунальних очисних споруд вивозиться на полігон ТПВ.

Проблеми та загрози

Каналізаційні очисні споруди міста потребують модернізації, впровадження сучасних технологій зневоднення та дегідрації мулу, підвищення енергоефективності.

2.2.3.11 Відходи, що біологічно розкладаються

Ця категорія відходів охоплює опале листя, скошену трави, квіти, гілки та іншу садово-паркову органіку, залишки їжі тощо.

Система управління відходами

Управління відходами благоустрою на території громади здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та Правил благоустрою території Новоград-Волинської міської територіальної громади (наразі – Звягельської).

Послуги з благоустрою надає Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Скошена трава, опале листя складується у компостній ямі. Гілки аварійних дерев подрібнюються за допомогою подрібнювача гілок Arpal та також складуються в компостій ямі.

Управління відходами благоустрою, що утворюються на території підприємств, установ, організацій, здійснюється самостійно.

Джерела утворення

Джерелами утворення є підприємства, установи та організації, а також домогосподарства.

КП ЗМР «Звягельсервіс» у 2025 році було зібрано скошеної трави - 75 м^3, опалого листя - 200 м^3, гілки аварійних дерев - 250 м^3.

Інфраструктура та технічне забезпечення управління відходами

Скошена трава, опале листя складується у компостній ямі. Гілки аварійних дерев подрібнюються за допомогою подрібнювача гілок Arpal та також складуються в компостій ямі. Дані роботи забезпечуються КП ЗМР «Звягельсервіс».

Для цього наявне технічне забезпечення. На полігоні ТПВ м. Звягель облаштовано 2 компостні ями, розмірами 20 м*4 м кожна. Компостування відходів розпочато у 2022 році. Отримана органіка використовується для підживлення клумб.

Технічне забезпечення управління відходами благоустрою, що утворюються на території підприємств, установ, організацій, здійснюється їх засобами та коштами.

Управління відходами у домогосподарствах здійснюється їх власниками на присадибних ділянках.

Проблеми та загрози

Основна проблема полягає у величезному обсязі цих відходів, які часто не знаходять правильного способу управління. Традиційні методи збирання та транспортування відходів що піддаються біологічному розкладу не завжди відповідають вимогам екологічної безпеки. Відсутність належних місць для перероблення або компостування цих матеріалів призводить до того, що вони накопичуються у великих кількостях, займаючи значні площі на звалищах. Крім того, у разі неправильного оброблення, такі відходи можуть стати джерелом неприємних запахів та залучати шкідників, що створює додаткові незручності для людей, які проживають поблизу.

Для зменшення шкоди, яку завдають відходи, що піддаються біологічному розкладу, необхідно впроваджувати ефективні методи екологічного управління відходами, що піддаються біологічному розкладу. Одним з таких методів є компостування, яке дозволяє перетворити органічні відходи на цінний ресурс - добриво. Компостування може здійснюватися як на індивідуальному рівні, так і

на промислових підприємствах, що спеціалізуються на переробленні органічних відходів.

Також важливо впроваджувати роздільне збирання відходів, що піддаються біологічному розкладу, що дозволить зменшити кількість змішаних відходів і полегшить процес їх перероблення. Для цього необхідно забезпечити відповідне інформування населення про важливість роздільного збирання і надати доступ до контейнерів для органічних відходів.

2.3 Аналіз ефективності управління відходами територіальної громади

Вивезенням побутових відходів охоплені всі населені пункти громади (м. Звягель; с. Наталівка; с. Олександрівка; с. Майстрів; с. Майстрова Воля; с. Маковиці; с. Пилиповичі; с. Городище; с. Анета; с. Степове; с. Великий Молодьків; с. Груд; с. Дідовичі; с. Борисівка), окрім с.Багате.

Згідно звіту 1-ТПВ, відсоток охоплення населення послугами зі збирання ТПВ за даними 2025 року склав 74%.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Звягельської міської ради №1957 від 24.06.2026 визначено 2 суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення відходів на території Звягельської міської територіальної громади: ТОВ «Міськкомунсервіс» та Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

На території міста Звягель застосовуються контейнерна та безконтейнерна системи збирання і вивезення побутових відходів.

Контейнерна система застосовується для багатоквартирних житлових будинків, а також підприємств, установ та організацій. Вона передбачає розміщення побутових відходів споживачами (населенням) або власниками джерел їх утворення у спеціально встановлених контейнерах на контейнерних майданчиках. З контейнерних майданчиків перевізник за допомогою спеціалізованих сміттєвозів здійснює регулярне збирання та вивезення відходів.

Безконтейнерна система використовується для одноквартирних житлових будинків (приватного сектору) та передбачає збирання побутових відходів без використання стаціонарних загальних контейнерів. Відходи передаються мешканцями перевізнику відповідно до встановленого графіка та маршрутів руху спеціалізованого транспорту.

На території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади, зокрема в селах громади, застосовується контейнерна система збирання та вивезення побутових відходів. Для цього встановлені контейнери у визначених місцях, з яких перевізником здійснюється збирання та вивезення побутових відходів, відповідно до графіка.

На території громади наявні 3 місця МВВ: полігон твердих побутових відходів м. Звягель (зона складування 6,46 га/загальна площа11,1982 га), звалище

побутових відходів с. Наталівка (0,5 га), звалище побутових відходів с. Борисівка (0,2 га).

Вивезення побутових відходів громади здійснюється на полігон ТПВ м.Звягель. На полігоні також облаштовано 2 компостні ями, розмірами 20 м*4 м кожна. Компостування відходів розпочато у 2022 році. Отримана органіка використовується для підживлення клумби.

На об'єктах вулично-дорожньої мережі та громадських спорудах громади встановлено урни для сміття.

Протягом 2023-2025 років на території громади ліквідовано 8 несанкціонованих сміттєзвалищ.

Таблиця 2.3.1 Ліквідовані несанкціоновані сміттєзвалища

№ з/п	Місцезнаходження	Площа, га	Рік ліквідації звалища
1	2	3	4
1	с. Олександрівка	0,027	2025
2	с.Анета	0,003	2025
3	с.Городище	0,052	2025
4	м.Звягель, вул.Житомирська,38	0,009	2025
5	м. Звягель, вул. Олександрівська	0,014	2024
6	за межами с. Городище	0,052	2024
7	за межами с. Наталівка	0,035	2024
8	м.Звягель, вул.Житомирська, 38	0,009	2023

Роздільне збирання та сортування відходів на території Звягельської громади наразі не здійснюється.

Однак на території міста Звягель функціонують пункти прийому вторинної сировини за адресами:

- вул. Юрія Глухова, 80 (район ринку «Урожай»);
- вул. Ніколаєва, 10Б (район магазину «Добриня»);
- вул. Яновського, 4 (район «Базарчика», центр);
- вул. Житомирська, 100 (АТБ, район «Зелені»).

У зазначених пунктах здійснюється прийом: макулатури; пластикових пляшок та поліетилену; скляних пляшок і банок; алюмінієвих банок.

Таблиця 2.3.2 SWOT-аналіз системи управління відходами

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Наявність визначеного у встановленому порядку виконавця послуги: КП «Звягельсервіс» та ТОВ «Міськкомунсервіс», які мають чітко розподілені маршрути та графіки вивезення сміття.	Не запроваджено роздільне збирання побутових відходів. Не здійснюється окреме збирання небезпечних відходів у складі побутових.

Охоплення послугою управління побутовим відходами майже всі населені пункти громади. Є місце для розміщення побутових відходів (полігонТПВ).	Контейнерний парк для роздільного збирання побутових відходів відсутній. Потреба в постійній модернізації сміттєвозів та контейнерного парку комунальних підприємств громади. Зростання собівартості ресурсів та палива змушує підвищувати тарифи, що може викликати невдоволення громадян або зниження рівня оплат. Відсутність на території громади об'єктів оброблення відходів.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Впровадження проєкту роздільного збору побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади . Стіттєпереробне підприємство, що включатиме сміттєсортувальну лінію та компостування	Ризик несплати за послуги мешканцями через загальне зниження купівельної спроможності та воєнні ризики. Брак водіїв спецтехніки та кваліфікованих робітників комунальної сфери через мобілізаційні процеси та міграцію населення. Наявність істотних ризиків утворення відходів від руйнувань внаслідок військових дій.

РОЗДІЛ ІІІ ПЛАНУВАННЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Планування управління відходами територіальної громади слід проводити з врахуванням цілей та цільових показників, визначених в законодавчих та нормативно-правових документах, документах державного планування у сфері управління відходами загальнодержавного та регіонального рівнів та з врахуванням поточного стану управління відходами в громаді.

3.1. Цілі та цільові показники місцевого плану

Цілі місцевого плану та його цільові показники визначаються на основі аналізу поточного стану управління відходами, а також з урахуванням Національного і регіонального планів управління відходами.

Цільові показники з управління побутовими відходами також встановлені Законом України «Про управління відходами» (пункт 1 Стаття 37).

Цільові показники, встановлені регіональним планом управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевого плану і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані.

Під час визначення цільових показників місцевим планом застосовується принцип локалізації цільових показників та планів вищого рівня, тобто перенесення їх значень на рівень територіальної громади за часовими періодами, що збігаються із встановленими «Національним планом управління відходами».

Органи місцевого самоврядування забезпечують виконання цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів.

Законом України «Про управління відходами» (пункт 1 Стаття 37. Цільові показники з управління побутовими відходами) встановлюються такі цільові показники щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів:

- до 2025 року – не менше 10 % їх маси;
- до 2030 року – не менше 20 % їх маси;
- до 2035 року – не менше 25 % їх маси;
- до 2040 року – не менше 35 % їх маси.

Законом передбачено, що виконання цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів забезпечують органи місцевого самоврядування.

Для реалізації Регіонального плану, відповідно до встановлених цілей Національним планом встановлено такі цілі:

ціль 1 - удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері управління відходами, а саме затвердження регіональних та місцевих планів управління відходами;

ціль 2 - впровадження економічних інструментів для удосконалення

сфери управління відходами;

ціль 3 - удосконалення інституційної структури та зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами;

ціль 4 - реформування системи інформаційного забезпечення у сфері управління відходами (підтримка регіонів у забезпеченні функціонування інформаційної системи управління центральним органом виконавчої влади, що реалізує політику у сфері управління відходами);

ціль 5 - забезпечення розбудови та модернізації інфраструктури управління відходами;

ціль 6 - підвищення обізнаності населення щодо управління відходами.

Вищезазначені цілі та цільові показники Регіонального плану управління відходами перенесено у МПУВ та наведені у таблиці 15 додатку 1.

Виконання завдань та заходів, викладених у Регіональному плані, відповідно до сформульованих цілей та принципів управління відходами має забезпечити впровадження цілісної та ефективної системи управління відходами регіону.

Досягнення цілей запропоновано здійснити шляхом:

вдосконалення законодавчої бази, зокрема для області:

розроблення планів управління відходами на регіональному та місцевому рівні, а також на рівні підприємств, установ та організацій;

використання найкращих доступних методів і технологій управління відходами;

впровадження економічних та інших інструментів для досягнення цільових показників управління відходами, зокрема:

впровадження механізму повного покриття витрат згідно з принципом «забруднювач платить» та принципом розширеної відповідальності виробника;

стимулювання запобіганню та зведення до мінімуму утворення відходів, повторного використання, відновлення, зокрема рециклінгу відходів;

будівництво інфраструктури управління відходами та впровадження інноваційних технологій, що передбачає для кожного потоку відходів розроблення заходів із управління відходами, згідно із п’ятирівневою ієрархією відходів та створення інфраструктури збирання, зберігання, відновлення та видалення побутових відходів на основі регіонального (кластерного) підходу;

підвищення обізнаності про управління відходами;

здійснення постійного моніторингу та оцінювання ефективності Регіонального плану.

З метою забезпечення реалізації РПУВ заходи перенесено у МПУВ (таблиця 16 додатку 1).

3.2. Управління потоками відходів

На місцевому рівні здійснюється управління відходами за наступними потоками відходів:

- побутові відходи;
- небезпечні відходи (окремо зазначаються відпрацьовані нафтопродукти, відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі, відходи, що містять ртуть, а також відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли);
- відходи промисловості (промислові відходи, відходи видобувної промисловості, відходи будівництва та знесення);
- рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи;
- відходи упаковки;
- відходи електричного та електронного обладнання;
- відходи батарей і акумуляторів;
- медичні відходи;
- транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився;
- осади стічних вод від комунальних очисних споруд;
- відходи, що біологічно розкладаються.

3.2.1. Управління побутовими відходами

Згідно РПУВ, інфраструктура управління побутовими відходами Житомирської області має бути представлена сукупністю елементів (об'єктів), які її формують, і стати механізмом компенсації невпорядкованості і різнорідності впливів на довкілля в результаті утворення суб'єктами господарювання і населенням відходів.

Основна функція інфраструктури управління побутовими відходами Житомирської області полягає у забезпеченні зв'язків між елементами системи управління відходами, до яких належать її об'єкти оброблення відходів та суб'єкти (регіональні і місцеві органи управління побутовими відходами, підприємства, які займаються вивозом відходів тощо). Інфраструктура управління побутовими відходами Житомирської області має виконувати активну регулюючу функцію щодо впорядкування і регулювання взаємодії між елементами системи управління відходами.

Інфраструктура управління побутовими відходам істотним чином впливає на якість навколишнього природного середовища регіону та визначається наявністю і функціонуванням такого комплексу об'єктів управління побутовими відходами:

об'єкти збирання побутових відходів;

об'єкти оброблення побутових відходів.

Інфраструктура управління побутовими відходами регіону повинна забезпечувати відповідність між потребами в послугах щодо управління відходами та здатністю інфраструктури задовольняти ці потреби.

Процес розвитку інфраструктури управління побутовими відходами

повинен бути синхронний з процесом розвитку надання послуг щодо управління побутовими відходами в населених пунктах Житомирської області як у поточному моменті, так і стратегічній перспективі.

Кластерами з управління побутовими відходами у Житомирській області визначено: Бердичівський, Житомирський, Коростенський і Звягельський.

Побудова і забезпечення функціонування кластерів управління побутовими відходами ґрунтується на: створенні мереж районів, у яких розташовані підприємства, що займаються сортуванням відходів, їх обробленням; налагодженні співпраці цих підприємств; координації їх діяльності.

Побудова і забезпечення функціонування кластерів управління побутовими відходами у Житомирському регіоні буде здійснюватися як з ініціативи органів державної влади, так і приватних компаній та зумовлюватися оптимальною логістикою для зменшення витрат.

У РПУВ розглянуто два сценарії зон оптимального охоплення (кластери) щодо управління побутовими відходами:

сценарій № 1. Поділ Житомирської області на чотири території охоплення (кластери) на основі нового адміністративно-територіального поділу області (табл.3.2.1.1., рис. 3.2.1.1.).

сценарій № 2. Поділ Житомирської області на чотири території охоплення (кластери) на основі оптимальної логістики (табл.3.2.1.2, рис.3.2.1.2.).

Таблиця 3.2.1.1 Поділ Житомирської області на зони охоплення (кластери) на основі нового адміністративно-територіального поділу (сценарій № 1)

Район	Бердичівський	Житомирський	Коростенський	Звягельський
Чисельність населення за даними ТГ, тис. осіб	159,428	613,677	247,416	166,891
Обсяг утворення відходів, т/рік	55 975,171	215 461,995	86 867,758	58 595,430
Перелік ТГ, що увійшли до кластеру	1. Андрушівська міська рада 2. Бердичівська міська рада 3. Вчорайшенська сільська рада 4. Гришковецька селищна рада 5. Краснопільська сільська рада 6. Райгородоцька сільська рада 7. Ружинська селищна рада 8. Семенівська сільська рада 9. Червоненська	1. Андрушківська сільська рада 2. Березівська сільська рада 3. Брусилівська селищна рада 4. Високівська сільська рада 5. Вишевицька сільська рада 6. Вільшанська сільська рада 7. Волицька сільська рада 8. Глибочицька сільська рада 9. Городоцька	1. Білокоровицька сільська рада 2. Гладковицька сільська рада 3. Горщиківська сільська рада 4. Іршанська селищна рада 5. Коростенська міська рада 6. Лугинська селищна рада 7. Малинська міська рада 8. Народицька селищна рада 9. Овруцька міська	1. Баранівська міська рада 2. Барашівська сільська рада 3. Брониківська сільська рада 4. Городницька селищна рада 5. Довбиська селищна рада 6. Дубрівська сільська рада 7. Ємільчинська селищна рада 8. Звягельська міська рада 9. Піщівська сільська

	селищна рада 10. Швайківська сільська рада	селищна рада 10. Житомирська міська рада 11. Квітнева сільська рада 12. Корнинська селищна рада 13. Коростишівська міська рада 14. Курненська сільська рада 15. Любарська селищна рада 16. Миропільська селищна рада 17. Новоборівська селищна рада 18. Новогуйвинська селищна рада 19. Оліївська сільська рада 20. Попільнянська селищна рада 21. Потіївська сільська рада 22. Пулинська селищна рада 23. Радомишльська міська рада 24. Романівська селищна рада 25. Станишівська сільська рада 26. Старосілецька сільська рада 27. Тетерівська сільська рада 28. Харитонівська сільська рада 29. Хорошівська селищна рада 30. Черняхівська селищна рада 31. Чуднівська міська рада	рада 10. Олевська міська рада 11. Словечанська сільська рада 12. Ушомирська сільська рада 13. Чоповицька селищна рада	рада 10. Стриївська сільська рада 11. Чижівська сільська рада 12. Ярунська сільська рада

Джерело: РПУВ

Рис.3.2.1.1. Картосхема поділу Житомирської області на зони охоплення (кластери) на основі нового адміністративно-територіального поділу області (сценарій № 1)
Джерело: РПУВ

Таблиця 3.2.1.2. Поділ Житомирської області на зони охоплення (кластери) на основі нового адміністративно-територіального поділу та оптимальної логістики (сценарій № 2)

Кластер	Бердичівський	Житомирський	Коростенський	Звягельський
Чисельність населення за даними ТГ, тис. осіб	262,875	463,122	273,463	187,952
Обсяг утворення відходів, т/рік	92 295,413	162 602,134	96 012,859	78102,947
Перелік ТГ, що увійшли до кластеру	1. Андрушівська міська рада 2. Бердичівська міська рада 3. Вчорайшенська сільська рада 4. Гришковецька селищна рада 5. Краснопільська сільська рада 6. Райгородоцька сільська рада 7. Ружинська селищна рада 8. Семенівська сільська рада 9. Червоненська селищна рада 10. Швайківська сільська рада 11. Вільшанська сільська рада	1. Березівська сільська рада 2. Брусилівська селищна рада 3. Високівська сільська рада 4. Вишевицька сільська рада 5. Волицька сільська рада 6. Глибочицька сільська рада 7. Городоцька селищна рада 8. Житомирська міська рада 9. Корнинська селищна рада 10. Коростишівська міська рада 11. Новогуйвинська селищна рада	1. Білокоровицька сільська рада 2. Гладковицька сільська рада 3. Горщиківська сільська рада 4. Іршанська селищна рада 5. Коростенська міська рада 6. Лугинська селищна рада 7. Малинська міська рада 8. Народицька селищна рада 9. Овруцька міська рада 10. Олевська міська рада 11. Словечанська сільська рада	1. Баранівська міська рада 2. Барашівська сільська рада 3. Брониківська сільська рада 4. Городницька селищна рада 5. Довбиська селищна рада 6. Дубрівська сільська рада 7. Ємільчинська селищна рада 8. Звягельська міська рада 9. Піщівська сільська рада 10. Стриївська сільська рада 11. Чижівська сільська рада
	12. Любарська селищна рада 13. Миропільська селищна рада 14. Чуднівська міська рада 15. Попільнянська селищна рада 16. Андрушківська сільська рада 17. Квітнева сільська рада 18. Романівська селищна рада	12. Оліївська сільська рада 13. Потіївська сільська рада 14. Радомишльська міська рада 15. Станишівська сільська рада 16. Старосілецька сільська рада 17. Тетерівська сільська рада 18. Харитонівська сільська рада 19. Черняхівська селищна рада	12. Ушомирська сільська рада 13. Чоповицька селищна рада 14. Хорошівська селищна рада 15. Новоборівська селищна рада	12. Ярунська сільська рада 13. Курненська сільська рада 14. Пулинська селищна рада

Джерело: РПУВ

Рис. 3.2.1.2. Картосхема поділу Житомирської області на зони охоплення (кластери) на основі нового адміністративно-територіального поділу області (сценарій № 2)
Джерело: РПУВ

Потенціал створення об'єктів управління відходами в межах Звягельського кластеру

У межах Звягельського кластеру на північний схід передмістя Звягеля, урочище Ржатківка, в 4,0 км від с. Чижівка, в 1,7 км від очисних споруд м. Звягель і в 3 км від р. Случ, на землях запасу Чижівської сільської територіальної громади розташований Полігон для відходів, що не є небезпечними, в м. Звягель, який функціонуватиме за сценарієм № 1 та сценарієм № 2.

Відповідно до Висновку державної екологічної експертизи за робочим проєктом «Корегування робочого проекту будівництва полігону для відходів, що не є небезпечними в м. Звягель» від 19.04.2007 будівництво полігону передбачено в три черги:

І черга	S =3,0 га	V = 196521 м куб	2008 рік
ІІ черга	S =1,34 га	V = 187898 м куб	2016 рік
ІІІ черга	S =1,46 га	V = 188795 м куб	2026 рік

Місткість полігону 573.214 тис. м куб, термін експлуатації - 16 років.

За утримання та експлуатацію полігону для відходів, що не є небезпечними,

відповідає комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

У 2021 році запущено в експлуатацію ІІ пусковий комплекс І черги на полігоні для відходів, що не є небезпечними.

На полігон для відходів, що не є небезпечними, отримано Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою (ЯЯ № 072442 від 10.09.2008) за цільовим використанням: для розміщення «Полігону для відходів, що не є небезпечними міста Звягель» на земельній ділянці площею 11,1982 га.

Для кожного сценарію пропонується розмістити сміттєпереробний комплекс на незначній відстані від діючого полігону для відходів, що не є небезпечним міста Звягель, що включає сміттєсортувальну лінію та компостування орієнтовною потужністю 35 000 тонн на рік, з розрахунку на 1888 тис. осіб населення цього кластеру.

Для громад кластеру запропонується створити на своїй території по одному об'єкту оброблення відходів, що включає пункт роздільного збирання, компостування та перевезення відсортованих відходів на кластерний полігон. За сценарієм № 1 пропонується створити 12 об’єктів, за сценарієм № 2 - 14 об’єктів.

Організація збирання та перевезення побутових відходів

Система збирання побутових відходів, що передбачена Регіональним планом, включає такі етапи:

- збирання змішаних побутових відходів;
- роздільне збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів: скла, пластику, паперу, металів, біовідходів;

- роздільне збирання небезпечних відходів у складі побутових;
- роздільне збирання відходів батарей, акумуляторів й відходів електричного та електронного обладнання (ВЕЕО) в межах пілотних проєктів та їх системне збирання з моменту запровадження в Україні принципу розширеної відповідальності виробника;
- роздільне збирання великогабаритних відходів.

Під час вибору системи роздільного збирання побутових відходів за допомогою контейнерної системи необхідно використовувати Методику роздільного збирання побутових відходів, затверджену наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13.12.2023 № 1130, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02.02.2024 за №168/41513.

У разі застосування контейнерної системи збирання побутових відходів здійснюється облаштування контейнерних майданчиків відповідно до вимог чинного законодавства.

Роздільне збирання побутових відходів проводиться за такими системами збирання побутових відходів:

- контейнерною - система, що передбачає регулярне (за графіком) перевезення побутових відходів, зібраних у контейнери, на об’єкти відновлення чи видалення;

- безконтейнерною - система, що передбачає регулярне (за графіком) перевезення побутових відходів, зібраних у пластикові пакети, на об’єкти відновлення чи видалення;

- у пунктах роздільного збирання побутових відходів (зокрема мобільні, оснащені транспортними засобами);

- за заявкою споживача.

Обрання типу контейнерів та їх розстановки здійснюється самостійно в межах кожного населеного пункту та ТГ.

Системи роздільного збирання побутових відходів визначаються виконавчим органом сільських, селищних, міських рад для кожного виду побутових відходів з урахуванням норми надання послуги з управління побутовими відходами, економічної доцільності використання вторинних матеріальних та енергетичних ресурсів, органічних добрив, інших економічних факторів та вимог.

Роздільне збирання відходів у межах території територіальних громад здійснюється для таких видів відходів, як папір і картон, пластик, скло, метал (далі - ресурсоцінні відходи). Водночас створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню, зокрема відходів деревини, великогабаритних та ремонтних відходів, відходів зелених насаджень, упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей та акумуляторів.

Великогабаритні та ремонтні відходи збираються окремо в контейнерах

місткістю 5 $м^3$ і більше, які розташовуються на контейнерних майданчиках та пунктах роздільного збирання побутових відходів, а також за заявкою споживача.

Для роздільного збирання побутових відходів за контейнерною (із застосуванням контейнерів) та безконтейнерною (із застосуванням пластикових пакетів) системами використовують такі технологічні схеми:

- технологічна схема 1 - на два типи контейнерів/пластикових пакетів;
- технологічна схема 2 - на три типи контейнерів/пластикових пакетів;
- технологічна схема 3 - на чотири типи контейнерів/пластикових пакетів;
- технологічна схема 4 - на п’ять типів контейнерів/пластикових пакетів.

Контейнери та пластикові пакети для різних видів побутових відходів мають бути пофарбовані (або мати пофарбовану основну частину чи кришку, або наліпку розмірами 150 × 450 мм) в такий колір:

жовтий - для пластику;
зелений - для скла;
синій - для паперу та картону;
блакитний - для ресурсоцінних відходів;
коричневий - для біовідходів;
сірий - для змішаних побутових відходів;
червоний - для небезпечних відходів у складі побутових відходів.

Під час організації роздільного збирання побутових відходів за технологічною схемою 1 встановлюється два типи контейнерів/пластикових пакетів, а саме: перший - блакитного кольору з написом «Ресурсоцінні відходи», який призначений для збирання ресурсоцінних відходів, окрім біовідходів; другий - сірого кольору, який призначений для збирання змішаних побутових відходів, у тому числі біовідходів.

Технологічна схема 1 передбачає перевезення зібраних ресурсоцінних відходів на об’єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування. Перевезення змішаних побутових відходів здійснюється на об’єкти відновлення для здійснення операцій з їх відновлення.

У разі організації роздільного збирання побутових відходів за технологічною схемою 2 використовується: один контейнер/пластиковий пакет відповідного кольору для збирання одного виду ресурсоцінних відходів, зокрема: жовтий з написом «Пластик» - для збирання пластику; або зелений з написом «Скло» - для збирання скла; або синій з написом «Папір» - для збирання паперу та картону; один контейнер/пластиковий пакет блакитного кольору з написом «Ресурсоцінні відходи», призначений для збирання видів ресурсоцінних відходів, які не збираються у перший контейнер/пластиковий пакет; один контейнер/пластиковий пакет сірого кольору, призначений для збирання змішаних побутових відходів.

Технологічну схему 2 використовують у разі, коли в одному

контейнері/пластиковому пакеті, передбаченому підпунктом 1 цього пункту, збирається один вид ресурсоцінних відходів з подальшим перевезенням на об'єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування або відновлення.

Ресурсоцінні відходи, які збираються в контейнері/пластиковому пакеті блакитного кольору, перевозяться на об'єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування.

У третьому контейнері/пластиковому пакеті збираються змішані побутові відходи з подальшим перевезенням на об'єкти відновлення.

Під час організації роздільного збирання побутових відходів за технологічною схемою 3 на контейнерному майданчику встановлюють: перший та другий контейнери/пластикові пакети для збирання двох видів ресурсоцінних відходів окремо, а саме: жовтий з написом «Пластик» - для збирання пластику; або зелений з написом «Скло» - для збирання скла; або синій з написом «Папір» - для збирання паперу та картону; один контейнер/пластиковий пакет блакитного кольору з написом «Ресурсоцінні відходи», призначений для збирання видів ресурсоцінних відходів, які не збираються у перший та другий контейнери/пластикові пакети; один контейнер/пластиковий пакет сірого кольору, призначений для збирання змішаних побутових відходів.

За технологічною схемою 3 у двох окремих контейнерах/пластикових пакетах, передбачених підпунктом 1 цього пункту, збирається два види ресурсоцінних відходів з подальшим перевезенням на об'єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування або відновлення.

Ресурсоцінні відходи, які збираються в контейнері/пластиковому пакеті блакитного кольору перевозяться на об'єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування.

Перевезення змішаних побутових відходів здійснюється на об'єкти відновлення.

За технологічною схемою 4 роздільне збирання побутових відходів здійснюється в такі окремі контейнери/пластикові пакети: жовтий з написом «Пластик» - для збирання пластику; зелений з написом «Скло» - для збирання скла; синій з написом «Папір» - для збирання паперу та картону;
коричневий з написом «Біовідходи» - для збирання органічної складової побутових відходів; сірий з написом «Змішані відходи» - для збирання змішаних побутових відходів.

За технологічною схемою 4 у чотири окремих контейнери/пластикові пакети збирається чотири види ресурсоцінних відходів з подальшим перевезенням на об'єкти відновлення для здійснення операцій з їх попереднього сортування або відновлення.

Відходи поступово збираються у великі контейнери загального користування протягом певного часу, а сміттєвоз прибуває відповідно за графіком та забирає зібрані побутові відходи, що відповідає потребам багатоквартирних будинків.

Сміттєвоз прибуває за графіком, а споживачі виставляють побутові відходи на своєму подвір'ї завчасно, що відповідає потребам приватного сектору.

Водночас слід врахувати, що видалення несортованих побутових відходів на полігони заборонено. Тому під час організації збирання відходів необхідно додатково встановлювати контейнери для роздільного збору відходів або збирати їх у населення іншим чином (додаткові індивідуальні контейнери, спеціальні пакети тощо).

Оскільки методикою рекомендується впровадження роздільного збирання відходів поетапно, шляхом тестування схем збирання в різних типах житлової забудови, територіальні громади самостійно визначатимуть схему збирання відходів.

Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів за такими системами збирання побутових відходів: контейнерною системою, у пунктах роздільного збирання побутових відходів (в тому числі мобільних - оснащених транспортних засобах), або за заявкою споживача, і передаються суб'єктам господарювання, що отримали ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Маркування зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів здійснюється суб'єктом господарювання у сфері управління відходами протягом 1 доби після їх збирання.

Потенційними споживачами вторинної сировини є відповідні оптові заготівельні та переробні підприємства на території. Заготівельні підприємства приймають, заготовлюють вторинну сировину за видами та відправляють на переробку: пластик – на підприємства, що переробляють його на синтепон, волокно, додають в якості компонентів для виробництва тротуарної плитки та ін.; макулатуру – на паперові фабрики та заводи; скляні пляшки та тару – на склозаводи; метал – підприємствам – переробникам металу.

Перевезення побутових відходів буде здійснюватися з об'єктів оброблення відходів на існуючі полігони для відходів, що не є небезпечними.

Під час першого етапу доцільно розробити ТЕО під кожну з запланованих об'єктів оброблення відходів та визначити місця їх розташування.

Органам місцевого самоврядування необхідно найближчим часом визначитися з місцем розташування станцій перевантаження змішаних побутових відходів та/або сортувальних ліній.

Фактична кількість сміттєвозів залежатиме від організації перевезення побутових відходів на місцевому рівні, частоти їх перевезення та системи збирання побутових відходів і може уточнюватися у разі перегляду плану.

Перевезення небезпечних відходів у складі побутових має здійснюватися спеціальним автотранспортом. Для організації діяльності із збирання

небезпечних відходів у складі побутових надавач послуг повинен отримати відповідні ліцензії.

Параметри інфраструктури збирання побутових відходів

Об'єкти інфраструктури системи збирання побутових відходів включають:

- пункти роздільного збирання відходів;
- пункти збирання для повторного використання товарів, які були у вжитку;
- центри зі збирання відходів для їх ремонту, з метою повторного використання;
- пункти та/або контейнерна система для роздільного збирання побутових відходів;
- контейнерні майданчики для збирання побутових відходів.

Таблиця 3.2.1.4. Параметри інфраструктури роздільного збирання побутових відходів (планові показники)

Найменування адміністративних одиниць/кластерів	Пункти роздільного збирання відходів, од.	Пункти роздільного збирання відходів для повторного використання, які були в ужитку, од.	Центри із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання, од.
м. Бердичів/Бердичівський	1	1	1
м. Житомир/Житомирський	4	4	4
м. Коростишів/Житомирський	1	1	1
м. Коростень/ Коростенський	1	1	1
м. Малин/Коростенський	1	1	1
м. Олевськ/Коростенський	1	1	1
м. Звягель/ Звягельський	**1**	**1**	**1**
Громади області	66	66	66

Джерело: РПУВ

Із метою оптимізації витрат на технічне облаштування майданчиків та зменшення площ під об'єктами з управління відходами рекомендовано поєднати пункти роздільного збирання відходів з центрами збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання (насамперед відходів електричного та електронного обладнання) та пункти збирання для повторного використання меблів, побутової техніки, одягу та інших товарів, які були у вжитку.

Таким чином кількість майданчиків зменшиться втричі. Параметри інфраструктури збирання побутових відходів із запропонованою кількістю утворених пунктів відображено у таблиці 3.2.1.4.

Пункти роздільного збирання відходів

Відповідно до Національної стратегії управління відходами в Україні до

2030 року у населених пунктах з чисельністю населення понад 50 тис. осіб мають бути створені спеціалізовані пункти. У РПУВ заплановано створення такого пункту у м. Звягель.

Пункти роздільного збирання відходів повинні приймати:

- небезпечні відходи у складі побутових;
- великогабаритні відходи (меблів, великих речей домашнього вжитку тощо);
- вторинну сировину;
- відходи електричного та електронного обладнання, відпрацьовані батареї та акумулятори;
- садові та паркові відходи біологічного походження (трава, листя, гілки тощо);
- відходи будівельно-ремонтних робіт.

Технічні дані та необхідні інвестиційні витрати на створення пунктів роздільного збирання побутових відходів мають визначатися органами місцевого самоврядування під час реалізації Регіонального плану.

Пункти збирання для повторного використання товарів, які були у вжитку та для їх ремонту з метою повторного використання

Відповідно до Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року передбачено створення в обласних центрах мережі пунктів збирання для повторного використання меблів, побутової техніки, одягу та інших товарів, які були у вжитку. Пункти збирання для повторного використання меблів, побутової техніки, одягу та інших товарів, які були у вжитку, та збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання (насамперед відходів електричного та електронного обладнання) можуть створюватися як складова пунктів роздільного збирання побутових відходів (для тих міст, де вони вже створені) з відокремленим приміщенням.

Ураховуючи викладене, заплановано створити окреме приміщення на території пунктів роздільного збирання побутових відходів у кожній територіальній громаді та додатково у місті Звягель.

Кількісні дані, необхідні інвестиційні та операційні витрати визначаються відповідними органами місцевого самоврядування на етапі реалізації Регіонального плану.

Пункти та/або контейнерна система для роздільного збирання побутових відходів

У містах із великою чисельністю населення встановлюватимуться на майданчиках для збирання відходів контейнери для роздільного збирання відходів.

У сільських населених пунктах з меншою кількістю та щільністю населення пропонується встановлювати пункти роздільного збирання побутових відходів.

Вимоги до облаштування цих пунктів визначені п.11.2.4. ДБН Б.2.2.-

12:2019 «Планування та забудова територій».

Із метою організації безпечного збирання побутових відходів, у тому числі небезпечних відходів споживання, запропоновано на товари, вироби, пристрої приладів, що містять небезпечні компоненти (складові), нанести позначки, за якими можливо ідентифікувати компоненти (складові) небезпечних відходів; для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, рекомендуємо застосовувати змінні герметичні металеві контейнери червоного кольору, розміщені на контейнерних майданчиках.

Контейнери для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, у загальному випадку рекомендовано виготовляти з холоднокатаної сталі товщиною від 0,45 до 1,5 мм з конструкцією завантажувального пристрою контейнера, а також його конструкцією усередині, що може забезпечувати цілісність під час завантаження, транспортування та вивантаження компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю (забезпечується виробником).

Великогабаритні відходи електричного та електронного обладнання (холодильники, електричні плити, пральні машини тощо) та відходи електричного та електронного обладнання, геометричні розміри яких не перевищують 50х50х50 сантиметрів, рекомендовано збирати окремо.

Із метою визначення можливості вторинного використання окремих частин відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, під час окремого збирання можливо також поділяти відходи електричного та електронного обладнання за їх належністю до деяких груп електричного та електронного обладнання, у тому числі побутові електронні та електричні прилади; телекомунікаційна апаратура та апаратура для оброблення інформації; побутове електричне та електронне устаткування; освітлювальні прилади і системи; електронні та електричні інструменти; іграшки і спортивне приладдя, що мають електричні та/або електронні компоненти.

Збирання відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, рекомендовано здійснювати на майданчиках, призначених для збирання великогабаритних побутових відходів, або у пунктах збирання цих відходів від населення, або за мобільною (пересувною) системою.

На майданчику для збирання великогабаритних побутових відходів рекомендується виділити окремий сектор для складування відходів електричного та електронного обладнання, який у разі відсутності огорожі на майданчику для збирання великогабаритних побутових відходів рекомендовано огородити з чотирьох боків металевою або пластиковою сітчастою огорожею та обладнати дверима, що зачиняються, та табличкою з написом про види великогабаритних відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, а також часу, протягом якого будуть відкриті двері

сектору для збирання цих відходів тощо.

Пункти збирання відходів рекомендовано розташовувати зручно для користувачів із розрахунку 1 приймальний пункт на 20 тис. мешканців, обладнати відповідним технологічним обладнанням; забезпечувати роботу кваліфікованого, спеціально підготовленого персоналу.

Параметри інфраструктури перевезення побутових відходів

Перевезення побутових відходів у кожному кластері здійснюється спеціально обладнаним транспортом безпосередньо до об'єктів оброблення відходів.

Фактична кількість транспортних засобів визначається органами місцевого самоврядування та забезпечуються підприємствами, що вивозять побутові відходи з відповідного району санітарного очищення.

У транспортних засобах треба уникнути змішування окремих роздільно зібраних фракцій, тобто потрібно вивозити скло – окремо, вміст жовтого та сірого контейнерів – окремо, небезпечні відходи – окремо.

Для перевезення небезпечних відходів у складі побутових доцільно використання спеціалізованих транспортних засобів. Із метою організації діяльності зі збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів виконавець послуг повинен отримати відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Організація оброблення побутових відходів

Під час аналізу можливих альтернатив щодо способів збирання та оброблення відходів розглядаються такі альтернативи:

- оброблення відходів здійснюється/планується здійснювати максимально близько до джерел утворення або на них.

Максимально близько до джерел утворення або на них можуть використовуватися такі способи оброблення відходів як:

домашнє компостування;

повторне використання (наприклад, годування худоби).

Ці способи прийнятні до застосування передусім у приватних домогосподарствах сільської місцевості. Такі способи оброблення відходів, як механіко-біологічне та/або термічне, не можуть бути впроваджені на рівні домогосподарств.

- оброблення відходів здійснюється/планується здійснювати в межах населеного пункту (територіальної громади).

У межах населених пунктів чи територіальних громад можуть використовуватися такі способи оброблення відходів як:

сортування відходів;

біологічне оброблення біовідходів (централізоване компостування).

Для кожної громади запропоновано створити на своїй території по одному об'єкту оброблення відходів, що включає пункт роздільного збирання та

підготовки вторинної сировини, компостування та перевезення відсортованих відходів на кластерний полігон;

- оброблення відходів здійснюється/планується здійснювати на регіональних об'єктах, спеціально визначених у межах однієї зони оптимального охоплення як об'єкти спільного користування незалежно від обраного інституційного рішення.

Цей спосіб оброблення відходів розглядається також як оптимальний, оскільки таким чином регіональний об'єкт буде забезпечений достатньою кількістю відходів, що утворюються в межах однієї зони оптимального охоплення (кластеру), з дотриманням принципу економії за рахунок масштабу.

На регіональних об'єктах планується розмістити сміттєпереробний комплекс на незначній відстані від діючого полігону для відходів, що не є небезпечним для кожного кластеру, що включає сміттєсортувальну лінію та компостування.

Оброблення відходів здійснюється/планується здійснювати на регіональних об'єктах, спеціально визначених для кількох (двох та більше) зон оптимального охоплення як об'єкти спільного користування незалежно від обраного інституційного рішення.

Ця альтернатива є прийнятною, за умови, що всі населені пункти кластеру мали оптимальний доступ до регіонального об'єкта враховуючи стан доріг та транспортне сполучення між населеними пунктами області.

Оброблення відходів здійснюється/планується здійснювати на підприємствах за межами регіону.

Ураховуючи сформовані в області кластери та логістичну складову, перевезення відходів на об'єкти з оброблення відходів, що розташовані в інших областях не заплановано.

Закриття несанкціонованих сміттєзвалищ та сміттєзвалищ, що не відповідають санітарним та екологічним вимогам

Згідно РПУВ, на території Звягельського кластера знаходиться 131 паспортизоване звалище побутових відходів.

Протягом 2026-2030 років планується закрити і рекультивувати такі сміттєзвалища: 2026 рік – 47 звалищ побутових відходів загальною площею 26,98 га; 2027 рік – 39 звалищ побутових відходів загальною площею 20,63 га; 2028 рік – 21 звалище побутових відходів загальною площею 8,47 га; 2029 рік – 19 звалищ побутових відходів загальною площею 9,44 га; 2030 рік – 5 звалищ побутових відходів загальною площею 1,40 га.

Наразі на території Звягельської міської територіальної громади залишилось до закриття 2 сміттєзвалища площею 1,5 га.

Таблиця 3.2.1.5 Планування діяльності щодо закриття існуючих паспортизованих звалищ відходів, що не є небезпечними згідно РПУВ

Найменування кластеру/ територіальної громади	Земельна ділянка, на якій розміщено полігон/звалище для відходів, що не є небезпечними та яка залишається під розміщення об'єктів управління відходами (об'єктів роздільного збирання, компостування та перевезення відсортованих відходів на кластерний полігон) номер паспорта/ площа, га	Паспортизовані звалища відходів, що не є небезпечними, які мають бути закриті до 2030 року, номер паспорта/площа, га; кількість звалищ відходів/площа, га (інформація про паспортизовані МВВ https://eprdep.zht.gov.ua/Reyestr%20MVV.pdf)					
		2026 р.	2027 р.	2028 р.	2029 р.	2030 р.	Всього
Звягельський кластер							
Звягельська міська рада	Н-8.1/ 11,1982		15.54/1	15.1/0,5			
			1шт./1	1шт./0,5			2 шт./1,5

Джерело: РПУВ

Параметри інфраструктури оброблення побутових відходів

Регіональним планом передбачається структура оброблення побутових відходів, яка складається з таких основних типів об'єктів:

регіональний комплекс управління відходами;

сміттєперевантажувальна станція (СПС);

пункт підготовки вторинної сировини.

Регіональний комплекс управління відходами та технологія управління відходами, що з ним пов'язана.

Відповідно до обраного технологічного сценарію поглибленого оброблення побутових відходів на всіх регіональних комплексах управління відходами, передбачених Регіональним планом, на регіональних об'єктах планується розмістити сміттєпереробний комплекс на незначній відстані від діючого полігону для відходів, що не є небезпечним для кожного кластеру, що включає сміттєсортувальну лінію та компостування.

Продуктами регіонального комплексу управління відходами можуть бути:

вторинна сировина та/або тверде паливо (RDF/SRF);

стабілізовані відходи для пересипання шарів відходів на полігоні побутових відходів у разі застосування стабілізації відходів, що біологічно розкладаються;

біогаз для виробництва електроенергії у разі застосування анаеробного оброблення відходів, що біологічно розкладаються;

компост.

На регіональних комплексах управління відходами здійснюється оброблення відходів, що доставляються з населених пунктів певного кластера за схемою прямого транспортування:

«сухої» вторинної сировини;

залишкових (змішаних) побутових відходів;

великогабаритних та ремонтних побутових відходів;

відходів зелених насаджень, та залишкових (змішаних) побутових відходів, що надходять у пресконтейнерах з СПС кластеру.

Відходи скла, та небезпечні відходи у складі побутових, які роздільно збираються на джерелах утворення, на регіональних комплексах управління відходами не доставляються, а передаються безпосередньо підприємствам з його перероблення.

До складу регіонального комплексу управління відходами входять:

дільниця сортування для «сухої» вторинної сировини та залишку побутових відходів післябарабанного сепаратору;

дільниця пресування для відсортованих ресурсно-цінних компонентів;

барабанний сепаратор для залишкових (змішаних) побутових відходів;

пункт біологічного оброблення №1 для відходів зелених насаджень;

пункт біологічного оброблення №2 для отриманої після барабанного сепаратору фракції відходів, що біологічно розкладаються;

полігон побутових відходів для залишку відходів після сортування; пункт перероблення великогабаритних та ремонтних побутових відходів;

полігон побутових відходів (дільниця захоронення).

Законом України «Про управління відходами» передбачено низку вимог до функціонування полігонів - місць захоронення відходів, призначених для їх розміщення на поверхні чи під поверхнею (підземне) землі, включаючи:

внутрішні місця для видалення відходів, на яких утворювач відходів - суб'єкт господарювання здійснює видалення власних відходів на місці утворення;

постійні місця, на яких відходи розміщуються понад один рік.

Перелік запропонованих Регіональним планом регіональних полігонів побутових відходів визначено на рисунку 3.2.1.4

Рис. 3.2.1.4 Регіональні полігони побутових відходів

1 - Полігон для відходів, що не є небезпечними міста Звягель
2 - Полігон для відходів, що не є небезпечними міста Коростеня
3 - Полігон для відходів, що не є небезпечними міста Малин
4 - Житомирський міський полігон для відходів, що не є небезпечними
5 - Міський полігон для відходів, що не є небезпечними міста Бердичів
6 - Полігон для відходів, що не є небезпечними міста Коростишів

Захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль

викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод.

Суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, повинен мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів. Дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів є безстроковим, крім дозволу на захоронення відходів, який видається на розрахунковий строк експлуатації полігона.

Полігони поділяються на такі класи: полігони для небезпечних відходів; полігони для відходів, що не є небезпечними; полігони для інертних відходів.

Власник (балансоутримувач) полігона або суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, забезпечує розроблення та виконання протягом періоду експлуатації полігона програми моніторингу полігона. Порядок проведення моніторингу об'єкта оброблення відходів затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2023 року № 1166 та вводиться в дію через шість місяців з дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Окрім цього, відповідно до п.5 Розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про управління відходами», розроблені вимоги до приведення місця розміщення відходів, що визначені наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 29.04.2024 № 455. Наказ набирає чинності з дня офіційного опублікування, але не раніше дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Сміттєперевантажувальна станція та технологія управління відходами, що з нею пов'язана

Із метою скорочення витрат на перевезення побутових відходів до місць їхнього оброблення передбачається створення мережі сміттєперевантажувальних станцій.

Створення мережі СПС передбачає впровадження двоетапного перевезення побутових відходів. Методика впровадження двоетапного перевезення побутових відходів затверджена наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 30.11.2006 № 396.

Може здійснюватися як нове будівництво СПС, так і монтаж обладнання в існуючих будівлях. Такий об'єкт дозволяється експлуатувати в межах населеного пункту. Діяльність з експлуатації СПС регулюється Розділом III «Експлуатація об'єктів перевантаження побутових відходів» Правил експлуатації об'єктів поводження з побутовими відходами, що затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.05.2012 № 196.

Для сільських та селищних рад пропонується створити на своїй території по одній сміттєперевантажувальній станції.

У територіальних громадах, де обсяг утворення відходів невеликий, можливе облаштування пунктів роздільного збирання та підготовки вторинної сировини.

Пункт не є об'єктом будівництва або тимчасовою спорудою, а є набором

пересувного обладнання, яке може бути змонтовано в будь-якій існуючій будівлі, а в теплий період року може експлуатуватися на відкритому майданчику.

З метою зменшення негативного впливу на ґрунт пропонується облаштувати на одній земельній ділянці сміттєперевантажувальну станцію, пункт роздільного збирання та підготовки вторинної сировини.

Визначення можливих місць розташування регіонального комплексу управління відходами здійснювалося на підставі інформації про існуючі об'єкти управління з побутовими відходами.

Ці об’єкти рекомендується розташовувати максимально близько до населеного пункту з найбільшими обсягами утворення побутових відходів.

Визначення місць розташування відповідних об’єктів управління відходами має здійснюватися з урахуванням пріоритету вимог екологічної безпеки (стаття 3 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та стаття 3 Закону України «Про охорону земель»), збереження цінних природоохоронних територій та об’єктів, забезпечення дотримання вимог природоохоронного та іншого законодавства, а також затвердженої у встановленому порядку містобудівної документації.

Під час вибору місць розташування регіонального комплексу управління відходами була врахована наявність дорожнього сполучення з запланованими сміттєперевантажувальними станціями.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов’язаного з побутовими відходами

Інфраструктура збирання побутових відходів є компонентом інфраструктури управління побутовими відходами регіону. Інфраструктура збирання побутових відходів відповідної території є елементом системи управління побутовими відходами цієї території. Вона повинна забезпечувати відповідність між потребами в послугах щодо збирання відходів та здатністю інфраструктури задовольняти ці потреби.

Управління побутовими відходами в Житомирській області передбачає експлуатацію діючих та створення нових об’єктів інфраструктури управління побутовими відходами.

Із метою розвитку інфраструктури збирання побутових відходів заплановано розширення парку сміттєвозів та контейнерного парку, будівництво протягом 2025-2034 років та створення пунктів роздільного збирання відходів у кожній територіальній громаді.

Станом на складання РПУВ Звягельський кластер забезпечений сміттєвозами таким чином: наявний парк машин 9, потрібно – 20.

Таблиця 3.2.1.6. Розширення та оновлення матеріально-технічної бази системи збирання побутових відходів (сміттєвози, контейнери)

Назва кластеру/територіальна одиниця	Кількість населення, осіб (2022)	Кількість сміттєвозів, шт.		Кількість контейнерів, шт./м^3	
		Наявних	Необхідних	Наявних	Необхідних
1	2	3	4	5	6
Житомирська область		84	148	14029	42747
Звягельський кластер		9	20	895	1127
Звягельська міська рада	63182	3	2	345	55

Джерело: РПУВ

Застосування двоетапного перевезення побутових відходів призведе до зниження транспортних витрат на пальне і мастила та тарифів на послуги з управління побутовими відходами, зменшення кількості сміттєвозів, що працюють під час збирання та транспортування відходів та до підвищення продуктивності роботи, покращення екологічного стану довкілля.

Функціонування сміттєсортувальних ліній значною мірою залежить від обсягів відходів, що надходять і будуть надходити на сортування, та від якісних характеристик відходів.

Таблиця 3.2.1.7. План розвитку інфраструктури управління побутовими відходами Звягельського кластеру

Найменування об'єктів інфраструктури	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033-2034	Усього
Звягельський кластер										
Сміттєвози				1	2	2	2	2	2	11
Пункти збору		2	2	2	2	2	2	2	1	15
Сміттєперевантажувальні станції/ сортувальні лінії		1	2	3	4	4				14
Сміттєобробні підприємства, що включатимуть сміттєсортувальну лінію та компостування (біогазові установки)					1					1
Полігони для відходів, що не є небезпечними					1					1

Закриття паспортизованих звалищ побутових відходів та їх рекультивація, зокрема: кількість звалищ побутових відходів, од		47	39	21	19	5				131
Площа рекультивації, га		26,98	20,63	8,47	9,44	1,40				66,92

Джерело: РПУВ

Таблиця 3.2.1.8. Заплановані до будівництва об'єкти інфраструктури оброблення побутових відходів

Найменування територіальної громади	Назва об'єкта інфраструктури	Проєктна потужність по відходах, тонн/рік	Запланований рік введення в експлуатацію об'єкта	Етап опрацювання проєктних рішень та впровадження об'єктів
Звягельський кластер				
Звягельська міська рада	Стіттєпереробне підприємство, що включатиме сміттєсортувальну лінію та компостування	35 000	2029	Планування
Територіальні громади кластеру	Об'єкти оброблення відходів (сміттєперевантажувальні станції/сортувальні лінії) (14 об'єктів)	Потужність визначатиметься територіальною громадою	2026-2033	Планування

Джерело: РПУВ

Таблиця 3.2.1.9. Заплановані до модернізації/реконструкції об'єкти інфраструктури оброблення побутових відходів

Найменування територіальної громади	Назва об'єкта інфраструктури	Проєктна потужність по відходах, тонн/рік	Запланований рік введення в експлуатацію об'єкта	Етап опрацювання проєктних рішень та впровадження об'єктів
Звягельський кластер				
Звягельська міська рада	Полігон для відходів, що не є небезпечними міста Звягель	14 000	2026	Планування

Джерело: РПУВ

3.2.2 Управління небезпечними відходами

Управління небезпечними відходами визначається Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Законом України «Про управління відходами».

У сфері управління небезпечними відходами суб'єктів господарювання необхідно забезпечити:

інвентаризацію місць накопичення небезпечних відходів;

передачу суб'єктами господарювання небезпечних відходів спеціалізованим організаціям, що мають відповідну ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Уся відповідальність за управління цими відходами покладається на їх власників, які чітко визначені. Органи влади повинні забезпечити виконання власниками відходів, а також організаціями, що здійснюють діяльність у сфері управління небезпечними відходами власних повноважень та/або умов контрактів з надання послуг, що стосуються управління небезпечними відходами.

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання та оброблення небезпечних відходів, зобов'язані отримати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Порядок отримання ліцензій та вимоги до ліцензіатів та їх обладнання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2023 року № 1278.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами, формується та розміщується на сайті центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління небезпечними відходами.

Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними відходами (доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Управління відпрацьованими нафтопродуктами

Порядок управління відпрацьованими нафтопродуктами регламентований положеннями Закону України «Про управління відходами».

Суб'єкти господарювання згідно з наявною у них ліцензією на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами збирають та обробляють відпрацьовані нафтопродукти та відходи, що містять нафтопродукти.

Внаслідок відсутності в області системи роздільного збору, відпрацьовані нафтопродукти та відходи, що містять нафтопродукти, від населення збираються разом з побутовими відходами та вивозяться на полігони побутових відходів.

Однією з проблем у сфері управління відпрацьованими нафтопродуктами є низька якість інформації про фактичні обсяги утворення відпрацьованих нафтопродуктів в області.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

У світовій практиці існує кілька способів і методів управління відходами нафтошламів, а саме:

термічні - оброблення високою температурою або спалювання, з подальшим отриманням бітумінозних залишків;

фізичні - примусове розділення або сепарація у відцентровому полі, відстоювання, фільтрування;

хімічні - екстрагування за допомогою розчинників, затвердіння за допомогою додавання органічних і неорганічних реагентів;

фізико-хімічні - спеціальне оброблення додатковими реагентами, які змінюють фізико-хімічні властивості (коагулянти, флокулянти);

біологічні - мікробіологічне чи біотермічне розкладання нафтових вуглеводнів за допомогою мікроорганізмів і з додаванням спеціальних біопрепаратів.

Спосіб оброблення та безпечного захоронення обирає власник відходів та здійснює за власні кошти.

Управління відходами, що містять стійкі органічні забруднення

Наказом Міндовкілля України від 12.10.2021 № 668 затверджено методичні рекомендації щодо визначення територій, що містять стійкі органічні забруднювачі.

Ці Методичні рекомендації щодо визначення територій, що містять стійкі органічні забруднювачі пропонують єдиний підхід визначення територій, які можуть бути забруднені: хімічними засобами захисту рослин, що містять стійкі органічні забруднювачі; поліхлорованими дифенілами; іншими стійкими органічними забруднювачами в місцях утворення або накопичення відходів та на об'єктах оброблення або видалення відходів.

Формування переліку територій, що містять СОЗ, рекомендується починати з виявлення об'єктів, які містять:

накопичені непридатні ХЗЗР, що містять стійкі органічні забруднювачі;

відпрацьовані оливи та нафтопродукти, які містять ПХД;

інші відходи у місцях їх утворення або накопичення, та на об'єктах оброблення або видалення відходів.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов 'язаного з відходами

Обстеження місць складування непридатних та заборонених ХЗЗР здійснюється відповідно до вимог Порядку проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства охорони здоров'я України від 18 жовтня 2001 року № 315/376/412, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 листопада 2001 р. за № 951/6142.

Із метою зменшення навантаження на довкілля пропонується:

проводити періодично комплексну інвентаризацію місць накопичення заборонених до використання ХЗЗР до повного їх видалення;

перетаровувати ХЗЗР у безпечну тару;

збирання та зберігання небезпечних відходів для подальшого їх експорту з метою їх оброблення або видалення;

не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Управління відходами, що містять ртуть

Схема управління відходами, що містять ртуть, визначається залежно від джерел їх утворення.

У складі побутових відходів до небезпечних відходів відносяться пошкоджені або такі, що вийшли з ладу, люмінесцентні лампи, ртутні термометри та інші прилади, які містять ртуть. Їх збирання здійснюється від населення та об'єктів соціальної інфраструктури у спеціалізованих пунктах приймання та збору (у тому числі через сортувальні лінії на об'єктах оброблення відходів). Зібрані відходи передаються суб'єктам господарювання, які мають ліцензію на здійснення діяльності у сфері управління небезпечними відходами.

Для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, рекомендується застосовувати змінні герметичні металеві контейнери червоного кольору, розміщені на контейнерних майданчиках.

Контейнери для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, у загальному випадку рекомендується виготовляти з холоднокатаної сталі товщиною від 0,45 до 1,5 мм з конструкцією завантажувального пристрою контейнера, а також його конструкцією усередині, що може забезпечувати цілісність під час завантаження, транспортування та вивантаження компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю (забезпечується виробником).

Якщо компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, будуть пошкоджені у контейнері під час завантаження, транспортування або вивантаження, проводиться демеркуризація контейнера.

Компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів, які не вміщують ртуті та не забруднені ртуттю, рекомендується збирати у стаціонарні контейнери червоного кольору, розміщені на контейнерному майданчику.

При облаштуванні контейнерних майданчиків, на яких розміщуються контейнери для збирання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі

побутових відходів, рекомендується враховувати вимоги Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 року № 145, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за № 457/19195.

На промислових підприємствах управління відходами, що містять ртуть, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» у частині управління з небезпечними відходами. Такі відходи зберігаються на об'єктах збирання та протягом звітного року та передаються на оброблення організаціям, що мають відповідну ліцензію на здійснення діяльності з управління небезпечними відходами.

Перелік ліцензіатів у сфері управління небезпечними відходами оприлюднений на онлайн-платформі «ЕкоСистема» за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Управління відходами, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли, непридатні до використання хімічні засоби захисту рослин

З відкриттям екологічної токсичності ПХД і класифікацією їх як стійких органічних забруднювачів їхнє виробництво було заборонено Стокгольмською конвенцією про стійкі органічні забруднювачі у 2001 році.

Джерелами утворення СОЗ є промисловість, включаючи хімічну промисловість, сільське господарство (пестициди), енергетичний сектор, техніка (електричне та електронне обладнання).

Ненавмисне утворення СОЗ (діоксини) відбувається під час термічних процесів спалювання викопного палива та відходів.

Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258 (у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 13 лютого 2012 року № 91), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за №1143/13017, визначено, що під час технічного обслуговування конденсаторів, у яких як просочувальний діелектрик використовується трихлордифеніл, необхідно вживати заходів для запобігання його потраплянню в навколишнє середовище.

Просочені трихлордифенілом конденсатори, що вийшли з ладу, за відсутності умов їх відновлення повинні здаватися суб'єктам господарювання, що здійснюють збирання та оброблення небезпечних відходів, та мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, видану Міндовкіллям України.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов 'язаного з відходами

На виконання Закону України «Про управління відходами» та окремого доручення заступника начальника Житомирської обласної військової адміністрації від 02.02.2024 № 781/2-24/36 районним державним (військовим)

адміністраціям спільно з органами місцевого самоврядування доручено:

забезпечити затарення та безпечне зберігання невизначених та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин із залученням спеціалізованих організацій, які мають відповідні ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами;

визначити централізовані складські приміщення на територіях громад, які відповідатимуть вимогам санітарного та природоохоронного законодавства та забезпечити звезення і зберігання в такому місці всіх наявних невизначених та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

Інформаційне забезпечення

Регіональним планом передбачаються заходи, спрямовані на підвищення рівня інформаційного забезпечення системи управління небезпечними відходами, зокрема:

створення та забезпечення функціонування системи з підвищення рівня обізнаності щодо управління небезпечними відходами;

розміщення інформаційних матеріалів на сайтах органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, висвітлення інформації на місцевих телеканалах, інформаційних табло в комунальному громадському транспорті, на дошках оголошень житлових будинків, гаражних кооперативів, садових товариств щодо:

системи роздільного збору відходів, насамперед небезпечних відходів в складі побутових;

місць розташування пунктів прийому небезпечних відходів від населення, зокрема батарейок, акумуляторів від телефонів та ноутбуків, ртутьвмісних ламп та термометрів, зіпсованого та відпрацьованого електронного та електричного обладнання;

графіків роботи і маршрутів руху мобільних установок прийому небезпечних відходів;

місць розташування підприємств і організацій, що приймають небезпечні відходи в межах розширеної відповідальності виробника;

створення та забезпечення функціонування та вільного доступу до баз даних щодо утворювачів небезпечних відходів у розрізі суб'єктів господарювання різних форм власності з наявністю інформації щодо обсягів, видів, напрямів управління небезпечними відходами, насамперед СТО, АЗС, приватних медичних кабінетів та лабораторій, потенційними утворювачами небезпечних відходів тощо;

інформування утворювачів відходів про заходи для запобігання утворенню відходів, придатність до повторного використання та рециклінгу, наявні системи для приймання та роздільного збору відходів, що утворилися внаслідок виробничої діяльності.

3.2.3 Управління відходами промисловості

Промислові відходи можна класифікувати за двома категоріями: небезпечні промислові відходи;

промислові відходи що не є небезпечними (за Порядком класифікації відходів та Національним переліком відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102).

Щодо небезпечних відходів слід повернутися до пункту, присвяченому небезпечним відходам, де наведено детальну інформацію про рішення щодо небезпечних відходів.

Стосовно промислових відходів, що не є небезпечними, надаємо такі рекомендації:

моніторинг - компанії несуть повну відповідальність за належне управління відходами, починаючи від зберігання на місці та до остаточного видалення на відповідний об'єкт. Збирання повинно проводитися лише уповноваженими компаніями, з логістичним відстеженням від збирання до остаточного видалення відходів;

оброблення - промислові відходи, що не є небезпечними в усьому світі обробляються відповідно до тих самих рішень, що застосовуються для побутових відходів. Однак потік промислових відходів що не є небезпечними, часто має кращу якість порівняно з комунальними відходами з точки зору рішень для відновлення (оброблення): рециклінг, компостування, виробництво палива RDF тощо.

Таким чином, можуть бути розроблені конкретні рішення для окремих потоків:

компостування або метанізація безпечних промислових біовідходів, виробництво палива RDF за рахунок потоків безпечних промислових відходів із високою теплотворною здатністю, таких як картон, папір, чи пластик тощо;

розділення відходів у джерела утворення: для відновлення (оброблення) значної частки безпечних промислових відходів рекомендованим рішенням є впровадження розділення відходів на території джерела утворення на органічні відходи та ресурсоцінні компоненти відходів.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Правові та організаційні засади щодо запобігання, зменшення та контролю забруднення, що виникає в результаті провадження видів діяльності, встановлені Законом України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення».

Відповідно до Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» визначено перелік видів діяльності, у тому числі у сфері управління відходами, згідно з яким суб'єкти господарської діяльності отримують інтегрований довкіллєвий дозвіл з вимогами про обов'язкове застосування найкращих доступних технологій та методів управління,

моніторингу викидів і контролю дотримання умов інтегрованого довкіллєвого дозволу.

Найважливіші завдання:

зворотне заповнення - операція з відновлення, у результаті якої придатні для цього відходи, що не є небезпечними, використовуються для заповнення гірничих виробок (пустот), рекультивації відпрацьованих гірничих об'єктів, інших ландшафтних робіт, замінюючи при цьому матеріали, які не є відходами;

підготовка до використання відходів промисловості як вторинної сировини та рециклінг таких відходів.

Власникам відходів промисловості напрацювати рішення стосовно оброблення або відновлення відходів.

Інформаційне забезпечення

У сфері управління промисловими відходами необхідно забезпечити:

ефективне використання вторинних ресурсів і розширену відповідальність виробника;

максимальне оброблення відходів промисловості;

розвиток інфраструктури або використання існуючих підприємств з оброблення та безпечного захоронення промислових відходів,

застосування кращих практик та технологій;

економіку замкнутого циклу і комплексний підхід до побудови інфраструктури та залучення відходів в економічний оборот.

Управління відходами будівництва та знесення

Управління відходами від руйнувань

Відходи будівництва та знесення утворюються під час будівництва, будівельного ремонту, знесення будівель, будівництва та демонтажу доріг і мостів. Об'єкти цивільного будівництва включають споруди загального користування, такі як вулиці та шосе, мости, комунальні підприємства, пірси, гідротехнічні споруди.

Відходи, як правило, містять громіздкі та важкі матеріали, такі як: бетон, лісоматеріали (будівлі), асфальт (дорожнє покриття), гіпс (основний компонент гіпсокартону), метали, цегла, скло, пластик, збережені компоненти будівлі (двері, вікна, сантехніка), дерева, пні, ґрунт і каміння при розчищенні будівельного майданчика.

Обласною військовою адміністрацією рекомендовано вжити заходи органам місцевого самоврядування щодо:

здійснення обліку відходів від руйнування, демонтажу на місці їх утворення або на місцях тимчасового зберігання чи інших об'єктах управління відходами;

організації місць тимчасового зберігання з дотриманням вимог екологічної та пожежної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, а також необхідних санітарно-захисних зон;

визначення способів та підходів до оброблення відходів від руйнувань, задіяних машин та механізмів;

передбачення можливих шляхів повторного використання у будівництві, промисловості будівельних матеріалів (виробництві будівельних виробів (продукції) компонентів відходів від руйнувань).

В умовах ведення воєнних дій на території Житомирської області заскладовано 13 534,58 т відходів від руйнувань на тимчасових майданчиках поруч із полігонами для відходів, що не є небезпечними.

Компонентами відходів від руйнування є: бетон, цегла, облицьовувальна плитка, кераміка, деревина, скло та пластмаси, ізоляційні матеріали, асбестовмістні будівельні матеріали.

Після відсортування накопичені відходи від руйнувань в подальшому планується використовувати для підсипки та обвалування сміттєзвалищ, будівництва під'їзних доріг на території місць видалення відходів та під час здійснення будівельних робіт.

У разі виявлення небезпечних відходів від руйнувань органам місцевого самоврядування надано роз'яснення щодо організації роздільного збирання таких відходів із залученням суб'єктів господарювання, що отримали ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Згідно з пунктом 7 ст. 13 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання, що здійснюють будівництво або знесення будівель та інженерних споруд, зобов'язані забезпечити роздільне збирання відходів будівництва та знесення, їх облік та передачу суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для забезпечення їх оброблення. Відходи будівництва та знесення, що не є небезпечними, підлягають підготовці до повторного використання, рециклінгу, іншому матеріальному відновленню, включаючи зворотне заповнення.

Цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Демонтаж будівель має відбуватися у процесі дбайливого розбору для збереження цілісності компонентів, щоб їх можна було використовувати ще раз або відправити на вторинне оброблення.

Із метою збереження корисних матеріалів і значного скорочення обсягів утворення відходів розбору може застосовуватися на декількох рівнях.

Розбирання будівельних матеріалів при демонтажу дає багато переваг, серед яких:

збереження максимальної кількості матеріалів;

заощадження лісоматеріалів;

у поєднанні з традиційними методами знесення дозволяє громадам

підтримувати місцеву економіку, пов’язану з виробництвом і обробленням;

виключення необхідності захоронення відходів.

Без попередньої класифікації та сортування повторне використання відходів будівництва та знесення заборонено.

Основна перевага повторного використання матеріалів полягає в економії ресурсів та енергії, яка досягається шляхом скорочення обсягів виробництва нових матеріалів.

Ось приклади деяких відходів будівництва та знесення, а також їх можливого використання:

легко демонтовані елементи, такі як двері, фурнітура, побутові електричні прилади та елементи декору. Ці предмети можна зберегти та направити в благодійні організації або використовувати для реконструкції або інших цілей;

обрізки деревних матеріалів можуть використовуватися для влаштування підмощів, перемичок вікон або дверей і кріпильних брусків, щоб не відрізати від нових пиломатеріалів. Відходи деревини можна переробити в тріску і використовувати в якості мульчі або декоративного покриття;

цеглу, бетон і цегляну або кам’яну кладку можна обробляти на місці демонтажу і використовувати в якості заповнювача, матеріалу для основи дорожнього полотна;

залишки теплоізоляції зовнішніх стін можна використовувати як шумоізоляцію для внутрішніх стін.

Такі рішення з відновлення (оброблення) інколи реалізують самі ж будівельні компанії.

У межах такого підходу деякі відходи розглядаються як товар, який можна використовувати в нових будівельних проєктах, усуваючи тим самим необхідність видобутку і виробництва первинних матеріалів.

Рішенням Звягельської міської ради №1238 від 28.08.2024 визначено місцем тимчасового зберігання відходів від руйнувань та автомобільних шин від блокпостів на полігон ТПВ м. Звягель. Відповідальним суб’єктом господарювання за поводження з відходами від руйнувань, що утворилися в особливих умовах, забезпечення їх збирання, перевезення, сортування, облік кількості, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення таких відходів визначено Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

Інформаційне забезпечення

Стратегія підвищення рівня оброблення відходів будівництва та знесення вимагає багатостороннього підходу за участю всіх зацікавлених сторін в ланцюжку створення вартості відходів будівництва та знесення.

Для цих сторін необхідно організувати навчання, обмін знаннями та підготовку.

Стратегія комунікації з цих питань може включати, серед іншого, такі заходи:

підготовка довідників і брошур з найважливіших питань, таких як небезпечні відходи, наприклад, азбест;

підготовка інформації та керівних принципів на всіх рівнях: власник будівлі, підрядник, орган влади і працівник;

трансляція новин на телебаченні, публікації у соціальних мережах тощо про успішні проекти зі знесення та оброблення;

підготовка інформації для будівельної галузі про використання оброблених матеріалів/вторинних ресурсів;

залучення та обговорення з відповідальними особами, такими як політики, керівники відповідних галузевих організацій, а також керівники відповідних державних органів;

створення відеороликів для інформації та навчання;

організація дискусій, лекцій, публікація доповідей,

статей у медіа; організація семінарів і конференцій.

3.2.4. Управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами

Рослинні відходи сільського господарства поділяються на первинні, тобто ті, що утворюються безпосередньо під час збирання врожаю сільськогосподарських культур, і вторинні - такі, що генеруються у процесі обробки врожаю на підприємствах.

Первинні відходи включають солому зернових та інших культур, відходи виробництва кукурудзи на зерно і соняшника (стебла, стрижні, кошики і т. ін.).

Вторинні відходи - це лушпиння соняшника, рису і таке інше.

Частина відходів та залишків використовується на потреби самого сільського господарства (органічне добриво, підстилка та корм худоби), частина - іншими секторами економіки, а решта біомаси залишається невикористаною і часто спалюється в полі, вивозиться на звалище без принесення користі. Найбільш раціональним способом переробки відходів є створення паливних пелет. Їх можна застосовувати як самостійне паливо або добавку до вугілля.

Відходи лісового господарства та лісозаготівлі утворюються під час рубок головного користування, догляду за лісами, переробки деревини, а також у процесі транспортування та складування лісоматеріалів. До цієї категорії належать порубкові рештки, кора, тирса, тріска, деревна стружка та інші види біомаси, що залишаються після основної заготівлі деревини. Лісові відходи розглядають як перспективне джерело альтернативної енергії.

Деревообробні виробництва є джерелом утворення відходів, водночас і сировиною для деревного палива. Деревина, як паливо, може застосовуватись в кількох варіантах: у вигляді кусків, тріски, стружки і тирси, порошку, гранул і брикетів, а після хімічної обробки – у вигляді деревного вугілля, газу і горючої рідини. На сьогодні доцільно використовувати вторинне деревне паливо у вигляді гранул та брикетів, що дозволить в перспективі створити більше об’єктів

оброблення відходів (у т.ч. з отриманням палива). У процесі деревообробки важливим напрямом раціонального використання відходів деревини є виробництво паливних пелет, які слугують екологічно чистим та енергоефективним джерелом тепла.

Основними технологіями оброблення сільськогосподарських відходів є: спалювання; газифікація; піроліз; анаеробне розкладення; ферментація; рендерінг удобрювання ґрунту, а також використання сільськогосподарської біомаси як джерело сировини, зокрема, перероблення сільськогосподарських рослинних відходів у сировину або неенергетичні продукти, такі як шпагат, текстиль, паперова продукція, оббивка та упаковка, корм та постільна білизна, ізолятори та панелі.

Ще однією технологією оброблення відходів сільського господарства є компостування, зокрема аеробне розкладання органічних речовин мікроорганізмами в контрольованих умовах. Методи включають в себе: компостування у валках; компостування в статичних купах з аерацією; тунельне компостування.

Харчові відходи знищуються відповідно до норм діючого законодавства.

Згідно з вимогами щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (HACCP), затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 жовтня 2012 року № 590 програма-передумова системи HACCP щодо управління відходами виробництва та відходів, їх збору та видалення з потужності повинна забезпечити:

виконання операторами ринку в усіх передбачених законодавством вимог щодо оброблення відходів;

інформацію про місця збору відходів у зонах поводження з харчовими продуктами;

визначення графіків та способів видалення відходів із приміщень, у яких здійснюється поводження з харчовими продуктами, з метою уникнення їх накопичення. При цьому має враховуватися можливість перехресного забруднення продуктів під час їх збору та транспортування;

місця зберігання відходів за межами приміщень, де здійснюються операції з харчовими продуктами, вимоги щодо зберігання;

стан контейнерів, ємностей для відходів, їх маркування, очищення, миття та дезінфекцію;

збір відходів з території потужності та їх оброблення, у тому числі за укладеними відповідними угодами.

Прибирання, миття та дезінфекцію контейнерів, ємностей для зовнішнього зберігання відходів проводять окремо від іншої тари. Контейнери для внутрішнього зберігання відходів можуть бути одноразовими або повертатися у приміщення після їх очищення, миття та дезінфекції.

Захоронення на спеціалізованих полігонах. Найпоширеніший, але далеко не найраціональніший спосіб. Відведені під зберігання території діють в якості

накопичування відходів. Видалення відбувається шляхом природного розкладання. Однак слід враховувати, що хоча відходи, що розкладаються, самі по собі безпечні, але вуглекислоти і метан, які виділяються при розкладанні, значно ускладнюють екологічну обстановку в даному районі. Також розширення площі полігонів безпосередньо впливає на ситуацію з хронічними захворюваннями, а також на клімат місцевості.

Біометрична деструкція (біопереробка). Суть цього методу полягає в компостуванні харчових відходів з метою повного перегнивання або сушіння відходів. Цей спосіб малоекономічний і не дає належного ефекту. Застосовується лише в разі незначних обсягів оброблення (переробки). Корисність способу полягає в отриманні біомаси, здатної змінити паливо. Також перегній або компост застосовують в сільському господарстві в якості альтернативи добривам.

Термічне оброблення. Спалювання харчових відходів проводиться в котлах або печах, із відновленням утворюваного при горінні тепла (із утворенням енергії) або без такого. Енергія в залежності від нагальної потреби може бути перетворена в теплову (опалення), електричну або газову. Негативним чинником термообробки є викиди в атмосферу шкідливих елементів, але їх відсоток істотно нижче, ніж при обробленні (переробці) відходів неорганічного походження.

Статтею 31 Закону України «Про управління відходами» для утворювачів відходів визначено право самостійно шляхом компостування обробляти біовідходи на присадибних, дачних і садових ділянках згідно з Правилами компостування біовідходів в Україні затверджених наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13 червня 2023 року № 489, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 липня 2023 року.

Відповідно до Правил компостування біовідходів в Україні утворювачі біовідходів самостійно організовують їх компостування на присадибних, дачних і садових ділянках з метою отримання компосту та його використання для власних потреб або передають їх на пункти компостування.

Пункти компостування утворюються за рішенням керівних органів дачних або садівничих кооперативів (товариств) з метою організації централізованого компостування біовідходів, що утворилися на загальних територіях таких кооперативів (товариств) з метою отримання компосту та його використання для благоустрою їх територій.

Пункти компостування, утворені керівними органами дачних або садівничих кооперативів (товариств) мають відповідати вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища та про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Зменшити вплив цих видів відходів на довкілля можна за допомогою реалізації наступних заходів:

1. Компостування біовідходів: органічні відходи, такі як залишки харчових продуктів і біомаса, можуть бути перетворені на компост, що зменшує кількість відходів на звалищах і покращує родючість ґрунтів.

2. Біоенергетика: використання біомаси, включаючи деревні відходи, сільськогосподарські залишки та біовідходи, для виробництва енергії через біогазові установки або спалювання з відновленням тепла.

3. Вторинне використання відходів деревини: відходи лісового господарства можуть бути перероблені в будівельні матеріали, паперову продукцію, меблі або використані в енергетичних процесах.

4. Раціональне управління аграрними відходами: залишки сільськогосподарських культур, які традиційно спалюються, можуть бути використані для корму тварин, компостування або як біоенергетичний ресурс.

5. Інноваційні технології переробки харчових відходів: використання технологій для перетворення залишків харчової промисловості в корм для тварин або виробництво добрив.

6. Зменшення використання шкідливих хімікатів: уникнення надмірного використання пестицидів і хімічних добрив, які можуть стати частиною відходів, що забруднюють довкілля. Запровадження цих заходів сприятиме зменшенню навантаження на екосистеми та підвищенню ефективності використання ресурсів.

Інформаційне забезпечення

Доступ до інформації про оброблення відходів, створення платформ для обміну знаннями між фермерами, лісогосподарськими підприємствами, підприємствами харчової промисловості та іншими зацікавленими сторонами.

Проведення тренінгів для підприємців, фермерів та працівників галузей, пов'язаних з відходами, для підвищення рівня обізнаності щодо екологічних стандартів та технологій управління відходами.

Консультації щодо впровадження ефективних методів оброблення відходів та їх вторинного використання.

3.2.5 Управління відходами упаковки

Відходи упаковки збираються значною мірою населенням та здаються до пунктів збору, але більша частина таких відходів потрапляє до контейнерів для відходів. Частина роздільної заготівлі забезпечується через договори з підприємствами, де формуються великі потоки відходів упаковки.

Зобов’язання щодо управління відходами упаковки покладено на суб’єктів господарської діяльності у сфері управління відходами, а саме:

забезпечувати приймання та оброблення використаних пакувальних матеріалів і тари, в яких знаходилася продукція цих підприємств, установ та організацій-суб’єктів господарської діяльності, або укладати угоди з відповідними організаціями на їх збирання та оброблення;

передбачати під час укладання угод на поставку в Україну товарної продукції на оброблення чи перевезення з України використаних пакувальних

матеріалів і тари.

Управління відходами упаковки фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення відходів упаковки. Після введення в дію Закону України «Про управління відходами» в межах розширеної відповідальності виробника з'явиться додаткове джерело фінансування в сфері управління відходами упаковки.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Відходи упаковки, як сировинний потенціал, можуть замінювати первинні ресурси і відігравати важливу роль в економіці області, сприяючи ресурсозбереженню і забезпеченню сировинним матеріалом.

Вони можуть використовуватися для широкої лінійки промислової продукції, будівельних матеріалів, вторинної упаковки. Відходи тари та упаковки можуть бути оброблені (відновлені) як ресурсоцінні компоненти або продукти з високою теплотворною здатністю для RDF. В останню чергу їх можна направляти на спалювання для відновлення енергії.

Із запровадженням розширеної відповідальності виробника передбачається їх підтримка щодо збирання та спрямування на оброблення відходів власної упаковки.

Інформаційне забезпечення

Із метою просування принципів запобігання утворенню відходів, відповідального споживання, повторного використання, роздільного збирання, оброблення та оброблення відходів упаковки сприяти роз'ясненню законодавства, надання інформації та проведення інформаційних кампаній для громадськості щодо управління відходами упаковки та створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до роздільного збирання відходів упаковки.

3.2.6. Управління відходами електричного та електронного обладнання

Відходи електричного та електронного обладнання вважаються небезпечними відходами.

Господарська діяльність з управління небезпечними відходами відповідно до ст. 44. Закону України «Про управління відходами» здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності», з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

До господарської діяльності з управління небезпечними відходами належить: комплекс операцій із збирання та оброблення небезпечних відходів;

збирання та зберігання небезпечних відходів для подальшого їх експорту з

метою їх оброблення або видалення.

Отримання ліцензії виключно на операцію збирання відходів або на операцію зберігання відходів можливе за умови наявності нотаріально засвідченого договору між експортером та особою, що відповідає за оброблення відходів, в якому визначено методи екологічно обґрунтованого управління відходами.

Як і у випадку будь-яких небезпечних відходів, рішення щодо оброблення є дуже специфічними та вимагають спеціальних дорогих об'єктів та обладнання. Рішення необхідно узгодити в масштабах країни з державними або приватними операторами. Рішення на рівні області, а тим паче громади, не є фінансово життєздатним.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Мінімізація навантаження на довкілля потребує комплексного підходу, що включає зменшення утворення таких відходів, підвищення рівня оброблення, повторне використання компонентів та належне поводження з небезпечними матеріалами.

Інформаційне забезпечення

Інформаційне забезпечення Інформування населення про важливість правильної оброблення електронних відходів та доступні можливості оброблення може суттєво зменшити негативний вплив на довкілля. Стимулювання бізнесів та організацій до належного оброблення електроніки через спеціалізовані компанії, що займаються обробленням є важливим для зменшення обсягів відходів на звалищах.

3.2.7. Управління відходами батарей і акумуляторів

Такі відходи як відпрацьовані батарейки та акумулятори вважаються небезпечними відходами. Як і у випадку будь-яких небезпечних відходів, рішення щодо оброблення відпрацьованих батарейок та акумуляторів є дуже специфічними та вимагають спеціальних дорогих об'єктів та обладнання.

За станом на 2020 рік в Україні успішно здійснено перевезення батарейок на оброблення за кордон. Вартість оброблення однієї тонни батарейок склала близько 400 євро. Заводи з оброблення батарейок є не у всіх країнах ЄС. Тому пропонуємо здійснювати збирання відпрацьованих батарейок з подальшою їх передачею на оброблення за кордон через відповідні компанії, які мають ліцензію за знешкодження батарейок та акумуляторів та відповідний досвід.

Фінансування зазначених заходів до впровадження на національному рівні відповідного законодавства може здійснюватися або на основі домовленостей з найбільшими постачальниками на ринок Житомирської області батарейок в межах впровадження пілотних проєктів, або за рахунок місцевих бюджетів.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами батарей і

акумуляторів, є важливою задачею, оскільки ці відходи містять токсичні метали та хімічні речовини, які можуть забруднювати ґрунти, водні ресурси та повітря. Основні стратегії для зменшення негативного впливу цих відходів включають переробку, належне управління, зменшення утворення відходів та застосування екологічно чистих технологій.

Інформаційне забезпечення

Поширення інформації серед населення щодо поводження з батареями та акумуляторами. Важливість їхньої належної утилізації є ключовим елементом зменшення екологічного навантаження. Повинні створюватися умови для заохочення населення здавати батареї у спеціальні пункти збору замість того, щоб викидати їх разом із побутовими відходами.

3.2.8. Управління медичними відходами

Необхідні спеціальні місця зберігання та рішення для оброблення медичних відходів. Під час оцінки поточної ситуації в області підкреслювалося, що управління медичними відходами слід розглядати як один з головних пріоритетів області у галузі управління відходами, так як неправильне управління медичними відходами може мати серйозні наслідки для здоров'я людей та навколишнього середовища.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов'язаного з відходами

Зберігання та збирання медичних відходів можуть бути реалізовані відповідно до національних вимог:

збирання відходів в медичних закладах;
сортування відходів під час збирання;
маркування;
дезінфекція;
перевезення та перевантаження відходів у контейнери для зберігання на території закладів та тимчасове зберігання контейнерів.

Збирання та тимчасове зберігання медичних відходів здійснюється безпосередньо медичними установами, де вони і утворюються. Необхідно суворо відстежувати медичні відходи, як будь-які інші небезпечні відходи.

Для медичних відходів, що утворюються домогосподарствами або медичним персоналом, передбачено два рішення:

для медичних відходів домогосподарств: спеціалізовані пункти збирання у аптеках або медичних закладах;

для медичних відходів закладів охорони здоров'я: медпрацівник відповідає за належне зберігання та збирання відходів.

Заклади охорони здоров'я можуть укладати контракти зі спеціалізованими компаніями або укладати договори з більш потужними медичними закладами. Назва та реквізити організацій, яким передаються медичні відходи на оброблення, адреси, код ЄДРПОУ у Житомирській області наведені у додатку 8

РПУВ. Реєстр ліцензіатів з управління небезпечними медичними відходами доступний у формі відкритих даних за базі Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» та можна переглянути за посиланням: https://eco.gov.ua/reiestr-litsenziativ-z-upravlinnia-nebezpechnymy-vidkhodamy.

Перевезення та оброблення небезпечних медичних відходів здійснюватимуться лише ліцензованими компаніями. Існує кілька видів оброблення:

спалювання є одною з найпоширеніших технологій управління медичним и відходами. Установки для спалювання медичних відходів можуть встановлюватися на об'єктах утворення відходів або обслуговувати кілька районів/лікарень. Альтернативно, медичні відходи можна спалювати в установках для спалювання побутових відходів, якщо такі існують.

Технології автоклавування. Це термічний низькотемпературний процес. Відходи знезаражуються парою, що генерується у автоклаві. Для експлуатації автоклаву необхідні вода та електроенергія.

У Регіональному плані будівництво установок з термічного оброблення медичних відходів не передбачено.

Інформаційне забезпечення

Департаменту охорони здоров’я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації доручено забезпечити:

координацію та інформаційно-консультативний супровід закладів і установ охорони здоров'я та закладів громадського здоров'я з організації управління з медичними відходами;

координацію та інформаційно-консультативний супровід закладів громадського здоров'я з організації та проведення моніторингу дотримання вимог управління з медичними відходами.

3.2.9. Управління транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився

За міжнародними нормами, допустимим терміном експлуатації легкових автомобілів вважається 10 років, після чого їх необхідно направити на оброблення. Закон про рециклінг ухвалений більш ніж у 50 країнах світу.

На сьогодні в Україні законодавством не регламентована діяльність з оброблення транспортних засобів, які вийшли з експлуатації, складових частин і відходів, що утворюються в процесі експлуатації автомобілів.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов’язаного з відходами

Для забезпечення демонтажу, вторинного використання компонентів, оброблення матеріалів із знятих з експлуатації транспортних засобів пропонуємо такі етапи:

розділення матеріалів;

підготовка до оброблення;
демонтаж;
відділення металів;
оброблення неметалічних залишків.

На першому етапі розділення матеріалів відбувається сортування матеріалів, з яких виготовлений автомобіль, на такі основні види:

полімери, виключаючи резино технічні вироби;
електронні і електричні компоненти;
інші матеріали, які включають ті компоненти, які неможливо легко розділити на окремі матеріали.

На другому етапі підготовки до оброблення в розрахунок включають:
акумуляторні батареї;
масляні фільтри;
баки (ємкості, балони) для зрідженого або для стислого природного газу, каталітичні нейтралізатори, коробка передач, амортизатори, хладоагенти в системі кондиціонування повітря, рідина для омивання скла і фар, рідина в гідравлічній підвісці.

На третьому етапі демонтажу визначають компоненти, придатні для повторного використання і рециклінгу. Критеріями можливості повторного використання компонентів і рециклінгу матеріалів є:

можливість демонтажу (наявність перевіреної технології розбирання);
можливість забезпечення демонтажу без пошкодження конструкції.

На четвертому етапі відділення металів враховуються всі чорні і кольорові метали.

На п'ятому етапі оброблення неметалічних залишків враховують неметалеві залишки, які вважаються такими, що підлягають рециклінгу або обробленню матеріалів, для яких існують перевірені технології їх рециклінгу.

Основні безпечні компоненти транспортних засобів можна обробити (відновити): метал легко піддається рециклінгу, пластик можна піддати рециклінгу або використати як продукт із високою теплотворною здатністю для виробництва палива RDF або спалювання (після подрібнення через обмеження розміру спалюваних відходів). Шини також можна подрібнити та повторно використати для деяких будівельних робіт або використати як паливо RDF на цементних заводах та / або теплових станціях.

Піроліз зношених шин може стати одним із засобів їх оброблення у якості біопалива, тому що вони частково отримані з природного каучуку.

Однак ці рішення з оброблення вимагають інвестицій у спеціальні об’єкти для вилучення вищезазначених матеріалів із автомобілів.

Крім того, небезпечні компоненти потребують спеціальних рішень для оброблення, як це описано у розділі «Небезпечні відходи».

Інформаційне забезпечення

Впровадження інтернет-ресурсів з питань виробництва, реалізації,

використання, відновлення та оброблення окремих видів автотранспортних відходів і матеріалів їх оброблення.

3.2.10. Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд

Осад, що утворюється на комплексах очисних споруд каналізації, містить високу частку органічних речовин і поживних речовин.

Перед цим необхідно провести заходи щодо оброблення осаду, а саме: загущення, зневоднення та сушіння (зменшення обсягу), стабілізацію (пригнічення здатності до бродіння) та гігієнізацію (пригнічення патогенної мікрофлори).

Мінімізація навантаження на довкілля, пов 'язаного з відходами

Відомі такі способи оброблення осадів стічних вод.

Оброблення осадів стічних вод, згідно з яким сирий осад, попередньо зневоднений на стрічковому фільтрі, подрібнюють, вводять в нього присадку - зневоднюючу добавку, наприклад золу від спалювання осаду, вугільний пил, тирсу та ін., після чого піддають вторинному зневодненню - (ущільненню) шляхом пресування, подрібнюють і спалюють, при цьому частину золи, що утворюється при спалюванні осаду, повертають на стадію зневоднення як присадку, а решту складають в бункери з подальшим видаленням.

До недоліків способу можна віднести його багатостадійність, повторне утворення продукту, який необхідно обробити, а також необхідність використання великої кількості обладнання для фільтрації, дроблення, змішування і пресування, що призводить до зростання енерго - і працевитрат та ускладнення технології оброблення відходів.

Оброблення осадів стічних вод в зонах сільської місцевості та малих населених пунктів як добрива в сільському господарстві. Цінністю осаду як добрива є наявність у його складі фосфору, азоту, калію. Нешкідливе і широкомасштабне використання осадів стічних вод можливе у разі суворого контролю за якістю, дозами, умовами введення осадів у ґрунт.

Недоліком такого способу є неможливість використання без попередньої обробки осадів стічних вод як добрив у разі, якщо такі відходи містять в своєму складі токсичні речовини та іони важких металів.

Спосіб оброблення осадів стічних вод прийнятий за прототип, що включає зневоднення осадів стічних вод, дозування компонентів, їх змішування і пресування брикетів або гранул, причому мул і шлам стічних вод, зневоднені до вологості 20-30 % змішують з гашеним вапном, тирсою або подрібненими деревними відходами або соломою. Отриману масу перемішують, брикетують або гранулюють під тиском, а брикети або гранули з вологістю 10-12 % обробляють протягом 3-4 хвилин в печі СВЧ і пакують у водонепроникну тару.

До недоліків способу можна віднести складність технологічних процесів і їх багатостадійність, а також потреби великої кількості обладнання для фільтрації і зневоднення відходів, подрібнення сухих мас, змішування дозованих

складів сухих сумішей і формування брикетів або гранул під тиском, що додатково призводить до збільшення енерго- і працевитрат, та потребує значних витрат коштів.

Отже, спалювання є дорогим рішенням та вимагає забезпечення високого ступеня автоматизації та залучення кваліфікованого персоналу. Зазвичай такі рішення застосовують у специфічних випадках, коли недоцільним є використання осаду у сільському господарстві або у міській місцевості з високою щільністю населення та обмеженим простором.

Пряме повторне використання осаду в сільському господарстві, як правило, вимагає незначних інвестицій та експлуатаційних затрат, і це може вважатися найбільш екологічним рішенням, оскільки осад потребує незначного оброблення (зневоднення та іноді стабілізації), а поживні речовини (переважно азот, фосфор, калій) та органічні речовини можуть бути відновлені для збагачення добрив та ґрунту.

Осад може бути використаний як добриво для різних видів сільськогосподарських культур (переважно кормів, зернових, овочів чи технічних культур), для лісового господарства, для озеленення або відновлення озеленення посушливих районів, відновлення ґрунту тощо.

Однак до прямого повторного використання осаду у сільському господарстві є певні вимоги:

відповідність чинному законодавству щодо якості осаду (якщо таке є, проте в Україні немає відповідної державної політики) та ретельний моніторинг якості осаду та ґрунту (відстеження та моніторинг промислових стічних вод на очисних спорудах, регулярні аналізи якості осаду, впровадження плану внесення осаду тощо);

достатній попит поблизу очисних споруд, тому що перевезення на дуже великі відстані може коштувати надто дорого;

прийняття та громадське схвалення дій кінцевого користувача осаду щодо використання осаду;

наявність земельної ділянки: необхідні об’єкти для зберігання, або на очисних спорудах, або поблизу ланів, тому що внесення осаду здійснюється лише у певні періоди року.

Для компостування осаду стічних вод потрібна спеціальна установка, куди доставляють осад та інші зелені відходи; в установці їх змішують та обробляють. Компостований осад перетворюється на біологічну тверду речовину, яку як добриво загалом краще сприймають кінцеві споживачі, ніж звичайний осад стічних вод.

Рекомендується сприяти обробленню осаду стічних вод для потреб сільського господарства, якщо це доцільно (з огляду на регуляторні умови, затрати, сприйняття). Це вимагає інтенсивних програм інформування та підвищення обізнаності, спрямованих на фермерів та населення, аби уникнути непорозумінь щодо якості продукції та її впливу на навколишнє середовище (ґрунти, врожаї) та на населення (робітники та споживачі).

Інформаційне забезпечення

Необхідно інформувати громадськість та залучати її до активного обговорення з метою пошуку шляхів вирішення наявних проблем у роботі системи водовідведення.

Також варто забезпечити довгостроковий, постійний та ефективний зв'язок з вищими навчальними закладами з метою підготовки кваліфікованих фахівців шляхом цільового навчання і формування кадрового резерву інженерно-технічних працівників, здатних впроваджувати нову техніку, сучасне технологічне обладнання, освоювати нові автоматизовані системи управління технологічними процесами на підприємствах водопостачання та водовідведення, де відбуваються процеси з оброблення осадів стічних вод від комунальних очисних споруд.

3.2.11. Управління відходами, що біологічно розкладаються

Відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», для вдосконалення підготовки відходів до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню.

Закон України «Про альтернативні джерела енергії» - визначає правові, економічні, екологічні та організаційні засади використання альтернативних джерел енергії (біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів) та сприяння у розширенні їх використання у паливно-енергетичному комплексі. Регулювання питання встановлення «зеленого тарифу».

Наказом Міністерством розвитку громад та територій України від 27.07.2023 № 489 «Про затвердження Правил компостування біовідходів їх утворювачами на присадибних, дачних і садових ділянках» (далі - Правила) до біовідходів відносять:

- змішані органічні відходи;
- скошена трава, листя, сіно, солома; рослинні відходи, квіти;
- деревна кора, деревина, обрізки дерев і кущів, відходи від оброблення деревини (тирса, стружка тощо), які не були оброблені хімічними речовинами;
- крупи, фрукти та фруктові соки, овочі, варення; листя чаю, гуща та зерна кави, харчові спеції;
- прострочені продукти харчування (продукти рослинного походження);
- харчові відходи (окремо зібрані біовідходи);
- корм для тварин;
- насіння, відходи від олійних культур (осад від миття, очищення, лущення, центрифугування тощо), ячменю, хмелю, які не були оброблені біологічними або хімічними реагентами;
- ціле та подрібнене зерно;

- підводні рослини, водорості;
- паперова та картонна упаковки для продуктів харчування та кормів для тварин.

Правила визначають умови та вимоги до компостування та включають рекомендовані норми компосту для поліпшення якості грунтів та їх підживлення.

Статтею 31 Закону України «Про управління відходами» для утворювачів відходів визначено право самостійно шляхом компостування обробляти біовідходи на присадибних, дачних і садових ділянках згідно з Правилами компостування біовідходів в Україні затверджених наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13 червня 2023 року № 489, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 липня 2023 року.

Відповідно до Правил компостування біовідходів в Україні утворювачі біовідходів самостійно організовують їх компостування на присадибних, дачних і садових ділянках з метою отримання компосту та його використання для власних потреб або передають їх на пункти компостування.

Пункти компостування утворюються за рішенням керівних органів дачних або садівничих кооперативів (товариств) з метою організації централізованого компостування біовідходів, що утворилися на загальних територіях таких кооперативів (товариств) з метою отримання компосту та його використання для благоустрою їх територій.

Пункти компостування, утворені керівними органами дачних або садівничих кооперативів (товариств) мають відповідати вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища та про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Мінімізація навантаження на довкілля, пов 'язаного з відходами

Для зменшення шкоди, яку завдають відходи, що піддаються біологічному розкладу, необхідно впроваджувати ефективні методи екологічного управління відходами що піддаються біологічному розкладу. Одним з таких методів є компостування, яке дозволяє перетворити органічні відходи на цінний ресурс - добриво. Компостування може здійснюватися як на індивідуальному рівні, так і на промислових підприємствах, що спеціалізуються на переробленні органічних відходів.

Також важливо впроваджувати роздільне збирання відходів, що піддаються біологічному розкладу, що дозволить зменшити кількість змішаних відходів і полегшить процес їх перероблення. Для цього необхідно забезпечити відповідне інформування населення про важливість роздільного збирання і надати доступ до контейнерів для органічних відходів.

Інформаційне забезпечення

Доступ до інформації про оброблення відходів, можливості повторного використання та технології управління ними. Платформи для обміну знаннями

між фермерами, лісовими господарствами, підприємствами харчової промисловості та іншими зацікавленими сторонами.

Проведення тренінгів для підприємців, фермерів та працівників галузей, пов'язаних з відходами, для підвищення рівня обізнаності щодо екологічних стандартів та технологій управління відходами. Консультації щодо впровадження ефективних методів оброблення відходів та їх вторинного використання.

3.3. Інструменти забезпечення виконання МПУВ

Реалізація місцевого плану здійснюється шляхом безпосереднього здійснення окремих запланованих заходів, включення заходів до місцевих програм і подальшого їх виконання, а також урахування запланованої діяльності в інших документах державного планування (містобудівній документації, стратегіях, програмах тощо).

Реалізація місцевого плану управління відходами вимагає спільного у Звягельському кластері управління відходами. Між усіма громадами даного кластеру доцільно укласти угоду про співробітництво територіальних громад, в якій будуть викладені права, обов'язки та всі умови для спільного використання регіональної інфраструктури управління відходами.

Управління відходами на території Звягельської МТГ здійснюватиметься відповідно цілей та цільових показників. МПУВ відповідно РПУВ включає завдання та заходи щодо створення та розвитку інституційної структури системи управління відходами, а також стосовно управління окремими потоками відходів.

3.4. Фінансово-економічне забезпечення управління відходами

Стале функціонування системи управління відходами потребує покриття витрат на вдосконалення системи управління відходами та підтримання її функціонування для кожного з потоків відходів.

В цілому в якості джерел фінансування діяльності в сфері управління відходами розглядаються:

1. Кошти місцевих бюджетів: фонд охорони навколишнього природного середовища сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об’єднаних територіальних громад; інші кошти сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об’єднаних територіальних громад.
2. Кошти бюджету області: фонд охорони навколишнього природного середовища бюджету області; інші кошти бюджету області.
3. Кошти державного бюджету: державний фонд охорони навколишнього природного середовища; державний фонд регіонального розвитку; інші кошти державного бюджету.
4. Власні кошти суб’єктів господарювання.
5. Інвестиційні кошти.
6. Кредити.

7. Надходження за надані послуги та реалізовану продукцію.
8. Фінансування за принципом розширеної відповідальності виробника.

Фінансування кожного з видів діяльності за різними потоками відходів має свою специфіку. Основою фінансування заходів з реалізації МПУВ є фонди ОНПС місцевих бюджетів. Поповнення фондів складається з екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності.

Фінансове забезпечення у сфері управління побутовими відходами

Фінансове забезпечення діяльності у сфері управління побутовими відходами включають покриття витрат на:

створення, вдосконалення та підтримання функціонування системи управління відходами на рівні громади (інституційні і організаційні аспекти);

забезпечення надання послуг у сфері управління побутовими відходами:

покриття капітальних витрат;

покриття поточних витрат;

створення та експлуатація інфраструктурних об'єктів оброблення відходів;

будівництво та облаштування регіональних полігонів для відходів, що не є небезпечними;

припинення експлуатації/закриття та рекультивація звалищ побутових відходів, які не відповідають встановленим вимогам;

проведення інформаційно-просвітницької діяльності.

Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року передбачено створення центрів із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання (насамперед відходів електричного та електронного обладнання). Регіональним планом передбачено створення 76 таких центрів, у м. Звягель -1 та у громаді -1. З метою уніфікації рішень та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів фінансування розроблення концепції функціонування центрів із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання передбачається з місцевого бюджету.

Створення інших об'єктів інфраструктури збирання відходів (наприклад, об'єктів оброблення великогабаритних відходів) здійснюється за рахунок місцевих бюджетів та коштів суб'єктів господарювання, що будуть здійснювати управління пунктами роздільного збирання побутових відходів. За загальними принципами можна залучати додаткові джерела співфінансування.

Фінансування розширення та оновлення матеріально-технічної бази (парк спецавтотранспорту, придбання контейнерів) здійснюється за рахунок надавачів послуг у сфері управління побутовими відходами і покриваються за рахунок включення в тарифи на послуги відповідної амортизаційної складової.

Надавачі послуг для фінансування зазначених витрат можуть використовувати такі інструменти фінансування, як лізинг, займи тощо. Якщо

надавачем послуг є комунальне підприємство (у разі прийняття рішення про створення комунального підприємства – адміністратора послуги з управління побутовими відходами), у фінансуванні зазначених витрат можуть бути залучені бюджетні кошти. У Житомирській області доцільно розглядати питання про залучення коштів міжнародних організацій.

Так як Звягельська міська територіальна громада входить до Звягельського кластеру, де передбачається спільне з іншими територіальними громадами використання регіональної інфраструктури управління відходами, доцільно розглянути питання співфінансування інфраструктури, зокрема й будівництва ІІ та ІІІ черг полігону ТПВ м. Звягель, а також стіттєпереробного підприємства, яке включатиме сміттєсортувальну лінію та компостування, що знизить фінансове навантаження на бюджет окремої Звягельської міської територіальної громади.

Згідно РПУВ, для оцінки фінансової спроможності місцевих бюджетів прийнято, що на реалізацію Регіонального плану може виділятися не більше 50% надходжень до фондів ОНПС місцевих бюджетів, оскільки в області є потреба у фінансуванні й інших природоохоронних заходів. Тобто з фондів ОНПС місцевих бюджетів - сумарно 13777,72 тис. грн на рік:

з обласного фонду ОНПС – до 9898,25 тис. грн на рік;

з фондів ОНПС сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів територіальних громад – до 3879,47 тис. грн на рік.

Оскільки на реалізацію Регіонального плану можуть виділятися кошти з місцевих бюджетів, що не належить до фондів ОНПС, фінансову спроможність такого джерела фінансування оціночно прийнято в обсязі 30% від обсягів фінансування з фондів ОНПС, що складає 4133,32 тис. грн на рік.

Потреба у фінансуванні заходів Регіонального плану складає орієнтовно 3 424 250,00 тис. грн, таблиця 3.4.1. Водночас величина необхідного фінансування окремих заходів буде уточнюватися або додатково визначатися під час реалізації Регіонального плану.

Таблиця 3.4.1 Загальна потреба у фінансуванні заходів Регіонального плану

№	Найменування витрат	Кількість одиниць	Потреба у фінансуванні, тис грн
1	2	3	4
	Усього за Регіональним планом		**3 424 250,00**
1	**Створення та розвиток інституційної структури регіональної системи управління відходами**		
1.1	Забезпечення реалізації Регіонального плану	66 громад	10000,00

1.2	Зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами	10 заходів	500,00
1.3	Вдосконалення системи інформаційного забезпечення управління відходами	10 заходів	500,00
1.4	Підвищення обізнаності населення щодо управління відходами	10 заходів	500,00
2	**Управління побутовими відходами**		
2.1	Вдосконалення та підтримання регіональної системи управління побутовими відходами		2000,00
2.2	Розвиток інфраструктури збирання та перевезення побутових відходів	Спецтехніка - 64 Контейнери - 28718	129500,00
2.3	Розвиток інфраструктури відновлення побутових відходів	6 сміттєсортувальних ліній та компостування	700000,00
2.3.1	Розроблення проєктно-кошторисної документації на реконструкцію діючих полігонів для відходів, що не є небезпечними з можливістю створення окремих карт для видалення інертних чи небезпечних відходів або інших об'єктів оброблення відходів	6	120000,00
2.3.2	Реконструкція/модернізація діючих полігонів для відходів, що не є небезпечними з можливістю створення окремих карт для видалення інертних чи небезпечних відходів або інших об'єктів оброблення відходів	6	602000,00
2.4	Розвиток інфраструктури видалення побутових відходів	6 полігонів	600000,00
2.5	Створення пунктів роздільного збирання відходів	76	55000,00
2.6	Створення пунктів роздільного збирання відходів для повторного використання, які були в ужитку	76	55000,00
2.7	Центри збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання	76	55000,00
2.8	Облаштування сміттєперевантажувальних станцій	66	750000,00
2.9.1	Розроблення проєктів рекультивації та догляду після припинення експлуатації місць розміщення побутових відходів (сміттєзвалищ),експлуатація яких повинна бути припинена	685	34250,00
2.9.2	Закриття та проведення рекультивації паспортизованих сміттєзвалищ	685	54500,00
3	**Управління небезпечними відходами**		
3.1	Тарування, вивезення та знешкодження накопичених непридатних до використання ХЗЗР	409,7738 тонн	65500,00
4	**Управління відходами промисловості**		

4.1	Створення інфраструктури для оброблення відходів промисловості	-	1000,00
5	**Відходи видобувної промисловості**		
5.1	Створення інфраструктури для оброблення відходів видобувної промисловості	1 підприємство	1000,00
6	**Управління відходами будівництва та знесення**		
6.1.	Підготовка до повторного використання, рециклінгу іншого матеріального відновлення відходів будівництва і знесення	-	Не потребує фінансування
7	**Управління відходами що утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків**	-	600,00
8	**Відходи сільського господарства**		
8.1	Створення інфраструктури для управління відходами рослинного походження	-	Не потребує фінансування
8.2	Створення інфраструктури для управління відходами тваринного походження	-	Не потребує фінансування
	Відходи від продукції,на яку поширюється розширена відповідальність виробника (після сформованої державної політики)		
9	**Відходи упаковки**		
9.1	Створення інфраструктури для управління відходами упаковки	-	Буде визначено після прийняття відповідного законодавства
10	**Відходи електричного та електронного обладнання**		
10.1	Створення інфраструктури у сфері управління відходами електричного та електронного обладнання	-	60000,00
11	**Відходи батарей та акумуляторів**		
11.1	Створення інфраструктури у сфері управління відходами батарей та акумуляторів	-	60000,00
12	**Транспортні засоби, зняті з експлуатації**		
12.1	Створення інфраструктури для збирання, зберігання, розбирання, транспортних засобів, зняти з експлуатації, повторного використання та відновлення відходів, що утворилися після розбирання транспортних засобів, знятих з	-	Буде визначено після прийняття відповідного законодавства
	експлуатації		
13.	**Відходи мастил (олив) та шин**		
13.1	Створення інфраструктури у сфері управління відходами мастил (олив) та шин	-	2400,00
14	**Осад стічних вод**		
14.1	Створення інфраструктури у сфері управління відходами осаду стічних вод	-	65000,00

Джерело: РПУВ

Плановий розподіл обсягів фінансування РПУВ за джерелами фінансування наведений у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2. Плановий розподіл обсягів фінансування за джерелами фінансування

Показник	2024	2025	2026	2027-2028	2029-2034
1	2	3	4	5	6
Потреба у фінансуванні заходів Регіонального плану, тис. грн	**139235,0**	**117415,0**	**213365,0**	**364115,0**	**93625,0**
бюджети громад, тис. грн	62135,0	83435,0	91385,0	120100,0	50005,0
обласний бюджет, тис. грн	1300,0	8078,0	1130,0	2315,0	2420,0
державний бюджет, тис. грн	28350,0		52500,0	105000,0	12000,0
інше, тис. грн	47450,0	25902,0	68350,0	136700,0	29200,0

Джерело: РПУВ

Ураховуючи воєнний стан в країні, величина необхідного фінансування заходів МПУВ уточнюватиметься на момент реалізації заходів плану управління відходами, з можливістю співфінансування інших громад, що входять до кластеру.

Фінансове забезпечення у сфері управління небезпечними відходами

Фінансування системи управління небезпечними відходами у складі побутових відходів здійснюється на загальних принципах управління побутовими відходами.

Фінансування управління небезпечними відходами суб'єктів господарювання здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

Фінансове забезпечення у сфері управління промисловими відходами

Фінансування управління промисловими відходами здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

Фінансове забезпечення у сфері управління відходами будівництва та знесення

Фінансування управління відходами будівництва та знесення здійснюється відповідними користувачами земельних ділянок за власний рахунок.

Фінансове забезпечення у сфері управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами

Поточні витрати на управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами фінансуються відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення окремих відходів.

Фінансове забезпечення у сфері управління відходами упаковки

Управління відходами упаковки фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення відходів упаковки.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника з'явиться додаткове джерело фінансування.

Фінансове забезпечення у сфері управління відходами електричного та електронного обладнання

Управління відходами електричного та електронного обладнання фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення відходів.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника може з'явитися додаткове джерело фінансування.

Фінансове забезпечення у сфері управління відпрацьованими батареями та акумуляторами

Управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення відходів.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника може з'явитися додаткове джерело фінансування.

Фінансове забезпечення у сфері управління медичними відходами

Поточні витрати на управління медичними відходами фінансуються відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів оброблення окремих відходів (ресурсоцінних).

Фінансове забезпечення у сфері
управління транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився

Фінансування діяльності з управління транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився, здійснюються підприємствами, які ведуть таку діяльність.

Фінансове забезпечення у сфері
управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд

Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок та коштів місцевих бюджетів.

Фінансове забезпечення у сфері
управління відходами, що біологічно розкладаються

Фінансування управління відходами, що біологічно розкладаються здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

3.5 План заходів МПУВ

Місцевий план управління відходами у Звягельській міській територіальній громаді визначає головні напрями розвитку сфери управління відходами громади до 2034 року з урахуванням Регіонального плану управління відходами, європейських підходів, що базуються на положеннях директив ЄС.

Місцевий план спрямований на поліпшення стану благоустрою населених пунктів громади, охорони навколишнього природного середовища, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, створення умов для залучення інвестиційних та кредитних ресурсів, міжнародної та технічної допомоги.

Реалізація Місцевого плану здійснюється шляхом безпосереднього здійснення окремих запланованих заходів, включення заходів до місцевих програм і подальшого їх виконання, а також урахування запланованої діяльності в інших документах державного планування (містобудівній документації, стратегіях, програмах тощо).

План заходів з реалізації Місцевого плану управління відходами Звягельської міської територіальної громади відповідно до Регіонального плану управління відходами Житомирської області до 2034 роки наведено у таблиці 16 Додатку 1.

РОЗДІЛ IV. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВОГО ПЛАНУ

Моніторинг є процесом регулярного збору ключових кількісних даних для визначення прогресу в досягненні встановлених цільових показників та попередженні небажаних результатів, відставання тощо. Моніторинг здійснюється за принципами достовірності, добросовісності, відповідності та актуальності інформації та обов'язкового врахування.

У процесі виконання місцевого плану орган місцевого самоврядування:

- проводить моніторинг виконання місцевого плану;
- подає заінтересованим органам щороку до 1 березня наступного періоду інформацію про хід виконання місцевого плану в частині досягнення локалізованих цільових показників місцевого плану та розміщує таку інформацію на своєму офіційному веб-сайті.

Моніторинг реалізації МПУВ проводиться за визначеними індикаторами.

Індикатори виконання заходів враховують цільові показники, які встановлені «Національною стратегією управління відходами до 2030 року», «Національним планом управління відходами в Україні до 2033 року» та «Регіональним планом управління відходами у Житомирській області до 2034 року».

Як зазначено у РПУВ і перенесено до МПУВ ефективність впровадження МПУВ здійснюється за такими показниками:

кількість та площа рекультивованих місць розміщення відходів, одиниць/га;

кількість, площа та потужність полігонів за класами, які відповідають вимогам Закону України «Про управління відходами», одиниць/ га / тис. тонн на рік;

кількість і площа місць розміщення відходів (полігонів, звалищ), які не відповідають вимогам Закону України «Про управління відходами», одиниць/га;

кількість та потужність об’єктів оброблення відходів за окремими технологіями оброблення, одиниць/ тис. тонн на рік;

обсяг відходів, на які поширюється розширена відповідальність виробника, введених в обіг, тис. тонн на рік.

Індикаторами, які застосовуються до кожного потоку відходів, зазначених у МПУВ, є:

обсяг відходів, що утворюються, тис. тонн;

обсяг утворених відходів щодо яких здійснено операції з рециклінгу, тис. тонн;

обсяг утворених відходів щодо яких здійснено операції з відновлення, тис. тонн;

обсяг утворених відходів щодо яких здійснено операції з відновлення (спалювання з отриманням енергії), тис. тонн;

обсяг утворених відходів щодо яких здійснено операції із захоронення,

тис. тонн;

обсяг утворених відходів, щодо яких здійснено інші операції з видалення, тис. тонн;

обсяг продукції, яка оголошена як побічний продукт, тис. тонн;

обсяг утворених відходів щодо яких оголошено припинення статусу відходів, тис.

обсяг утворених відходів щодо яких здійснено операції з видалення без попереднього оброблення, тис тонн.

Індикаторами, які застосовуються до побутових відходів, є:

охоплення населення послугами з управління побутовими відходами, відсотки від загальної кількості населення;

охоплення населення роздільним збиранням побутових відходів, відсотки;

кількість пунктів роздільного збирання побутових відходів (окремо стаціонарних та мобільних), одиниці.

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснюють оцінку ефективності виконання місцевого плану та оприлюднюють її результати на своїх офіційних веб-сайтах до 1 березня року, що настає за звітним періодом.

Цільові показники, завдання та заходи МПУВ за якими здійснюється моніторинг наведено у Додатку 1 (таблиця 15, таблиця 16).

РОЗДІЛ V. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) здійснюється в обсягах, за змістом та структурою визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування (стаття 3 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється за етапами (пункт 1 статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»): 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки; 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку; 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 цього Закону, транскордонних консультацій у порядку, передбаченому статтею 14 цього Закону; 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій; 5) інформування про затвердження документа державного планування; 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, проведених згідно із статтями 12 та 13 цього Закону, а також результати транскордонних консультацій, проведених відповідно до статті 14 цього Закону, обов'язково враховуються в документі державного планування (пункт 2 статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Замовник забезпечує складання звіту про стратегічну екологічну оцінку після врахування зауважень і пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та наданих органами, зазначеними у статтях 6-8 цього Закону (пункт 1 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування …(пункт 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

«Місцевий план управління відходами Звягельської міської територіальної громади» є документом державного планування місцевого рівня для якої відповідно до пункту 1 статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» проводиться стратегічна екологічна оцінка (СЕО).

Результати громадського обговорення проекту ДДП та Звіту про СЕО проекту ДДП будуть встановлені в процесі СЕО.

Результати консультацій по проекту ДДП та Звіту про СЕО проекту ДДП будуть встановлені в процесі СЕО.

РОЗДІЛ VI. ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
2. Закон України «Про управління відходами».
3. Закон України «Про благоустрій населених пунктів».
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
5. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
6. Закон України «Про засади державної регіональної політики».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 р. №1065 «Про Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема».
8. Постанова від 05.12.2023 № 1278 Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.
9. «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року № 820-р.
10. «Національний план управління відходами до 2033 року» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 року № 117-р.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 року № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».
12. Методичні рекомендації з розроблення місцевих планів управління відходами, затверджені наказом № 288 Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2024.
13. Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 16.02.2010 року №39 «Про затвердження Методичних рекомендацій з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів.
14. Правила експлуатації полігонів побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 № 435.
15. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.05.2012 року №196 «Про затвердження Правил експлуатації об’єктів поводження з побутовими відходами».
16. Методика роздільного збирання побутових відходів, затверджена наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13.12.2023 № 1130.
17. Правила компостування біовідходів їх утворювачами на присадибних, дачних і садових ділянках, затверджені наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13.06.2023 № 489.

18. ДСТУ 8392:2015 «Колісні транспортні засоби. Засоби транспортні спеціально обладнані для перевезення побутових відходів. Загальні технічні умови».

19. ДСТУ 8476:2015 «Контейнери для побутових відходів. Загальні технічні вимоги».

20. ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків.

21. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій.

22. Державні санітарні норми та правил «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів», затверджені наказом Міністерством охорони здоров'я 31.10.2024 за № 1827.

23. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України 13 грудня 2023 року № 1130 «Про затвердження Методики роздільного збирання побутових відходів».

24. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства України від 30.08.2013 р. № 423 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів

25. «Регіональний план управління відходами у Житомирській області до 2034 року».

ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця 1. Дані щодо управління відходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Види відходів	Одиниці виміру	Параметри управління відходами					
			Утворення відходів	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	Ввезення відходів на територію територіальної громади	Вивезення відходів за межі територіальної громади	Відновлення відходів	Видалення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Побутові відходи **	т	14808	14808	-	-	-	14808
2	Небезпечні відходи	т	0,447	-*	-*	-*	-*	-*
3	Відходи промисловості	т	76,469	-*	-*	-*	-*	-*
4	Рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи	т	969,875	-	-	-	714	-*
5	Відходи упаковки	т	12,618	-*	-*	-*	-*	-*
6	Відходи електричного та електронного обладнання	т	-	-*	-*	-*	-*	-*
7	Відходи батарей і акумуляторів	т	0,517	-*	-*	-*	-*	-*
8	Медичні відходи	т	8,75	-*	-*	-*	-*	-*

9	Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився	т	3,411	-*	-*	-*	-*	-*
10	Осади стічних вод від комунальних очисних споруд	т	40,656	37,586	-	-	-	37,586
11	Відходи, що біологічно*** Розкладаються	т	148	148	-	-	148	-
	Усього		16068,843	52,394			862	52,394

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

* - дані відсутні

**- показники по побутових відходах наведено по звіту 1-ТПВ

***- дані КП ЗМР «Звягельсервіс

Таблиця 2. Дані щодо управління побутовими відходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	14111,25	14529	14709	14182	14808
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	14111,25	14529	14709	14182	14808
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	14111,25	14529	14709	14182	14808

**показники наведені по звіту 1-ТПВ*

Таблиця 3. Прогноз щодо управління побутовими відходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік Назва об'єктів та показники управління	Одиниці виміру	2026 рік	2030 рік	2034 рік
1	2	3	4	5	6
1	Утворення відходів	т	19853	19056,8	18319
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	19853	19056,8	18319
3	Ввезення відходів на територію територіальної Громади	т	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-
6	Видалення відходів	т	19853	19056,8	18319

Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 річна норма утворення ТПВ (в середньому по населеному пункту з урахуванням організацій та установ, маятникової міграції населення) становить 300-350 кг. Для розрахунку прийнято утворення на 1 особу 350 кг відходів.

Дані є розрахунковим та значно перевищують фактичні показники.

Таблиця 4. Дані щодо управління небезпечними відходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	46	13,2	3,6	0,447
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)
Головне управління статистики у Житомирській області (https://www.zt.ukrstat.gov.ua)

Таблиця 5. Дані щодо управління відходами промисловості на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	76,469
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 6. Дані щодо управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	921,17
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	714
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 7. Дані щодо управління відходами упаковки на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	12,618
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 8 Дані щодо управління відходами електричного та електронного обладнання на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	-
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 9. Дані щодо управління відходами батарей і акумуляторів на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	0,517
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 10. Дані щодо управління медичними відходами на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	8,75
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 11. Дані щодо управління транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	3,411
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 12. Дані щодо управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	40,656
2	Збирання та перевезення відходів на об’єкти управління відходами	т	-	-	-	-	37,586
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	-
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	37,586

Джерела інформації: Держстат (https://stat.gov.ua/uk/explorer)

Таблиця 13. Дані щодо управління відходами, що біологічно розкладаються на території Звягельської міської територіальної громади

№	Рік / Показники	Одиниці виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Утворення відходів	т	-	-	-	-	148
2	Збирання та перевезення відходів на об'єкти управління відходами	т	-	-	-	-	-
3	Ввезення відходів на територію територіальної громади	т	-	-	-	-	-
4	Вивезення відходів за межі територіальної громади	т	-	-	-	-	-
5	Відновлення відходів	т	-	-	-	-	148
6	Видалення відходів	т	-	-	-	-	-

Джерела інформації: КП ЗМР «Звягельсервіс»

Таблиця 14. Об'єкти управління відходів

№	Найменування об'єкту	Кількість	Відповідність РПУВ
1	2	3	4
1	Об'єкти управління побутовими відходами		
1.1	Пункти роздільного збирання побутових відходів		
	Діючі		
	Будуються		
	Закриті		
1.2	Сміттеперевантажувальні станції		
	Діючі		
	Будуються		
	Закриті		
1.3	Сміттєсортувальні станції		
	Діючі		
	Будуються		
	Закриті		
1.4	Об'єкти перероблення відходів		
	Діючі		
	Будуються		
	Закриті		
1.5	Об'єкти біологічного оброблення відходів (компостування)		
	Діючі		
	Будуються		
	Закриті		
1.6	Місця розміщення відходів (у т.ч. полігони та звалища)		
	Діючі	3	1
	Будуються		
	Закриті		
2	Об'єкти управління небезпечними відходами		
3	Об'єкти управління відходами промисловості		
4	Об'єкти управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходами		

Таблиця 15. Цілі та цільові показники МПУВ відповідно до РПУВ

№	Цілі	Цільові показники	Фактичне значення	Значення цільових показників МПУВ згідно РПУВ		
			2025 р.	2026 – 2027 рр.	2028 – 2030 рр.	2031-2034 рр.
1	2	3	4	5	6	7
1	Удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері управління відходами	Розроблення місцевого плану управління відходами, планів підприємств, установ та організацій, відсотків	-	100	100	100
2	Впровадження економічних інструментів для удосконалення сфери управління відходами	Стимулювання запобігання та зведення до мінімуму утворення відходів, повторне використання, відновлення, зокрема рециклінг відходів	-	15	20	25
		Будівництво інфраструктури управління відходами та впровадження іноваційних технологій, що передбачає для кожного потоку відходів розроблення заходів із управління відходами згідно із п’ятирівневою ієрархією відходів та створення інфраструктури збирання, зберігання, відновлення та видалення побутових відходів на основі регіонального (кластерного) підходу:				
		Стимулювання щодо зменшення кількості утворення побутових відходів на одну особу, кг на рік	-	310,0	275,0	240,5
		Управління відходами упаковки	Цільові показники з управління відходами упаковки визначаються законодавством про упаковку та відходи упаковки і будуть впроваджені після прийняття Закону України			30

			«Про упаковку та відходи упаковки»	
		Управління відходами батарей та акумуляторів	Цільові показники з управління відходами батарей та акумуляторів визначаються законодавством про батареї та акумулятори і будуть впровадженні після прийняття законодавства про батареї, акумулятори та відходи батарей та акумуляторів	
		Управління відходами електричного та електронного обладнання	Цільові показники з управління (збирання, підготовка до повторного використання, рециклінг та відновлення) відходами електричного та	
			електронного обладнання визначаються законодавством про відходи електричного та електронного обладнання та будуть впроваджені після прийняття закону про електричне та електронне обладнання, відходи електричного та електронного обладнання, який встановлюватиме розширену відповідальність виробника для відходів електричного та електронного обладнання	
		Управління відходами транспортних засобів, знятих з експлуатації	Цільові показники щодо повторного використання, рециклінгу та відновлення відходів транспортних засобів, знятих з експлуатації, визначаються відповідним законодавством та будуть впроваджені після прийняття закону про управління транспортними засобами, знятими з обліку, який встановлюватиме розширену відповідальність виробника для відходів транспортних засобів, знятих з експлуатації	
		Управління відходами мастил (олив)	Цільові показники з управління (рециклінгу та відновлення) відходами мастил (олив) визначаються відповідним законодавством та будуть впроваджені після прийняття відповідного закону з управління відходами мастил (олив), який встановлюватиме розширену відповідальність виробника для відходів мастил (олив).	

		Управління відходами шин	Цільові показники з управління (рециклінгу та відновлення) відходами шин визначаються відповідним законодавством та будуть впроваджені після прийняття закону про управління транспортними засобами, знятими з обліку, який встановлюватиме розширену відповідальність виробника для відходів шин			
		Управління відходами будівництва та знесення	Цільові показники з управління (рециклінгу та відновлення) відходами будівництва та знесення будуть впроваджені після прийняття відповідного акту Кабінету Міністрів України щодо управління відходами будівництва та знесення			70
3	Удосконалення інституційної структури та зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами	Підвищено рівень обізнаності населення щодо управління відходами, відсотків	-	25	40	90
		Зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами, відсотків	-	55	70	90
		Приведено об'єкти оброблення та видалення відходів у відповідність до встановлених законодавством вимог, відсотків	-	15	70	100
		Організація діяльності з управління за видами відходів, відсотків	20	25	70	100
		Зменшення загального обсягу відходів, що захоронюються, відсотків	76	76	70	50
		Припинено експлуатацію/закрито та рекультивовано об'єкти оброблення та видалення відходів, які не відповідають встановленим вимогам, відсотків до потреби	-	5	50	80
4	Забезпечення розбудови та модернізації/реконструкції інфраструктури управління відходами	Управління побутовими відходами				
		Охоплено населені пункти послугами з управління побутовими відходами, %				
		з них:				
		Міське населення, %	76	76	80	85
		Сільське населення, %	30	30	50	85

		Збільшено рівень підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів, %	-	10	20	25
		Приведено об'єкти оброблення та видалення відходів у відповідність до встановлених законодавством вимог, відсотків	-	10	40	90
		Припинено експлуатацію/закрито та рекультивовано об'єкти оброблення та видалення відходів, які не відповідають встановленим вимогам, відсотків до потреби	-	59	100	-
		Впровадження у населених пунктах системи роздільного збирання побутових відходів, відсотків	-	15	25	35
		Зменшення захоронення біовідходів, які утворюються у складі побутових відходів		На 10 % від обсягу біовідходів	На 10 % від обсягу біовідходів	На 15 % від обсягу біовідходів
		Управління промисловими відходами				
		Розроблення та затвердження планів управління відходами видобувної промисловості, одиниць	-	-	-	1
		Проведення комплексних досліджень та впровадження існуючих напрацювань і найкращих доступних технологій управління відходами, одиниць	-	-	-	1
		Забезпечено екологічно безпечне функціонування місць видалення промислових відходів, в тому числі і від каменеобробки	-	-	-	1
		Управління відходами будівництва та знесення				
		Підготовка до повторного використання, рециклінгу та інше відновлення матеріалів відходів будівництва та знесення, що не є небезпечними, відсотків	-	-	65	70
		Створення інфраструктури для оброблення відходів руйнування, одиниць	0	0	1	1

		Управління медичними відходами				
		Охоплення медичних закладів збором, транспортуванням, знезараженням та подальшим вивезенням на оброблення медичних відходів, відсотків	25	25	100	100
		Укладення договорів медичними закладами з суб'єктами господарювання, що мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, відсотків	25	25	85	100
		Управління небезпечними відходами з інших джерел				
		Створено базу даних щодо утворення відпрацьованих нафтопродуктів та управління ними	-	1	-	1
		Охоплення населення пунктами збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів, %	0	10	85	100
		Очищено та реабілітовано земельні ділянки, забруднені непридатними до застосування ХЗЗР, відсотків до площ	-	-	-	100
		Управління знятими з експлуатації транспортними засобами				
		Для цього потоку відходів цільові показники будуть визначатися після прийняття законодавства про розширену відповідальність виробника, відсотків	-	-	-	*
		Створення переліку суб'єктів господарювання, які здійснюють на території області збір, сортування, переробку транспортних засобів, строк експлуатації яких закінчився, одиниць	-	-	-	1
		Створення інфраструктури збору сортування та переробки даних відходів, одиниць	-	-	-	1
		Управління відходами, що біологічно розкладаються, з інших джерел				
		Управління відходами сільського господарства				

		Запровадження повторного використання відходів сільського господарства, відсотків до загального обсягу	-	30	90	100
		Організація компостування зелених відходів з громадських парків та озеленених територій, кількість місць компостування у відсотках від потреби	5	30	100	100
		Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд				
		Збільшення повторного використання осадів стічних вод від комунальних очисних споруд, відсотків до загального обсягу	-	10	40	60
5	Підвищення обізнаності населення щодо управління відходами	проведення кампанії з підвищення обізнаності населення з управління відходами, кількість заходів	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи
		проведення навчання підвищення знань працівників у сфері управління відходами, кількість заходів	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи	Щороку по 4 заходи
		залучення мешканців до екологічних акцій, толок, прибирання територій, кількість заходів	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи
		проведення заходів з підвищення обізнаності з управління відходами у закладах загальної середньої та дошкільної освіти, кількість заходів	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи	Щороку по 1-2 заходи

* Цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу та відновлення відходів транспортних засобів, знятих з експлуатації будуть впроваджені після прийняття закону про управління транспортними засобами, знятими з обліку, який встановлюватиме розширену відповідальність виробника для відходів транспортних засобів, зняти з експлуатації.

** Цільові показники, встановлені Національним планом управління відходами, а саме: «Співвідношення спожитих фізичних обсягів природних ресурсів, утворених відходів та викидів забруднюючих речовин до обсягу валового внутрішнього продукту, % до рівня 2015 року» та «Обсяг утворених відходів від усіх видів економічної діяльності на одиницю валового внутрішнього продукту, розраховану на основі паритету купівельної спроможності 2011 року, кг на 1000 дол. США», не перенесені до РПУВ, а також відповідно до МПУВ.

Таблиця 16. ПЛАН ЗАВДАНЬ ТА ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ МПУВ ВІДПОВІДНО ДО РПУВ

Нумерація, найменування завдань та заходів відповідає нумерації, найменуванню завдань та заходів Національному плану	Обсяг фінансування, тис. грн	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Індикатори виконання	Джерела фінансування
1. Удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС					
Затвердження місцевого планів управління відходами	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	Протягом року з дня набрання чинності Регіональним планом управління відходами	Затверджено місцеві плани управління відходами	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
2.Зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами					
Розроблення та впровадження програм підвищення кваліфікації, проведення тренінгів/семінарів для працівників органів виконавчої влади та суб'єктів господарювання з управління відходами	*	Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент	2026-2034	Проведено тренінги /семінари	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

		регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби у Житомирській області (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)			
3. Удосконалення інституційної структури у сфері управління відходами					
Проведення оцінки існуючої інституційної та адміністративної спроможності щодо впровадження законодавства про управління відходами, в тому числі його функціонального аналізу	*	Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської	2026 і 2027 роки	Затверджено та реалізовано плани	У межах фінансування, передбаченого для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, Держекоінспекції, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти

		обласної державної (військової) адміністрації, Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)			фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та виконання планів посилення інституційного та адміністративного потенціалу	*	Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)	2034 рік	Затверджено та реалізовано плани	У межах фінансування, передбаченого для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, Держекоінспекції, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
4. Підвищення обізнаності населення щодо управління відходами					

Проведення кампанії з підвищення обізнаності з управління відходами у шкільних та дошкільних закладах освіти	*	Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, Міністерство освіти і науки України, Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, заклади освіти (за згодою)	2026—2034 роки	Проведено кампанії з підвищення обізнаності з управління відходами у шкільних та дошкільних закладах освіти Розроблено інформаційні матеріали	У межах фінансування, передбаченого для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Сприяння запровадженню системи компостування відходів утворювачами на присадибних, дачних і садових земельних ділянках	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної аграрної політики, Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Запроваджено систему компостування відходів на присадибних, дачних і садових земельних ділянках	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Забезпечення проведення тематичних позакласних заходів щодо управління відходами	*	Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, заклади освіти (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)	2026—2034 роки	Проведено позакласні заходи	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
5. Очищення історичних місць розміщення відходів, зокрема ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ та відходів, власник яких не встановлений					
Проведення інвентаризації історичних місць розміщення відходів, включаючи проведення оцінки ризиків	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2026 і 2027 роки	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення плану поетапної рекультивації історичних місць розміщення відходів залежно від ступеня ризику об'єкта	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за	2027 і 2028 роки	Розроблено план	У межах фінансування, передбаченого для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, Держекоінспекції, місцевих

		згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)			органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Організація рекультивації та ліквідації історично забруднених ділянок та об'єктів залежно від ступеня ризику об'єкта	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2027—2034 роки	Рекультивованих та/або ліквідованих історично забруднених ділянок та об'єктів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Організація з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ та рекультивації місць їх розміщення	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Ліквідовано сміттєзвалища	Кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
6. Формування державної політики у сфері управління побутовими відходами					

Створення ефективної системи збирання та перевезення побутових відходів					
Оновлення матеріально-технічної бази для збирання змішаних побутових відходів та для роздільного збирання побутових відходів, щодо яких не запроваджено розширену відповідальність виробника	*	Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), комунальні підприємства (за згодою), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства	2026—2034 роки	Оновлено матеріально-технічну базу	У межах фінансування, передбаченого для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, за рахунок коштів, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Утворення центрів/мобільних пунктів роздільного збирання та підготовки до повторного використання побутових відходів, для яких не встановлено системи розширеної відповідальності виробника	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою) суб'єкти господарювання (за згодою) комунальні підприємства (за згодою)	2026—2034 роки	Утворено центри/ мобільні пункти	У межах фінансування, передбаченого для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, за рахунок коштів, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Створення інфраструктури для оброблення побутових відходів					
Проведення вишукувальних робіт для визначення місць розташування регіональних полігонів або регіональних об'єктів оброблення побутових відходів на основі попередньо визначених оптимальних «територій охоплення»/кластерів;	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Органи місцевого самоврядування (за згодою),	2026 рік	Визначено місця розміщення регіональних полігонів або регіональних об'єктів оброблення побутових відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Встановлення вагів та пристроїв для зважування та обліку побутових відходів на об'єктах оброблення відходів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2027—2034 роки	Збільшено кількість об'єктів оброблення відходів, на яких встановлено ваги, на 10 відсотків щороку	У межах фінансування, передбаченого для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, за рахунок коштів, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Будівництво об'єктів оброблення побутових відходів (відновлення матеріалів механіко-біологічного оброблення, компостування, термічного оброблення,	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація),	2026—2034 роки	Побудовано об'єкти оброблення відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти

анаеробного оброблення для виробництва біогазу)		Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)			фонду охорони навколишнього природного середовища, «зелені» облігації, кошти суб'єктів господарювання (за згодою), кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Проведення інвентаризації та оцінки ризику існуючих місць розміщення побутових відходів (полігонів, звалищ) із визначенням переліку об'єктів, експлуатація яких повинна бути припинена	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), Суб'єкти господарювання (за згодою),	2026 і 2027 роки	Проведено інвентаризацію, визначено перелік об'єктів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів, приведення у відповідність з вимогами законодавства місць розміщення побутових відходів (полігонів, звалищ)	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026 і 2027 роки	Розроблено та затверджено плани	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Будівництво регіональних полігонів для відходів, що не є небезпечними («Реконструкція та розширення (або будівництво) кластерного полігону твердих побутових відходів м. Звягель на засадах співфінансування громадами, які увійшли до Звягельського кластеру»), із можливістю створення окремих карт полігонів для видалення інертних чи небезпечних відходів або інших об'єктів оброблення відходів	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2025—2034 роки	Побудовано регіональні полігони	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти громад-партнерів (у вигляді міжбюджетних трансфертів на підставі договорів про співробітництво), кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Встановлення сортувальних ліній на полігонах для відходів, що не є небезпечними, для розділення відходів, що біологічно розкладаються, та створення майданчиків для компостування з метою зменшення захоронення біовідходів (на засадах співфінансування громадами, які увійшли до Звягельського кластеру)	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), комунальні підприємства (за згодою)	До 2030 року - на полігонах, які приймають до 100 тонн відходів на день, до 2033 року - на полігонах, які приймають більше 100 тонн відходів на день	Встановлено сортувальні лінії створено майданчики для компостування	У межах фінансування, передбаченого для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти громад-партнерів (у вигляді міжбюджетних трансфертів на підставі договорів про співробітництво), за рахунок коштів, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не

					заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження проєктів рекультивації та догляду після припинення експлуатації місць розміщення побутових відходів (полігонів, звалищ), експлуатація яких повинна бути припинена згідно з переліком об'єктів оброблення відходів за результатами проведеної інвентаризації	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Розроблено та затверджено проєкти рекультивації та догляду місць розміщення побутових відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Поетапне припинення експлуатації місць розміщення побутових відходів (полігонів, звалищ), які не відповідають вимогам законодавства (після будівництва нових полігонів)	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою),	2028—2034 роки	Припинено експлуатацію місць розміщення побутових відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Проведення рекультивації місць розміщення побутових відходів (полігонів, звалищ), які не відповідають встановленим вимогам законодавства, та догляд за ними після припинення експлуатації	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою),	2027—2034 роки	Рекультивовано та/або ліквідовано місця розміщення побутових відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
7. Формування державної політики у сфері управління небезпечними відходами					
Створення інфраструктури для оброблення небезпечних відходів					
Проведення інвентаризації та оцінки ризику місць розміщення небезпечних відходів та об'єктів оброблення небезпечних відходів Визначення переліку об'єктів, експлуатація яких повинна бути припинена, та об'єктів, які будуть приведені у відповідно до вимог законодавства	*		2026 і 2027 роки	Проведено інвентаризацію, зокрема визначено переліки об'єктів, експлуатація яких повинна бути припинена, та об'єктів, які будуть приведені відповідно до вимог законодавства	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів припинення експлуатації, рекультивації існуючих місць розміщення та об'єктів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), власники місць	2028 рік	Затверджено плани припинення експлуатації, рекультивації та догляду місць розміщення та	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого

оброблення небезпечних відходів та догляду за ними після припинення їх експлуатації		розміщення та об'єктів оброблення небезпечних відходів (за згодою), центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації		об'єктів оброблення небезпечних відходів	самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Приведення місць розміщення небезпечних відходів та об'єктів оброблення небезпечних відходів у відповідно до вимог законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), власники місць розміщення та об'єктів оброблення небезпечних відходів (за згодою)	2028—2034 роки	Приведено відповідно до вимог законодавства місця розміщення небезпечних відходів та об'єкти оброблення небезпечних відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Припинення експлуатації або закриття об'єктів оброблення небезпечних відходів, які не відповідають вимогам законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), власники місць розміщення та об'єктів	2028—2034 роки	Припинено експлуатацію об'єктів оброблення небезпечних відходів	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти

		оброблення небезпечних відходів (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)			міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Проведення рекультивації існуючих місць розміщення та об'єктів оброблення небезпечних відходів і догляду після припинення їх експлуатації, які не відповідають вимогам законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), власники місць розміщення та об'єктів оброблення небезпечних відходів (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2028—2034 роки	Рекультивовано місця розміщення небезпечних відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення додаткових об'єктів оброблення небезпечних відходів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), власники місць розміщення та об'єктів оброблення небезпечних відходів (за згодою) Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2027—2034 роки	Створено об'єкти оброблення небезпечних відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
8. Створення інфраструктури для оброблення відходів промисловості					

Проведення інвентаризації та оцінки ризику місць розміщення відходів промисловості та їх об'єктів оброблення; визначення переліку об'єктів, експлуатація яких повинна бути припинена для приведення відповідно до вимог законодавства	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2027 роки	Проведено інвентаризацію та оцінку ризику місць розміщення відходів промисловості та визначено перелік об'єктів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів щодо приведення місць розміщення відходів промисловості та їх об'єктів оброблення відповідно до вимог законодавства	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2027 рік	Затверджено плани та об'єкти оброблення відходів промисловості відповідно до законодавства	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів припинення експлуатації, рекультивації та догляду місць розміщення промислових відходів, об'єктів оброблення промислових відходів, які не відповідають вимогам законодавства	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого	2026 рік	Розроблено та затверджено плани	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

		самоврядування (за згодою), Суб'єкти господарювання (за згодою)			
Приведення існуючих місць розміщення відходів промисловості та об'єктів оброблення відходів промисловості відповідно до встановлених вимог законодавства	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2028—2034 роки	Приведено відповідно до вимог законодавства існуючі місця розміщення відходів промисловості та їх об'єкти оброблення	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Припинення експлуатації (закриття) об'єктів оброблення відходів промисловості, які не відповідають вимогам законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2028—2034 роки	Припинено експлуатацію об'єктів, оброблення відходів промисловості, які не відповідають вимогам законодавства	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Проведення рекультивації та догляду після закриття полігонів та місць розміщення відходів промисловості, які не відповідають вимогам законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2028—2034 роки	Кількість рекультивова-них місць розміщення відходів промисловості	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не

					заборонені законом джерела
Створення додаткових об'єктів оброблення відходів промисловості	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), Суб'єкти господарювання (за згодою)	2027—2034 роки	Створено додаткові об'єкти обробле ня відходів промисловості	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
9. Формування державної політики у сфері управління відходами видобувної промисловості					
Створення інфраструктури для управління відходів видобувної промисловості					

Проведення інвентаризації та оцінки ризику місць розміщення відходів видобувної промисловості; визначення переліку об'єктів для відходів видобувної промисловості, експлуатація яких повинна бути припинена	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою) Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	2026—2027 роки	Проведено інвентаризацію та оцінку ризику місць розміщення відходів промисловості визначено перелік об'єктів для відходів видобувної промисловості	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги
Проведення інвентаризації та обліку покинутих місць розміщення відходів видобувної промисловості, оператор яких невідомий або припинений	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою)	У шестимісячний строк з дня набрання чинності Закону України «Про управління відходами видобувної промисловості»	Проведено інвентаризацію та облік покинутих місць розміщення відходів видобувної промисловості	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів управління відходами видобувної промисловості	*	Суб'єкти господарювання (за згодою)	2026 і 2027 роки	Затверджено плани	Кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Виконання планів щодо приведення об'єктів для відходів видобувної промисловості відповідно до вимог законодавства	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2029—2034 роки	Виконано плани	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти

					міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Виконання планів закриття, рекультивації та утримання об'єктів для відходів видобувної промисловості після їх закриття	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2029—2034 роки	Виконано плани	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
10. Формування державної політики у сфері управління відходами будівництва та знесення					
Створення інфраструктури для оброблення відходів будівництва та знесення, зокрема створення локальних та регіональних об'єктів оброблення відходів будівництва та знесення	*	Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання, що здійснюють будівництво або знесення будівель та інженерних споруд (за згодою)	2026—2034 роки	Створено локальні та регіональні об'єкти оброблення відходів будівництва та знесення	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

11. Формування державної політики у сфері управління відходами, що утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків, шляхом удосконалення системи та створення інфраструктури для управління відходами від руйнувань, зокрема формування мережі локальних та регіональних мобільних установок оброблення відходів від руйнувань	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової)адміністрації (координація), Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	2026—2034 роки	Забезпечено функціонування установок на територіях, що зазнали руйнувань	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
12. Формування державної політики у сфері управління відходами сільського господарства					
Створення інфраструктури для управління відходами рослинного походження					
Створення об'єктів з анаеробного розкладання відходів рослинного походження	*	Суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Створено об'єкти з анаеробного розкладання	У межах фінансування, передбаченого для центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної аграрної політики, Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління

					відходами, кошти суб'єктів господарювання кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення об'єктів для рециклінгу відходів рослинного походження	*	Суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Створено об'єкти рециклінгу відходів рослинного походження	У межах фінансування, передбаченого для Центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної аграрної політики, Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення інфраструктури для управління відходами тваринного походження					
Проведення інвентаризації об'єктів із зберігання, оброблення відходів тваринного походження та тваринних екскрементів для приведення їх кількості та потужностей у відповідно потреб оброблення відходів (зокрема мобільних установок у разі виникнення спалаху інфекційних захворювань);	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), органи місцевого	2026 і 2027 рік	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для Держпродспоживслужби, Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони

		самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)			навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення об'єктів оброблення відходів тваринного походження	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Створено об'єкти оброблення відходів тваринного походження	У межах фінансування, передбаченого для Держпродспоживслужби, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Вдосконалення управління хімічними засобами захисту рослин					
Створення та ведення реєстру місць зберігання непридатних до використання і заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, тари від них, відходів промисловості групи стійких органічних забруднювачів та їх інвентаризація	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Державна	2026—2030 роки	Проведено інвентаризацію та створено реєстр	У межах фінансування, передбаченого для Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, МОЗ, центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної аграрної

		екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)			політики, Держекоінспекції, Держпродспоживслужби, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Здійснення заходів з ліквідації накопичень, непридатних до використання і заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, тари від них, відходів промисловості групи стійких органічних забруднювачів, очищення та реабілітації забруднених ними земельних ділянок	*	Державна екологічна інспекція Поліського округу (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)		Ліквідовано накопичення та очищено забруднені ділянки	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Розроблення та затвердження планів заходів щодо ліквідації накопичень непридатних хімічних засобів захисту рослин, очищення та реабілітації забруднених ними земельних ділянок	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Державна екологічна інспекція Поліського округу (за	2026—2027 роки	Розроблено та затверджено плани заходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

		згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою)			
13. Формування державної політики та створення інфраструктури у сфері управління медичними відходами					
Створення інфраструктури для управління медичними відходами, зокрема проведення інвентаризації об'єктів збирання та оброблення медичних відходів та визначення потреби у збільшенні існуючих потужностей та створенні додаткових об'єктів	*	Департамент охорони здоров'я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), заклади охорони здоров'я (за згодою)	2026 і 2027 рік	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для МОЗ, Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти закладів охорони здоров'я, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Створення об’єктів для збирання, зберігання та оброблення медичних відходів	*	Департамент охорони здоров’я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Органи місцевого самоврядування (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), суб’єкти господарювання (за згодою), заклади охорони здоров’я (за згодою)	2026—2030 роки	Створено об’єкти для збирання, зберігання та оброблення медичних відходів	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, в межах фінансування, передбаченого для МОЗ, кошти суб’єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
14. Формування державної політики та створення інфраструктури у сфері управління відходами упаковки					
Створення інфраструктури для збирання, зберігання, підготовки до повторного використання, рециклінгу, іншого відновлення відходів упаковки	*	Організації розширеної відповідальності виробника (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб’єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	Кошти організацій розширеної відповідальності виробника, кошти суб’єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
15. Формування державної політики та створення інфраструктури у сфері управління відходами електричного та електронного обладнання					

Проведення інвентаризації об'єктів із збирання та оброблення відходів електричного та електронного обладнання для визначення потреби у збільшенні існуючих та створенні додаткових об'єктів оброблення відходів електричного та електронного обладнання	*	Організації розширеної відповідальності виробника (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026 і 2027 роки	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення інфраструктури для збирання та оброблення відходів електричного та електронного обладнання	*	Організації розширеної відповідальності виробника (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	У межах фінансування, передбаченого для органів місцевого самоврядування, кошти, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами (якщо не впроваджено систему розширеної відповідальності виробника), кошти організацій розширеної відповідальності виробника, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

16. Формування державної політики та створення інфраструктури у сфері управління відходами батарей та акумуляторів					
Проведення інвентаризації об'єктів із збирання та оброблення відходів, батарей та акумуляторів для визначення потреби у збільшенні існуючих та створенні додаткових об'єктів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026 і 2027 рік	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення інфраструктури для збирання та оброблення відходів батарей та акумуляторів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

17. Формування державної політики у сфері управління транспортними засобами, знятими з експлуатації					
Створення інфраструктури для збирання, зберігання, розбирання транспортних засобів, знятих з експлуатації, повторного використання та відновлення відходів, що утворилися після розбирання транспортних засобів, знятих з експлуатації					
Проведення інвентаризації об'єктів з оброблення транспортних засобів, знятих з експлуатації, та визначення потреби у збільшенні існуючих та створенні додаткових об'єктів з оброблення транспортних засобів, знятих з експлуатації	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою) Регіональний сервісний центр ГСЦ МВС в Рівненській, Волинській та Житомирській областях (за згодою)	2026 і 2027 роки	Проведено інвентаризацію	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення інфраструктури для збирання, зберігання, розбирання транспортних засобів, знятих з експлуатації, повторного використання та відновлення відходів, що утворилися після розбирання знятих з експлуатації транспортних засобів	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

18. Формування державної політики та створення інфраструктури у сфері управління відходами мастил (олив) та шин					
Створення інфраструктури для збирання, зберігання, підготовки до повторного використання, регенерації, іншого відновлення відходів мастил (олив)	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), Організації розширеної відповідальності виробника (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти суб'єктів господарювання, кошти організацій розширеної відповідальності виробника, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Створення інфраструктури для збирання, зберігання, підготовки до повторного використання та відновлення відходів шин	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), організації розширеної відповідальності виробника (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2030 роки	Створено інфраструктуру	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти організацій розширеної відповідальності виробника, кошти суб'єктів господарювання, інші не заборонені законом джерела

19. Створення ефективної системи управління осадом стічних вод та інфраструктури для оброблення осаду стічних вод шляхом створення нових та збільшення існуючих потужностей об'єктів оброблення осаду стічних вод	*	Органи місцевого самоврядування (за згодою), оператори комунальних об'єктів з очищення стічних вод (за згодою)	2026—2034 роки	Створено нові та збільшено існуючі потужності об'єктів та установок осаду стічних вод	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
20. Здійснення заходів на регіональному рівні щодо зменшення захоронення біовідходів					
Включення до регіональних та місцевих планів управління відходами заходів щодо зменшення захоронення відходів, що біологічно розкладаються	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент охорони здоров'я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в	2027 рік	Заходи включено до регіональних та місцевих планів управління відходами	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

		Житомирській області (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою) суб'єкти господарювання (за згодою)			
Реалізація пілотних проектів для впровадження системи збирання та оброблення відходів, що біологічно розкладаються, які утворюються у закладах громадського харчування, торгівлі та ринків	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент охорони здоров'я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою) суб'єкти господарювання (за згодою)	2027—2029 роки	Реалізовано пілотні проекти	у межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти суб'єктів господарювання, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Будівництво об’єктів компостування відходів від зелених насаджень з об’єктів благоустрою	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), суб’єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Створено об’єкти для компостування відходів зелених насаджень	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Створення установок для попереднього оброблення біорозкладної фракції побутових відходів на території комплексів механіко-біологічного оброблення відходів або території регіональних полігонів	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент охорони здоров'я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2027—2028 роки	Створено установки для попереднього оброблення	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Впровадження систем для використання біогазу, отриманого від дегазації відходів, що біологічно розкладаються	*	Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент регіонального розвитку Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент охорони здоров'я Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2028—2029 роки	Впроваджено системи для використання біогазу	У межах фінансування, передбаченого для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Ознайомлення з практикою домашнього компостування біовідходів утворювачами на присадибних, дачних і садових ділянках	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Заклади освіти (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2028 роки	Проведено кампанії з ознайомлення з практикою домашнього компостування	У межах фінансування місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела
Проведення інформаційно-навчальної кампанії серед населення щодо управління відходами, що біологічно розкладаються	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Заклади освіти (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2026—2034 роки	Проведено інформаційні кампанії	У межах фінансування, передбаченого для Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

Впровадження систем для роздільного збирання біовідходів	*	Департамент екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної (військової) адміністрації (координація), Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, Заклади освіти (за згодою), органи місцевого самоврядування (за згодою), суб'єкти господарювання (за згодою)	2029—2034 роки	Впроваджено системи роздільного збирання відходів, що біологічно розкладаються	У межах фінансування, передбаченого для Мінрозвитку, Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, Мінекономіки, Центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної аграрної політики , Держпродспоживслужби, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, кошти фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти, що формуються під час надходжень від тарифів на послуги з управління побутовими відходами, кошти міжнародної технічної допомоги, інші не заборонені законом джерела

* - фінансування визначатиметься щороку відповідно до паспорту бюджетної програми.

Для впровадження кластерного підходу управління відходами необхідно залучати в тому числі кошти громад-партнерів (у вигляді міжбюджетних трансфертів на підставі договорів про співробітництво).

Додаток 2

ЗВЯГЕЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ

п'ятдесят сьома сесія восьмого скликання

19.12.2024 № 1381

Про затвердження Програми благоустрою населених пунктів Звягельської міської територіальної громади на 2025-2027 роки

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законами України «Про благоустрій населених пунктів», «Про захист тварин від жорстокого поводження», наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 23.09.2003 р. №154 «Про затвердження порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» зі змінами та доповненнями, враховуючи рішення виконавчого комітету міської ради від 27.11.2024 № 1345 «Про погодження проєкту Програми благоустрою населених пунктів Звягельської міської територіальної громади на 2025-2027 роки», з метою забезпечення реалізації, реформування і розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою на території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади, державної політики реформування галузі житлово-комунального господарства, визначення першочергових цілей, спрямованих на сталий розвиток житлового господарства, надання якісних послуг та задоволення потреб населення в якісних послугах, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію про виконання Програми благоустрою населених пунктів Новоград-Волинської міської територіальної громади на 2023-2024 роки, затвердженої рішенням міської ради від 24.11.2022 № 683, взяти до уваги (додається).
2. Затвердити Програму благоустрою населених пунктів Звягельської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (далі – Програма), згідно додатку.
3. Управлінню житлово-комунального господарства та екології міської ради забезпечити виконання Програми в межах обсягу видатків, передбачених у бюджеті міської територіальної громади на відповідні роки.
4. Це рішення набирає чинності з 01.01.2025.
5. Рішення міської ради від 24.11.2022 №683 «Про затвердження Програми благоустрою населених пунктів Новоград-Волинської міської

територіальної громади на 2023-2024 роки» (зі змінами) визнати таким, що втратило чинність з 01.01.2025 року.

6. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань житлово- комунального господарства, екології та водних ресурсів (Рудницький Д.В.) та заступника міського голови Гудзя Д.С.

Міський голова Микола БОРОВЕЦЬ

Додаток
до рішення міської ради
від 19.12.2024 № 1381

ПРОГРАМА
БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025-2027 РОКИ

1. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025-2027 РОКИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми	Розпорядження міського голови від 07.10.2024 №278(о) «Про розроблення проекту Програми благоустрою населених пунктів Звягельської міської територіальної громади на 2025 – 2027 роки»
3.	Розробник Програми	Управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради
5.	Виконавці Програми	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельтепло» Громадська організація Захист тварин «Оберіг»
6.	Термін реалізації Програми	2025-2027 роки
7.	Мета Програми	забезпечення реалізації, реформування і розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою на території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади, державної політики реформування галузі житлово-комунального господарства, визначення першочергових цілей, спрямованих на сталий розвиток житлового господарства, надання якісних послуг та задоволення потреб населення в якісних послугах

8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього: зокрема: коштів бюджету міської територіальної громади; інші джерела.	Кошти місцевого бюджету, залучення грантових коштів, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством України
9.	Очікувані результати виконання	Виконання Програми дасть можливість забезпечити: - значне покращення санітарного стану та благоустрою громади; - підвищити рівень благоустрою і поліпшення естетичного вигляду громади; - розвиток та модернізацію мереж зовнішнього освітлення, покрашення якості надання житлово-комунальних послуг; - відновити існуюче тверде покриття доріг та тротуарів, влаштувати тверде покриття на дорогах, забезпечити безпеку дорожнього руху; - покращення рівня ритуальних послуг, забезпечити охорону та впорядкування кладовищ; - збільшити площі зелених насаджень, створити паркові зони відпочинку, замінити аварійні насадження, більш якісно утримувати та обслуговувати зелене господарство громади; - покращити загальний екологічний стан територій, зменшити негативний вплив на оточуюче середовище та довкілля; - підвищення ефективного функціонування підприємств з питань благоустрою; - впровадити сучасні технології та спеціалізоване обладнання; - виконати низку суспільно значимих для громади завдань; - створити належні умови для проживання мешканців, забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя; - підвищити якість житлово-комунальних послуг; - підвищити рівень задоволеності жінок і чоловіків послугами з благоустрою
10.	Ключові показники ефективності	Додаток 2

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Благоустрій населених пунктів громади представляє собою комплекс робіт (послуг) з інженерного захисту, санітарного очищення та озеленення території, спрямованих на створення більш сприятливих, культурних і здоровіших умов життя, трудової діяльності й дозвілля жінок і чоловіків різних вікових та соціальних груп у межах громади.

Вирішення проблем у сфері благоустрою населених пунктів є одним з напрямів у здійсненні соціально-економічних реформ, формуванні умов розвитку громади. Організація комунального благоустрою, та його утримання є одним з основних завдань житлово-соціальної сфери господарства в цілому.

Реалізація політики органу місцевого самоврядування – це головні функції з поточного утримання та розвитку існуючих об'єктів комунального благоустрою, що входять до комунальної власності населених пунктів Звягельської міської територіальної громади (далі- населених пунктів МТГ).

Заходи з благоустрою сіл - це роботи щодо відновлення, належного утримання території територіальної громади, організації упорядкування об'єктів благоустрою.

Необхідність комплексного благоустрою територій, продиктоване на сьогоднішній день необхідністю забезпечення проживання людей у більш комфортних умовах та постійно зростаючому добробуті населення. Реалізація програми дозволить здійснити проведення комплексу заходів, у тому числі організаційно-інформаційного характеру, що дозволить досягти необхідного рівня впорядкованості й належного благоустрою та санітарного стану територій.

На сучасному етапі вирішальне значення має впровадження нових інноваційних науково обґрунтованих підходів та методів підвищення ефективності системи благоустрою населених пунктів із врахуванням досвіду провідних країн Європейського Союзу.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою Програми є забезпечення реалізації, реформування і розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою на території населених пунктів Звягельської МТГ, державної політики реформування галузі ЖКГ, визначення першочергових цілей, спрямованих на сталий розвиток житлового господарства, надання якісних послуг та задоволення потреб населення в якісних послугах, визначення основних напрямків, спрямованих на благоустрій, ремонт та утримання вулично-дорожньої інфраструктури та створення комфортних умов проживання та відпочинку з урахуванням потреб жінок і чоловіків різних вікових та соціальних груп на території населених пунктів Звягельської міської територіальної громади.

4. ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАВДАНЬ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Завданнями Програми - є реалізація комплексу заходів (послуг) щодо забезпечення утримання в належному санітарно-технічному стані території населених пунктів МТГ та покращення його естетичного вигляду, створення оптимальних умов для праці, побуту та відпочинку мешканців та гостей населених пунктів МТГ.

Виконання Програми передбачає:

- запровадження стимулів до економного і раціонального господарювання та використання ресурсів;
- створення конкурентного середовища і формування ринку комунальних послуг;
- покращення екологічного та санітарного стану території населених пунктів МТГ.

Найважливішим завданням Програми є створення безпечного та комфортного середовища для проживання громадян, що досягається шляхом забезпечення належного рівня благоустрою. Роботи з благоустрою території населених пунктів МТГ, в основному, здійснюватимуться власними силами комунальних підприємств Звягельської міської ради та суб'єктами підприємницької діяльності різних форм власності:

- Комунальним підприємством Звягельської міської ради «Звягельсервіс»;
- Комунальним підприємством Звягельської міської ради «Наталівка»;
- Комунальним підприємством Звягельської міської ради «Звягельводоканал»;
- Комунальним підприємством Звягельської міської ради «Звягельтепло»;
- Громадською організацією Захист тварин «Оберіг».

Оплата робіт, виконаних власними силами комунальних підприємств на території населених пунктів МТГ, проводиться відповідно до затвердженого плану використання бюджетних коштів.

Реалізація Програми буде здійснюватись шляхом виконання заходів (послуг), які дадуть змогу забезпечити комплексний благоустрій території населених пунктів МТГ та сприятливе для життєдіяльності людини середовище, в тому числі забезпечення громадського порядку, а саме:

- проведення роз'яснювальної роботи з населенням з питань благоустрою та санітарного стану населених пунктів МТГ;
- забезпечення якісного освітлення вулиць громади, належного утримання, поточного ремонту та обслуговування об'єктів зовнішнього освітлення вулиць, автоматизації управління зовнішнім освітленням, проведення реконструкції зовнішнього освітлення з використанням сучасних енергозберігаючих технологій, придбання обладнання та устаткування;
- забезпечення покращення благоустрою кладовищ, належних умов для поховань померлих, поховання одиноких та невідомих громадян, осіб без

певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні; поховання військовослужбовців та інших громадян, які загинули під час бойових дій, проведення будівництва нових секторів;

- забезпечення належної експлуатації штучних споруд на вулицях і дорогах громади, ремонт та утримання мережі відведення дощових стоків, запровадження заходів з утримання штучних споруд;
- забезпечення окультурення зелених насаджень з одночасною санітарною вирізкою сухих, аварійних дерев та формування крон існуючих дерев, проведення реконструкції (заміни) зелених насаджень, належного утримання, відновлення клумб, газонів, квітників міста;
- забезпечення утримання та ремонту доріг та вулиць громади з відновленням дорожніх знаків, розмітки, тротуарів, впровадження нових високоефективних екологобезпечних матеріалів для ремонту вулично-дорожньої мережі та утримання її у зимовий період.
- забезпечення належного поводження та управління відходами на території населених пунктів МТГ;
- забезпечення роботи та утримання фонтану та бюветів питної води; проведення хіміко-бактеріологічних досліджень води;
- утримання громадських вбиралень модульного типу;
- проведення роботи щодо покращення якості надання житлово-комунальних послуг.

Вирішення загальних проблем та питань благоустрою буде здійснюватись наступними шляхами:

- проведення інвентаризації об'єктів благоустрою громади;
- підвищення якості ремонту та утримання об'єктів благоустрою;
- захист об'єктів благоустрою від неналежної експлуатації, інших незаконних дій, збереження їх функцій та якості;
- формування ефективних договірних відносин між усіма суб'єктами надання послуг;
- систематичне висвітлення в засобах масової інформації проблемних питань та шляхів реформування і розвитку сфери благоустрою населених пунктів;
- покращення рівня ритуального обслуговування населення шляхом розширення переліку надання ритуальних послуг;
- розчищення водної поверхні річок т водних об'єктів громади.

Система фінансового забезпечення даної Програми повинна створити стабільні умови для виконання поставлених завдань.

Завдання і заходи реалізації Програми, строки їх виконання, виконавці, обсяги та джерела фінансування, очікуваний результат від виконання кожного заходу Програми визначені у Додатку 1.

В ході реалізації заходів Програми можливі коригування, пов'язані з фактичним надходженням коштів на реалізацію заходів Програми, уточненням переліку (видів), обсягів робіт і виходячи з реальних можливостей бюджету.

Визначені показники результативності Програми зазначені у Додатку 2.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми дасть можливість забезпечити:

- значне покращення санітарного стану та благоустрою території населених пунктів МТГ;
- підвищення рівня благоустрою й поліпшення естетичного вигляду території населених пунктів МТГ;
- розвиток та модернізацію мереж зовнішнього освітлення, покрашення якості надання житлово-комунальних послуг;
- збільшення терміну придатності елементів благоустрою, зовнішнього освітлення та інших об'єктів благоустрою за рахунок технічного обслуговування;
- збільшення кількості обслуговуваних вулиць території населених пунктів МТГ;
- відновлення існуючого твердого покриття доріг та тротуарів, влаштування твердого покриття на дорогах, забезпечення безпеки дорожнього руху;
- покращення рівня ритуальних послуг, забезпечення охорони та впорядкування кладовищ;
- збільшення площ зелених насаджень, створення паркових зон відпочинку, заміну застарілих насаджень та їх оновлення, більш якісне утримання та обслуговування зеленого господарства;
- покращення загального екологічного стану територій, зменшення негативного впливу на оточуюче середовище та довкілля;
- підвищення ефективного функціонування підприємств з питань благоустрою;
- впровадження сучасних технологій та спеціалізованого обладнання;
- виконання низки суспільно значимих для громади завдань;
- створення належних умов для проживання мешканців, забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя;
- підвищення якості житлово-комунальних послуг з урахуванням потреб жінок і чоловіків;
- підвищення рівня задоволеності жінок і чоловіків послугами з благоустрою.

6. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюватиметься в порядку, визначеному нормативно-правовими актами за рахунок коштів бюджету міської територіальної громади на 2025-2027 роки та інших джерел, не заборонених законодавством.

Ресурсне забезпечення Програми

Орієнтовний обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Роки виконання Програми			Усього витрат на виконання Програми
	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі: тис. грн.	109 870	118 962	128 734	357 566
державний бюджет, тис. грн.	-	-	-	-
місцевий бюджет, тис. грн.	109 870	118 962	128 734	357 566

7. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Програма буде виконуватись протягом 2025– 2027 років

8. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації її заходів і завдань виконавцями Програми: управлінням комунального господарства та екології міської ради, комунальними підприємствами Звягельської міської ради: «Звягельсервіс»; «Наталівка»; «Звягельводоканал»; «Звягельтепло» та громадською організацією Захист тварин «Оберіг».

Безпосередній контроль за виконанням завдань і заходів Програми, за цільовим та ефективним використанням коштів здійснює управління житлово-комунального господарства та екології міської ради.

Звітування виконавців Програми:

- щороку до 5 числа наступного за звітним періодом місяця, виконавець заходів Програми надає управлінню житлово-комунального господарства та екології міської ради інформацію про стан та результати виконання заходів Програми для узагальнення та звітування перед міською радою.
- після закінчення терміну реалізації Програми, виконавець Програми надає управлінню житлово міської ради підсумковий звіт про її виконання.

Звітування відповідального виконавця Програми:

- щорічно до 15 числа наступного за звітним періодом місяця, відповідальний виконавець Програми надає інформацію про стан та результати виконання заходів Програми на розгляд міської ради.
- після закінчення терміну реалізації Програми відповідальний виконавець у місячний термін надає підсумковий звіт про її виконання.

Відповідальний виконавець Програми розміщує (оприлюднює) на офіційному сайті міської ради щорічний та підсумковий звіти у місячний термін після їх закінчення.

Секретар міської ради Оксана ГВОЗДЕНКО

Додаток 1
до Програми благоустрою населених
пунктів Звягельської міської
територіальної громади на 2025 – 2027 роки

ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Завдання	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування по роках, тис.грн.			Очікуваний результат
						2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11
1.	Утримання інспекції благоустрою, групи технічного нагляду	Утримання інспекції з благоустрою міської територіальної громади та групи технічного нагляду управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради	2025-2027 роки	Управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	2 650	2 900	3 200	Контроль за дотриманням правил благоустрою та забезпечення ефективної роботи комунальних підприємств
2.	Утримання мереж зовнішнього освітлення	- утримання та придбання технічних засобів дорожнього руху та інформаційних знаків, світлофорів, матеріалів; - ремонт та утримання мереж вуличного освітлення та зовнішніх електромереж; - повірка та ремонт електролічильників, ліхтарів; - придбання обладнання та устаткування (в тому числі електроенергія);	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	10 500	11 200	12 100	Належне обслуговування мереж зовнішнього освітлення

		- заміна та відновлення збитих опор внаслідок дорожньо-транспортних пригод; - ліквідація пошкоджених електромереж та іншого устаткування; - інші роботи поточного характеру		діяльності різних форм власності					
3.	Утримання та благоустрій кладовищ	Благоустрій і поточне утримання кладовищ населених пунктів МТГ: - видалення, обрізання дерев; - дробіння та корчування пнів; - косіння трави; - утримання території в належному санітарному стані; - поточний ремонт пішохідних доріжок та огорож; - утримання військових могил; - інші роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	7 000	7 700	8 300	Належне обслуговування кладовищ та покращення санітарного стану
4.	Утримання мереж зливової каналізації	Очистка колодязів зливної каналізації; ремонт та заміна зношених лавок та елементів каналізації; прочищення та промивання водостічних труб, організація відведення поверхневих вод, запобігання підтопленню територій та інші роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка»	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	2 300	2 500	2 700	Належне обслуговування зливової системи

				суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності					
5.	Забезпечення та утримання місць загального користування, зеленої зони громади, ремонт об'єктів благоустрою	Поточне утримання та поточний ремонт об'єктів благоустрою: 1) зеленого господарства: -посадка квітів (в тому числі багаторічних), декоративних кущів, дерев та обробка їх отрутохімікатами тощо; - обрізування кущів, дерев, дробіння та корчування пнів; - подрібнення гілля; - видалення аварійних дерев на території населених пунктів МТГ; - знешкодження омели; - придбання квіткової розсади, дерев, декоративних саджанців, малих архітектурних конструкцій; - прополювання газонів, квітників; - облаштування, косіння, посів газонів; - навантаження та вивезення сміття; - прибирання територій місць загального користування; - заміна рослинного грунту в посадкових ямах з внесенням мінеральних добрив, полив	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	25 500	27 700	29 900	Покращення екологічної ситуації у громаді

	газонів, квітників та інші роботи поточного характеру; 2) проведення робіт по розчищенню водної поверхні річок та водних об'єктів громади; 3) утримання та благоустрій пляжів; 4) улаштування посадкових майданчиків на зупинках міського транспорту з установленням навісу або павільйону; 5) придбання та встановлення нових та заміна існуючих лав, урн, ваз, контейнерів та інших робіт; 6) інші послуги та роботи поточного характеру з благоустрою місць загального користування									
6.	Забезпечення санітарної очистки території громади	Утримання вулиць і доріг, тротуарів, мостів, вулично-шляхової мережі, зимове утримання доріг населених пунктів МТГ: - підмітання, прибирання бардюрних ліній дорожнього покриття, тротуарів; - поточне утримання вулиць та тротуарів (прибирання зелених зон; снігу, льоду; очищення урн тощо); - підмітання, поливання	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької діяльності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	18 500	20 000	22 000		Поліпшення безпеки та комфорту на дорогах і вулицях

		проїжджої частини вулиць; - придбання техніки для забезпечення санітарного очищення території населених пунктів МТГ; - утримання зупинок міського транспорту; - інші послуги та роботи поточного характеру		різних форм власності					
7.	Поводження з тваринами та регулювання чисельності безпритульних та домашніх тварин	1. регулювання чисельності безпритульних та домашніх тварин, шляхом біостерилізації (стерилізації); 2. розробка, впровадження та ведення системи реєстрації та ідентифікації тварин; 3. фінансова підтримка притулків, громадських організацій у сфері захисту та утримання (харчування, лікування) безпритульних тварин; 4. організація надання ветеринарної допомоги безпритульним тваринам та їх перетримка на період лікування; 5. придбання обладнання та спецтранспорту для поводження з безпритульними тваринами; 6. створення, облаштування майданчиків та зон для вигулу тварин та їх утримання; 7. утилізація трупів тварин;	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Громадська організація Захист тварин «Оберіг» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	1 300	1 500	1 800	Регулювання чисельності тварин

		8. проведення інформаційно-просвітницької роботи, видання поліграфічної продукції, створення бібліотек, відеотек, фонотек; 9. інші послуги та роботи поточного характеру							
8.	Поховання громадян Звягельської міської територіальної громади	Поховання померлих одиноких та невідомих громадян, осіб без певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні, поховання військовослужбовців та інших громадян, які загинули під час бойових дій, інші роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	250	280	300	Гідне поховання одиноких та невідомих громадян, зменшення психологічного навантаження на родини загиблих під час бойових дій
9.	Утримання бюветів та фонтану	1. утримання та обслуговування фонтану та бюветів питної води; 2. проведення хіміко-бактеріологічних досліджень води та інші роботи поточного характеру; 3. упорядкування відкритих джерел питної води; 4. інші послуги та роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	350	390	420	Благоустрій на належне утримання водних об'єктів

				Звягельської міської ради «Наталівка» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності					
10.	Утримання вулично-шляхової мережі вулиць міської територіальної громади	Утримання вулично-шляхової мережі: грейдерування та утримання об'єктів дорожньої безпеки, нанесення та відновлення дорожньої розмітки, фарбування осьових ліній, інші послуги та роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	12 000	13 000	14 000	Поліпшення безпеки та комфорту на дорогах і вулицях
11.	Експлуатаційне утримання об'єктів транспортної інфраструктури	Експлуатаційне утримання вулиць та доріг комунальної власності населених пунктів територіальної громади (поточний ремонт дорожнього покриття доріг, вулиць, тротуарів, внутрішньоквартальних проїздів) та інші роботи поточного характеру	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	27 000	29 000	31 000	Покращення стану дорожньої інфраструктури
12.	Інші роботи з утримання об'єктів благоустрою	Інші роботи з утримання об'єктів благоустрою міської територіальної громади: - благоустрій та прибирання	2025-2027 роки	Управління житлово-комунального господарства та	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела	800	900	970	Поліпшення благоустрою громади

	міської територіальної громади	території пам'ятників; - закупівля новорічних прикрас, встановлення та демонтаж новорічної ялинки; - поточні ремонти місць загального користування; - придбання та встановлення дитячих та спортивних майданчиків; - демонтаж нежитлових приміщень населених пунктів МТГ комунальної власності; - демонтаж самовільно встановлених тимчасових споруд та всесезонних майданчиків; - проведення технічної інвентаризації та паспортизації об'єктів благоустрою; - виготовлення проектів землеустрою; - вивіз стихійних сміттєзвалищ на території населених пунктів МТГ; - експлуатація та утримання міського полігону з захороненням твердих побутових відходів; - управління відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій тощо; - облаштування контейнерних майданчиків, придбання		екології Звягельської міської ради Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельтепло» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	фінансування не заборонені законодавством України				

		контейнерів (в тому числі для роздільного сортування відходів) та урн для відходів; - розробка норм надання послуг з управління побутовими відходами; - розроблення місцевого плану управління відходами; - інші послуги та роботи поточного характеру з благоустрою місць загального користування.							
13.	Проведення конкурсів та відзначення переможців на найкращий благоустрій територій та «Кращий двірник Звягеля»	Проведення конкурсів та відзначення переможців на найкращий благоустрій територій та «Кращий двірник Звягеля»	2025-2027 роки	Управління житлово-комунального господарства та екології Звягельської міської ради	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	20	22	24	Заохочування до покращення благоустрою
14.	Утримання громадських вбиралень модульного типу	Утримання громадських вбиралень модульного типу	2025-2027 роки	Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс»	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування не заборонені законодавством України	1 600	1 760	1 900	Забезпечення гігієнічних умов для населення
15	Проведення інформаційно - просвітницьких заходів	Проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди	2025-2027 роки	Управління житлово-комунального господарства та екології	Бюджет міської територіальної громади та інші джерела фінансування	100	110	120	Формування екологічної культури

		охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, придбання сувенірної продукції, створення бібліотек, відеотек, фонотек, інші послуги та роботи поточного характеру		Звягельської міської ради Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Наталівка» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельтепло» Комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельводоканал» суб'єкти підприємницької діяльності різних форм власності	не заборонені законодавством України				

Додаток 2
до Програми благоустрою населених
пунктів Звягельської міської
територіальної громади на 2025 – 2027 роки

ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії Програми	Роки виконання Програми		
				2025 рік	2026 рік	2027 рік
1	2	3	4	5	6	7
1. Утримання інспекції благоустрою, групи технічного нагляду						
I. Показники затрат						
1	кількість штатних одиниць	од.	штатний розпис	8	8	8
2	витрати на матеріально-технічне забезпечення	тис.грн.	рішення міської ради	501,5	538,8	649,9
3	витрати на оплату праці і нарахування на заробітну плату	тис.грн.	рішення міської ради	2148,5	2361,2	2550,1
II. Показники продукту						
1	кількість листів, звернень	од.	облікові дані	150	150	150
III. Показники ефективності						
1	кількість виконаних листів, звернень, заяв, тощо на одного працівника	од.	розрахункові дані	19	19	19
2	середні витрати на оплату праці і нарахування на заробітну плату однієї штатної одиниці	тис.грн.	розрахункові дані	268,6	295,2	318,8
2	середні витрати на забезпечення матеріально-технічними ресурсами однієї штатної одиниці	тис.грн.	розрахункові дані	62,7	67,4	81,2
IV. Показники якості						
1	питома вага наданих публічних послуг, у тому числі адміністративних, згідно з владними повноваженнями до загальної кількості населення адміністративно-територіальної одиниці	відс.	розрахункові дані	100	100	100

2. Утримання мереж зовнішнього освітлення						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на утримання мереж зовнішнього освітлення	тис.грн.	рішення міської ради	3794,0	3830,0	4140,0
2	обсяг видатків на електроенергію	тис.грн.	рішення міської ради	6706,0	7370,0	7960,0
II. Показники продукту						
1	загальна кількість світлоточок зовнішньої мережі	од.	облікові дані	4 490	4 490	4 490
2	кількість спожитої електроенергії	тис.кВт. год	облікові дані	625	625	625
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання однієї світлоточки	тис.грн.	розрахункові дані	0,8	0,85	0,9
2	середня вартість 1 тис. кВт.год	тис.грн.	розрахункові дані	10,73	11,79	12,74
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
3. Утримання та благоустрій кладовищ						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на утримання та благоустрій кладовищ	тис.грн.	рішення міської ради	7 000,0	7 700,0	8 300,0
II. Показники продукту						
1	кількість кладовищ , які обслуговуються	од.	облікові дані	17	17	17
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання 1 кладовища	тис.грн.	розрахункові дані	411,8	453,0	488,2
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
4. Утримання мереж зливової каналізації						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на утримання мереж зливової каналізації	тис.грн.	рішення міської ради	2 300,0	2 500,0	2 700,0
II. Показники продукту						
1	протяжність мережі зливової каналізації	п.м.	акт інвентиризації	17 470	17 470	17 470
III. Показники ефективності						
1	середня вартість обслуговування 1 п/м зливової каналізації кладовища	тис.грн.	розрахункові дані	0,13	0,14	0,15

IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
5. Забезпечення та утримання місць загального користування, зеленої зони громади, ремонт об'єктів благоустрою						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків всього:в т.ч.	тис.грн.	рішення міської ради	25 500,0	27 700,0	29 900,0
2	обсяг видатків на утримання місць загального користування	тис.грн.	рішення міської ради	23 297,8	25279,8	27286,2
3	обсяг видатків на зрізання аварійних дерев	тис.грн.	рішення міської ради	1672,8	1838,4	1985,5
4	обсяг видатків на закупівлю квіткової розсади та саджанців	тис.грн.	рішення міської ради	529,4	581,8	628,3
II. Показники продукту						
1	площа місць загального користування	тис.кв.м	облікові дані	233	233	233
2	кількість аварійних дерев, які планується зрізати	од.	облікові дані	166	166	166
3	кількість квіткової продукції, яку планується висадити	од.	облікові дані	21142	21142	21142
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання 1 кв.м.	грн.	розрахункові дані	100,0	108,5	117,2
2	середня вартість зрізання 1 дерева	грн.	розрахункові дані	10077	11075	11961
3	середня вартість на закупівлю квітів та саджанців	грн.	розрахункові дані	25,0	27,5	29,7
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
6. Забезпечення санітарної очистки території громади						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків всього:в т.ч.	тис.грн.	рішення міської	18 500,0	20 000,0	22 000,0
2	обсяг видатків для літнього утримання	тис.грн.	розрахункові дані	6795,0	7136,2	8107,1
3	обсяг видатків на зимове утримання	тис.грн.	розрахункові дані	11705,0	12863,8	13892,9
II. Показники продукту						
1	загальна площа , що підлягає санітарній очистці	км	облікові дані	274	274	274
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання 1км території , яка підлягає санітарній очистці в літній період	тис.грн.	розрахункові дані	24,8	26,0	29,6

2	середня вартість утримання 1км території, яка підлягає санітарній очистці в зимовий період	тис.грн.	розрахункові дані	42,7	46,9	50,7
IV. Показники якості						
1	питома вага площі, що підлягає санітарній очистці до загальної площі	відс.	розрахункові дані	100	100	100
7. Поводження з тваринами та регулювання чисельності безпритульних та домашніх тварин						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків всього:в т.ч.	тис.грн.	рішення міської	1300,0	1500,0	1800,0
2	обсяг видатків з регулювання чисельності безпритульних тварин	тис.грн.	рішення міської ради	519,6	604,8	833,9
3	обсяг видатків на фінансову підтримка ГО ЗТ «Оберіг» (харчування безпритульних тварин)	тис.грн.	рішення міської ради	780,4	895,2	966,1
II. Показники продукту						
1	кількість безпритульних тварин	од.	статистичні спостереження	162	160	160
2	Кількість тварин які перебувають на утриманні в ГО ЗТ «Оберіг»	од.	статистичні спостереження	103	103	103
III. Показники ефективності						
1	середні видатки з регулювання чисельності безпритульних тварин (на 1 тварину)	тис.грн.	розрахункові дані	3,2	3,8	5,2
2	середні видатки з утримання 1 тварини	тис.грн.	розрахункові дані	7,6	8,7	9,4
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів з регулювання чисельності безпритульних тварин	відс.	розрахункові дані	100	100	100
8. Поховання громадян населених пунктів Звягельської міської територіальної громади						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на поховання	грн.	рішення міської ради	250,0	280,0	300,0
II. Показники продукту						
1	кількість поховань	од.	облікові дані	60	60	60
III. Показники ефективності						
1	середня вартість одного поховання	тис.грн.	розрахункові дані	4,2	4,7	5,0
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100

9. Утримання бюветів та фонтану						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на утримання бюветів, фонтану та проведення хіміко-бактеорологічних досліджень води	тис.грн.	рішення міської ради	350,0	390,0	420,0
II. Показники продукту						
1	кількість об'єктів, які підлягають утриманню	од.	облікові дані	3	3	3
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання одного об'єкта	тис.грн.	розрахункові дані	116,7	130,0	140,0
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
10. Утримання вулично-шляхової мережі вулиць міської територіальної громади						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на утримання вулично-шляхової мережі вулиць	тис.грн.	рішення міської ради	12 000,0	13 000,0	14 000,0
II. Показники продукту						
1	протяжність вулично-шляхової мережі, яка	км.	облікові дані	147	147	147
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання 1 км. вулично-шляхової мережі	тис.грн.	облікові дані	81,6	88,4	95,2
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
11. Експлуатаційне утримання об'єктів транспортної інфраструктури						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків на проведення поточного ремонту	тис.грн.	рішення міської ради	27 000	29 000	31 000
II. Показники продукту						
1	площа вулично-дорожньої мережі, на якій планується провести поточний ремонт	тис.кв.м	розрахункові дані	18	18	18
III. Показники ефективності						
1	середня вартість 1 кв.м поточного ремонту вулично-дорожньої мережі	тис.грн.	розрахункові дані	1,5	1,6	1,7
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100

12. Інші роботи з утримання об'єктів благоустрою міської територіальної громади						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків	тис.грн.	рішення міської ради	800,0	900,0	970,0
II. Показники продукту						
1	кількість об'єктів благоустрою	од.	облікові дані	102	102	102
III. Показники ефективності						
1	середні витрати на утримання одного об'єкта	тис.грн.	розрахункові дані	7,8	8,8	9,5
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
13. Проведення конкурсів та відзначення переможців на найкращий благоустрій територій та "Кращий двірник Звягеля "						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків	тис.грн.	рішення міської ради	20,0	22,0	24,0
II. Показники продукту						
1	кількість переможців	осіб.	розпорядження міського голови	5	5	5
III. Показники ефективності						
1	середні витрати на 1 переможця	тис.грн.	розрахункові дані	4,0	4,4	4,8
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
14. Утримання громадських вбиралень модульного типу						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків	тис.грн.	рішення міської ради	1600,0	1760,0	1900,0
II. Показники продукту						
1	кількість вбиралень	од.	розпорядження міського голови	3	3	3
III. Показники ефективності						
1	середня вартість утримання однієї вбиральні	тис.грн.	розрахункові дані	533,3	586,7	633,3
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100
15. Проведення інформаційно- просвітницьких заходів						
I. Показники затрат						
1	обсяг видатків	тис.грн.	рішення міської ради	100,0	110,0	120,0
II. Показники продукту						
1	кількість виданих поліграфічної продукції	од.	розпорядження міського голови	200	200	200

III. Показники ефективності						
1	середня вартість 1 одиниці поліграфічної продукції	тис.грн.	розрахункові дані	0,5	0,55	0,6
IV. Показники якості						
1	відсоток освоєння коштів	відс.	розрахункові дані	100	100	100

Додаток 3

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
РІШЕННЯ

24.06.2026 № 1957

Про результати конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади

Керуючись підпунктом 6 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про управління відходами», постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 «Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами», постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», рішення виконавчого комітету міської ради від 11.02.2026 №1793 «Про підготовку та проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади», розглянувши протокол засідання конкурсної комісії для проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади від 17.06.2026 року, з метою забезпечення надання належної та якісної послуги із збирання та перевезення побутових відхоів, виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити протокол засідання конкурсної комісії для проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади від 17.06.2026 року.
2. Визначити переможцями конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади:

2.1 Лот I – товариство з обмеженою відповідальність «Міськкомунсервіс»;

2.2 Лот II – комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс»;

2.3 Лот ІІІ – комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

3. Уповноважити міського голову Боровця М.П., укласти договори на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади:

3.1 з товариством з обмеженою відповідальністю «Міськкомунсервіс» за Лотом І строком на 5 років;

3.2 з комунальним підприємством Звягельської міської ради «Звягельсервіс» за Лотами ІІ та ІІІ строком на 5 років.

4. Управлінню житлово-комунального господарства та екології міської ради (Годун О.В.) внести на розгляд виконавчого комітету Звягельської міської ради проєкти рішень щодо встановлення тарифів на збирання та перевезення побутових відходів товариству з обмеженою відповідальність «Міськкомунсервіс» та комунальному підприємству Звягельської міської ради «Звягельсервіс».

5. Відділу інформації міської ради (Ломако Т.М.) протягом п'яти робочих днів оприлюднити це рішення та протокол засідання конкурсної комісії для проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Звягельської міської територіальної громади від 17.06.2026 року на офіційному веб-сайті Звягельської міської ради

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови Гудзя Д.С.

Міський голова Микола БОРОВЕЦЬ

Додаток 4

УКРАЇНА
НОВОГРАД - ВОЛИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ
РІШЕННЯ

сімнадцята сесія восьмого скликання

від 23.12.2021 № 429

Про затвердження Програми охорони
навколишнього природного середовища
на 2022-2026 роки

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“, постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 №1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів“, з метою реалізації державної політики України у галузі охорони довкілля, активізації роботи щодо здійснення природоохоронних заходів, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію про виконання Програми охорони навколишнього природного середовища на 2017 - 2021 роки, затвердженої рішенням міської ради від 23.02.2017 №252 (зі змінами), взяти до уваги.
2. Затвердити Програму охорони навколишнього природного середовища на 2022 - 2026 роки (далі - Програма) (додається).
3. Рішення міської ради від 23.02.2017 №252 „Про затвердження Програми охорони навколишнього природного середовища на 2017 - 2021 роки“ (зі змінами) визнати таким, що втратило чинність з 01.01.2022 року.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань житлово - комунального господарства, екології та водних ресурсів (Рудницький Д.В.), заступника міського голови Якубова В.О.

Міський голова Микола БОРОВЕЦЬ

ЗВЯГЕЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА ДЛЯ ДОКУМЕНТІВ Код ЄДРПОУ 13576983 УКРАЇНА

Додаток
до рішення міської ради
від 23.12.2021 № 429

1. ПАСПОРТ
Програми охорони навколишнього природного середовища
на 2022 -2026 роки

1.	Назва Програми	Програма охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки
2.	Розробник Програми	Управління житлово - комунального господарства та екології Новоград-Волинської міської ради
3.	Відповідальні виконавці Програми	Управління житлово - комунального господарства та екології Новоград-Волинської міської ради, комунальне підприємство Новоград - Волинської міської ради „Новоград - Волинськжитлосервіс“, комунальне підприємство Новоград - Волинської міської ради „Виробниче управління водопровідно - каналізаційного господарства“, комунальне підприємство Наталівської сільської ради
4.	Головний розпорядник бюджетних коштів	Управління житлово - комунального господарства та екології Новоград-Волинської міської ради
5.	Учасники Програми	Управління житлово - комунального господарства та екології Новоград-Волинської міської ради, комунальне підприємство Новоград-Волинської міської ради „Новоград-Волинськжитлосервіс“, комунальне підприємство Новоград - Волинської міської ради „Виробниче управління водопровідно - каналізаційного господарства“, комунальне підприємство Наталівської сільської ради
6.	Термін реалізації Програми	2022-2026 роки
7.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, фонд ОНПС інші не заборонені чинним законодавством
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для	В межах затверджених бюджетних асигнувань

	реалізації Програми, всього	
9.1.	Коштів бюджету міської територіальної громади	В межах затверджених бюджетних асигнувань
9.2.	Коштів інших джерел	-

2. Загальні положення

Програма охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до Конституції України, Законів України „Про благоустрій населених пунктів", „Про охорону навколишнього природного середовища", „Про місцеве самоврядування в Україні", постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 №1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів". Програма визначає основні напрямки дій та етапи робіт з метою покращення стану навколишнього природного середовища на території Новоград - Волинської міської територіальної громади (далі - ТГ).

3. Мета Програми

Програма розроблена з метою реалізації державної політики України в галузі довкілля, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців населених пунктів ТГ від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи.

4. Завдання Програми

1. Здійснення контролю за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.
2. Запобігання забруднення підземних та поверхневих вод, вжиття заходів з будівництва і реконструкції водовідвідної системи (каналізування і ливнева система).
3. Паспортизація водного господарства.
4. Покращення санітарно - екологічного стану водних об'єктів, прибережних смуг водних об'єктів.
5. Забезпечення мешканців якісною питною водою.
6. Охорона і раціональне використання земель.
7. Розвиток сфери поводження з відходами, придбання контейнерів та урн для відходів.

8. Виявлення та ліквідація несанкціонованих стихійних звалищ відходів на території ТГ.

9. Забезпечення охорони і раціонального використання природних рослинних ресурсів

10. Екологічна освіта і виховання мешканців ТГ, інформування про стан навколишнього природного середовища.

Забезпечення та координація діяльності щодо реалізації основних завдань Програми буде здійснюватися відповідними органами та підрозділами згідно з їх повноваження в рамках чинного законодавства.

5. Фінансово - економічний механізм, обсяги та джерела фінансування

Фінансування заходів, спрямованих на зменшення викидів і скидів забруднюючих речовин до гранично допустимих концентрацій згідно з діючим законодавством, здійснюється за кошти підприємств - забруднювачів.

Пріоритетне значення має надаватися розвиткові економічного механізму природокористування.

Фінансове забезпечення виконання заходів Програми здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету;
- коштів бюджету міської територіальної громади;
- коштів фонду охорони навколишнього природного середовища (ОНПС);
- інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Суми фінансування Програми визначаються рішенням Новоград - Волинської міської ради „Про бюджет Новоград - Волинської міської територіальної громади“ на відповідний період.

У ході реалізації заходів Програми можливі коригування, зміни, уточнення, доповнення, введення додаткових заходів, пов'язаних з фактичними надходженнями коштів на реалізацію заходів Програми. Дані зміни вносяться рішенням міської ради „Про внесення змін до бюджету Новоград - Волинської міської територіальної громади“ та „Про внесення змін до Програми охорони навколишнього природного середовища на 2022 - 2026 роки“.

Головним розпорядником коштів передбачених на реалізацію заходів Програми є управління житлово - комунального господарства та екології Новоград - Волинської міської ради.

6. Строки виконання Програми

Дія Програми поширюється на 5 років.

7. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми надасть можливість забезпечити:

1. Реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього середовища: покращення екологічної ситуації, екологічного балансу ТГ та навколишньої території.

2. Досягнення покращення екологічної ситуації на території ТГ буде проводитись в таких напрямках:

- впровадження заходів, спрямованих на зменшення прямого та опосередкованого впливу людей і господарств на природу в цілому та окремі її елементи (зменшення антропогенного навантаження на природу);
- впровадження заходів, спрямованих на підвищення екологічного рівня території.

Впровадження заходів Програми дозволить досягти наступних результатів:

- збереження водного балансу;
- покращення санітарно - екологічного стану водних об'єктів територіальної громади, дотримання благоустрою їхніх берегових смуг, виконання заходів з реконструкції і будівництва водовідвідних каналізаційних мереж, упорядкування системи ливневих опадів (благоустрій дренажних, відвідних каналів);
- недопущення потрапляння стічних вод у водні об'єкти розташовані на території громади.
- покращення стану земель територіальної громади шляхом ліквідації стихійних звалищ відходів, запобігання їх утворенню;
- підвищення рівня організації роботи з населенням щодо поводження з відходами через впровадження системи роздільного сортування відходів, зменшення кількості відходів для захоронення на полігоні, збільшення кількості відходів для вторинної переробки;
- збереження і збільшення площ зелених насаджень;
- забезпечення моніторингу стану навколишнього природного середовища;
- створення системи екологічної освіти та інформування населення про стан довкілля ТГ.

8. Організація виконання та контроль за ходом виконання Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації її заходів і завдань виконавцями Програми.

Управління житлово-комунального господарства та екології міської ради організовує і здійснює координацію дій між виконавцями Програми та контролює її виконання, вносить пропозиції щодо коригування Програми, а також виконує необхідні дії в межах своєї компетентності.

Інформація про хід виконання Програми заслуховується щорічно в січні місяці на пленарному засіданні міської ради.

Секретар міської ради Оксана ГВОЗДЕНКО

Додаток
до Програми

Заходи реалізації Програми охорони навколишнього природного середовища на 2022-2026 роки

№ п/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Співвиконавець	Джерело фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис.грн	Очікувані результати
1. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів						
1.1	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації, видалення і захоронення відходів (розробка схеми санітарного очищення)	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Розроблення технічної документації для здійснення заходів щодо санітарного очищення Новоград-Волинської міської територіальної громади, систем і методів збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, захоронення побутових відходів
1.2	Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення санітарного стану навколишнього середовища
1.3	Будівництво полігону твердих побутових відходів в м. Новоград-Волинський Житомирської області (ІІ,ІІІ черга будівництва)	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення санітарного стану та зменшення забруднення навколишнього середовища
1.4	Облаштування контейнерних майданчиків, придбання контейнерів (в тому числі для роздільного сортування відходів) та урн для відходів	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення санітарного стану та зменшення забруднення навколишнього середовища
1.5	Переоформлення/оновлення паспортів місць видалення відходів (МВВ)	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Облік місць видалення відходів
2. Охорона і раціональне використання водних ресурсів						
2.1	Упорядкування відкритих джерел питної води	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення санітарного стану та зменшення забруднення навколишнього середовища
2.2	Контроль за кількістю та якістю поверхневих, підземних та стічних вод і скидів шкідливих речовин у водні ресурси (отримання послуг з вимірювання показників складу і властивостей проб поверхневих вод тощо) та усунення виявлених невідповідностей показників	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Контроль за якістю показників водних ресурсів, забезпечення населення якісною питною водою
2.3	Будівництво водозабірних свердловин в Новоград-Волинській міській територіальній громаді.	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Забезпечення населення якісною питною водою
2.4	Будівництво системи постачання та водовідведення житлових мікрорайонів південно-західної частини м. Новоград-Волинський, Житомирської області (коригування)	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення глибокої очистки та знезараження фекально-побутових, комунально-господарських та промислових стічних вод від житлових

						будинків, підприємств та об'єктів соціально-культурної сфери міста з влаштування каналізаційних мереж та будівництва каналізаційної насосної станції
2.5	Будівництво мереж водопостачання та водовідведення житлового масиву індивідуальної забудови мікрорайону „Морське" в м. Новограді - Волинському, Житомирської області	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Покращення глибокої очистки та знезараження фекально-побутових, комунально-господарських та промислових стічних вод від житлових будинків, підприємств та об'єктів соціально-культурної сфери міста з влаштування каналізаційних мереж та будівництва каналізаційної насосної станції
2.6	Будівництво підпірної гідротехнічної споруди з проведенням протиповеневих заходів, поліпшення гідрологічного режиму та санітарного стану р. Случ в м. Новоград-Волинський Житомирської області	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Поліпшення екологічного стану русла та рекреаційної привабливості р. Случ
3.Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів						
3.1	Проведення інвентаризації зелених насаджень на території населених пунктів Новоград - Волинської міської територіальної громади	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Забезпечення охорони та збереження зелених насаджень; посилення відповідальності за збереження насаджень
4. Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища						
4.1.	Розробка норм утворення побутових відходів	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Впорядкування питань у сфері поводження з відходами та забезпечення утримання територіальної громади в належному санітарному стані
4.2.	Інформування мешканців через ЗМІ про стан навколишнього природного середовища на території територіальної громади, проведення екологічних акцій, заохочення мешканців громади до участі у волонтерських екологічних акціях.	2022-2026	УЖКГ та Е міської ради	Фонд ОНПС, бюджет міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела	В межах затверджених бюджетних асигнувань	Підвищення екологічної свідомості населення, покращення стану навколишнього середовища.

Секретар міської ради Оксана ГВОЗДЕНКО

Додаток 5

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЗВЯГЕЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
РІШЕННЯ

28.08.2024 №1238

Про визначення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань та автомобільних шин

Керуючись підпунктом 6 пункту а частини 1 статті 30, статтею 40 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Порядком поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073 (зі змінами), з метою забезпечення визначення місць для складування відходів в особливих умовах (під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного або воєнного характеру), виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Визначити місця тимчасового зберігання (окремі ділянки) відходів від руйнувань та автомобільних шин, які були демонтовані з блокпостів громади, на полігоні твердих побутових відходів міста Звягель (паспорт МВВ № Н-8.1 від 28.03.2023), що розташований 3,3 км на північний схід від передмістя міста Звягель, урочище Ржатківка.
2. Визначити комунальне підприємство Звягельської міської ради «Звягельсервіс» відповідальним суб'єктом господарювання за поводження з відходами від руйнувань, що утворилися в особливих умовах, та забезпечити їх збирання, перевезення, сортування, облік кількості, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення таких відходів.
3. Комунальному підприємству Звягельської міської ради «Звягельсервіс» протягом 90 календарних днів після припинення або скасування на території України воєнного стану передати автомобільні шини спеціалізованій організації на переробку.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови Гудзя Д.С.

ДЛЯ ДОКУМЕНТІВ

Міський голова Микола БОРОВЕЦЬ